

A Biblia: Isten szava

Biblia-tanulmányok
2007/2.

Biblia-tanulmányok – 2007. II. negyedév

A Biblia: Isten szava

BIK KÖNYVKIADÓ
Budapest, 2007

A tanulmányokat összeállította:
VANKÓ ZSUZSA

A Biblia-tanulmány elektronikus változata
az interneten a *www.ekonyv.hu/kerak* címen olvasható

**Kiadja a Keresztény Advent Közösség megbízásából
a Bibliaiskolák Közössége**

1121 Budapest, Remete u. 16/A

Telefon: 06-1/391-0181, fax: 06-1/391-0182, mobil: 06-20/379-6020

honlap: www.bibliakiado.hu

e-mail: bik@bibliakiado.hu

Felelős kiadó: *Czinkota András*

Sorozatszerkesztő: *Egerváriné Árvai Márta*

Nyomdai előkészítés: *Bibliaiskolák Közössége*

Nyomtatás: *Reménység Alapítvány (Nágocs)*

ISBN 978-963-7493-27-0

ISSN 0865-3119

Tartalom

Bévezetés	7
<i>I. tanulmány – 2007. április 7.</i>	
<i>Az</i> „élő Isten egyháza” és „Isten beszéde”	9
<i>II. tanulmány – 2007. április 14.</i>	
<i>A</i> „kinyilatkoztatáslánc”, amelyen át Isten beszéde hozzánk érkezik	19
<i>III. tanulmány – 2007. április 21.</i>	
<i>Isten</i> „sok rendben és sokféleképpen” szolt a próféták által	28
<i>IV. tanulmány – 2007. április 28.</i>	
<i>Jézus</i> Krisztus, az isteni kinyilatkoztatás csúcsa és teljessége ...	40
<i>V. tanulmány – 2007. május 5.</i>	
<i>Mit</i> jelent a Biblia ihletettsége?	50
<i>VI. tanulmány – 2007. május 12.</i>	
<i>A</i> bibliai iratgyűjtemény megbonthatatlan egysége	60
<i>VII. tanulmány – 2007. május 19.</i>	
<i>A</i> Biblia szövegének felbonthatatlansága	70
<i>VIII. tanulmány – 2007. május 26.</i>	
<i>A</i> Biblia ihletettségének hatalmas bizonyosságai	80

<i>IX. tanulmány – 2007. június 2.</i>	
<i>B</i> Biblia-értelmezés helyes alapelvei	91
<i>X. tanulmány – 2007. június 9.</i>	
<i>B</i> Biblia-értelmezés mai irányzatai a Szentírás mérlegén	100
<i>XI. tanulmány – 2007. június 16.</i>	
<i>B</i> Biblia története tömör, profetikus ábrázolásban	109
<i>XII. tanulmány – 2007. június 23.</i>	
<i>I</i> sten beszéde és a Jézus visszajövele előtti „próbatétel ideje”	121
<i>XIII. tanulmány – 2007. június 30.</i>	
<i>M</i> ilyen áldások és örömök származnak a Biblia hűséges tanulmányozásából?	130
<i>Áhítatok minden napra</i>	
<i>A</i> prilis	139
<i>M</i> ájus	140
<i>J</i> únius	141

Bevezetés

*„Hálát adunk Istennek szüntelenül,
hogy ti befogadván Isten általunk hirdetett beszédét,
nem úgy fogadtátok, mint emberek beszédét,
hanem mint Isten beszédét – aminthogy
valósággal az is –, amely munkálkodik is tibennetek,
akik hisztek.” (1Thess 2,13)*

Egész negyedévi tanulmányunk vezérfonalának tekinthetjük a fenti ígét, amely fontos kérdésekkel szembesít bennünket:

Hisszük-e, hogy a Biblia *„valósággal Isten beszéde”*? Ha így hiszünk, akkor úgy igazodunk-e kijelentéseihez és úgy engedelmeskedünk-e parancsolatainak, ahogyan egy teremtménynek helyes viszonyulnia a Teremtő szavához? Munkálkodik-e bennünk Isten beszéde, szemmel láthatóak-e ennek az eredményei jellemünkben és tetteinkben? Elgondolkoztató az alábbi bizonyágtétel:

„Szomorú és lehangoló látni, milyen csekély mértékben befolyásolják az utolsó időkre szóló ünnepélyes igazságok a magukat hívőknek valló gyülekezeti tagok elméjét és szívét. Meghallgatják az igeszolgálatot, s úgy tűnik, hogy nagyon figyelnek az igehirdetőre, szinte csüngnek az ajkán. Értékelik a szépen hangzó szavakat... De amint az igehirdetés befejeződik, a hatás is megszűnik... Mi az oka ennek? Az, hogy a megtanult igazságokat nem viszik át a gyakorlatba. Nem úgy fogadják az Igét, mint amely Isten személyesen hozzájuk szóló szava. Nem veszik komolyan, hogy a hallott ígék mögött valóságosan maga a szüntelenül munkálkodó Krisztus áll... Nem fogják fel, hogy az elhangzott Ige Isten különleges üzenete hozzájuk, annak hirdetője pedig csupán közvetítő... Általában túl sok a prédikáció, de kevésbé hallják meg benne Isten hangját. Jobbára csak emberi hangot hallanak,

és lelkük üres marad, mint azelőtt volt... Tisztán csak emberi teljesítménynek fogják fel az egészet." (Ellen G. White: *1888-as anyagok/Kiben bízhatunk?* I., 27–28. o.)

De nemcsak önmagunkért kell igazabb és mélyebb kapcsolatba kerülnünk a Szentírással, hanem tudnunk kell számot adni másoknak is a „*bennünk lévő reménységről*” (1Pt 3,15). Szinte szállóigeként ismerjük azt a kijelentést, hogy „*az utolsó nagy küzdelem a kétféle kereszténység között zajlik majd: az emberi hagyományokra és kitalálásokra, valamint az Ó- és Újtestamentumra épített kereszténység között*” (Ellen G. White), és mégis kérdés, hogy kellően felkészültünk-e a próbatétel idejére. A legelső kérdés: meg tudjuk-e indokolni igazán – önmagunknak és másoknak –, hogy a Biblia „*valósággal Isten beszéde*”.

Negyedévi tanulmányunk abban szeretne segíteni, hogy megingathatatlaná váljék a bizonyosságunk ebben, és erről másoknak is bizonyóságot tudjunk tenni. Továbbá ahhoz a tapasztalathoz szeretne közelebb vinni mindnyájunkat, hogy ez a beszéd „*munkálkodjék is bennünk*”.

Az „élő Isten egyháza” és „Isten beszéde”

I Milyen kifejezésekkel jelöli az Írás a hiteles egyházat, megkülönböztetve az emberi intézményként működő névleges egyházaktól? Milyen kapcsolatban van a hiteles egyház Isten Igéjével?

1Tim 3,15 • „Tudd meg, hogy mi módon kell forgolódni az Isten házában, amely az élő Isten egyháza, az igazság oszlopa és erőssége.” (Vö. *Jn 17,17*: „A Te Igéd igazság.”)

Jel 12,17 • „Megharagudott azért a sárkány az asszonyra¹, és elment, hogy hadakozzék egyebekkel, az ő magvának maradékával², Isten parancsolatainak megőrzőivel, és akiknél van a Jézus Krisztus bizonyágtétele.”

• *A kifejezések:*

• *Az Isten Igéjével való kapcsolat:*

1 A Jelenések könyve 12. fejezetében szereplő tiszta asszony a hívő egyházat jelképezi a Biblia egységes szimbólumrendszere szerint. Éppen itt, a 17. versnél lesz ez egészen nyilvánvaló, amely kimondja, hogy az asszony magvának maradéka egy hívő nép, amely megőrzi Isten parancsolatait.

2 Az „egyebekkel, az ő magvából valókkal” részlet pontos fordítás szerint így hangzik: „az ő magvának maradékával”. Innen származik a végidőben létező (vö. 14–15. vers) „maradék egyház” fogalma.

A 16. századi reformáció idején keletkezett hitvallások szerint hiteles egyház csak ott van, ahol Isten Igéjét „*tisztán tanítják*”³. Az egyház csak akkor lehet az „*igazság oszlopa és erőssége*” – ebben a világban, ahol Sátán, a „*hazugság atyja*” uralkodik, aki „*mind az egész Föld kerekességét elhítteti*” (Jel 12,9) –, ha Isten Igéje a fundamentuma, ha mindenkor az igazság Igéjét hirdeti, képviseli.

Az „*élő Isten egyháza*” kifejezés arra utal, hogy a hiteles egyháznak az „*élő Istennel*” van kapcsolata. A bűneset óta nincs szemtől szemben érintkezés Isten és ember között (1Tim 6,16; Jn 1,18). A megismerés és a kapcsolat egyetlen lehetősége Isten beszéde. Ezért a hiteles egyház legfőbb ismertetőjele az Isten beszédéhez való ragaszkodás, Isten Igéjének követése és hirdetése. Ez az egyház mindenkor kisebbség volt az újszövetségi korszakban, a vég idején pedig – amelyre a Jel 12,17 kijelentése vonatkozik – már csak a „*magvának maradéka*” létezik. E kicsiny maradéknak mégis hatalmas küldetése, feladata van Jézus dicsőséges második adventje előtt, mint ezt a későbbiekben látni fogjuk.

2 *A Szentírás még a látható maradék egyházon belül is megkülönbözteti azokat, akik igazán „Isten házanépéhez”, az úgynevezett láthatatlan, mennyben jegyzett egyházhoz tartoznak (lásd: Zsid 12,22–23). Mi jellemzi ezeket a hívőket, „a maradék egyház maradékát”?*

Jn 17,6. 8 • „Megjelentettem a Te nevedet az embereknek, akiket e világból nékem adtál... akik a Te beszédedet megtartották... Mert ama beszédeket, amelyeket nékem adtál, önökik adtam, és ők befogadták.”

Lk 8,21 • „Ő pedig felelvén, mondta nékik: Az én anyám és az én atyámfiai ezek, akik az Isten beszédét hallgatják, és megcselekszik.”

Jel 22,9 • „[Így szólt Isten angyala János apostolhoz:] Szolgatársad vagyok néked és a te atyádfiainak, a prófétáknak, és azoknak, akik megtartják e könyv beszédeit.”

3 Az 1530-ból való *Ágostai hitvallás* VII. cikkelyéből.

Vö. Jel 1,3 • „Boldog, aki olvassa és akik hallgatják e prófétálás beszédeit, és megtartják azokat, amelyek megíratnak abban.”

Lk 8,15 • „Amelyik pedig a jó földbe esett, ezek azok, akik a hallott Igét tiszta és jó szívvel megtartják, és gyümölcsöt teremnek béke-tűréssel.”

- *Az idézett igékben ismételten, következetesen említett tulajdonság:*
-
-
-

Ellen G. White megjegyzése Jn 17,6-hoz: „Mily nagy dicséret ez! »A te beszédedet megtartották.« Nagy elismerés lenne, ha rólunk hangzott volna el. De sajnós az »én« gyakran közbelép, és uralomra tör.” (52. sz. kézirat, 1904)

„A példázatban említett »tisztá és jó szív« nem büntelen szív, mert hiszen az evangélium az elveszetteknek szól. A jó szív, a hívő szív, amely hittal fogadja Isten igéit... Az őszinte tanítvány tisztelettel fogadja el a Szentírást mint Isten hozzá intézett szavát... Isten Igéje gyakran összeütközik az ember öröklött és szerzett jellemvonásaival, szokásaival. A »jó talajú« hallgatók elfogadják az Ige minden feltételét és követelményét. Minden szokásukat, egész életmódjukat Isten Igéjéhez mérik és igazítják. Meggyőződésük, hogy a halandó, tévelygő emberek parancsai nem jöhetnek tekintetbe az örök Isten Igéjével szemben. Teljes szívükkel, egyetlen célként keresik az örök életet, és veszteség, üldözés vagy halál árán is követik az igazságot.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A magvetőről c. fejezetből, Gyarmati és Társa Kiadó, 31–32. o.)

Isten látható maradék egyháza ott van, ahol Isten beszédét a maga teljességében és sértetlenségében tanítják, hirdetik, illetve ahol emberek ezt az Igét hallgatják. Isten láthatatlan egyházát, igazán hívő népét, a „maradék maradékát” ezen belül azok alkotják, akik nemcsak hallgatják, hanem meg is tartják Isten beszédét. Isten beszédének a megtartása pedig nem csupán az egyes parancsolatokhoz való ragaszkodást jelenti, hanem készséges és állhatatos engedelmességet Isten minden kijelentett szava és törvénye iránt. (Lásd: 5Móz 6,2; Mt 28,19; Jak 1,10–11.)

3 *Hogyan mutatja be a Szentírás azokat, akik csak hallgatják Isten beszédét, illetve azokat, akik befogadják és megtartják?*

Ezék 33,31–32 • „Eljönnek hozzád, ahogy a nép össze szokott jönni, odaülnek elődbe, mint az én népem, és hallgatják beszédedet, de nem cselekszik, hanem szerelmeskedő énekként veszik azokat ajkukra, szívük pedig nyereség után jár. Íme, te olyan vagy nekik, mint valamely szerelmeskedő ének, szép hangú, s mint valamely jó hegedűs, csak hallgatják beszédedet, de nem cselekszik.”

Rm 2,13 • „Nem azok igazak Isten előtt, akik a törvényt hallgatják, hanem azok fognak megigazulni, akik a törvényt betöltik.”

Mt 7,24–27 • „Ha valaki hallja tőlem e beszédeket, és megcselekszi ezeket, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette házát. Ömlött az eső, eljött az árvíz, fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba, de nem dőlt össze, mert kősziklára építettett. Ha valaki hallja tőlem e beszédeket, de nem cselekszi meg, hasonlatos lesz a bolond emberhez, aki homokra építette a házát. Ömlött az eső, eljött az árvíz, fújtak a szelek, beleütköztek abba a házba, összeomlott, és nagy lett annak romlása.”

1Thess 2,13 • „Hálát adunk Istennek szüntelenül azért, hogy ti befogadván Isten általunk hirdetett beszédét, nem úgy fogadtátok azt, mint emberek beszédét, hanem mint Isten beszédét – aminthogy valósággal az is –, amely munkálkodik is tibennetek, akik hisztek.”

„Jézus olyan példázattal fejezte be a Hegyi beszédet, mely meglepő világossággal tanúsítja, hogy az általa hirdetett tanokat gyakorlatilag is meg kell valósítanunk... Az igaz vallás Krisztus parancsolatainak a cselekvéséből áll. Nem azért, hogy ezáltal elnyerjük Isten kegyelmét, hanem viszontszeretetéért, szeretete érdemtelenül elfogadott ajándékaiért. Krisztus nem a szóbeli vallomásoktól, hanem a megszentelt élet cselekedeteiben megnyilatkozó hit-től teszi függővé az emberek üdvösségét... »Akiiket Isten Lelke vezérel, azok

Isten fiai.« (Rm 8,14) Nem azok az Isten gyermekei, akiknek szívét a Lélek érinti, de csak néha engednek erejének, hanem azok, akiket Isten Lelke vezérel... Akik a saját erejükben bíznak, a homokra építenek. Most még nem késő menekülni a közelgő veszély elől. Meneküljünk a biztos sziklára, még mielőtt kitörne a vihar!»

„Lehet úgy kezelni a Bibliát, mint egy hasznos erkölcsi tanítást tartalmazó könyvet, és annyira figyelni rá, amennyire ez korunk szellemével és a világban elfoglalt helyünkkel összeegyeztethető, de egészen más a maga valóságában tekinteni, azaz az élő Isten Igéjének tartani, amelyben van a mi életünk. Az az élet, amelynek át kell formálnia cselekedeteinket, szavainkat és gondolatainkat. Ha ennél kevesebbnek tartjuk Isten Igéjét, akkor valójában elvetjük.» (Ellen G. White: Gondolatok a Hegyi beszédről, 152–157. o.; Nevelés/Előtted az élet, 258. o.)

4 *A megváltás terve körül folyó nagy küzdelem során főként kiket támadott és támad Sátán?*

Jel 1,9 • „Én, János, aki néktek atyátokfia is vagyok, társatok is a Jézus Krisztus szenvedésében, királyságában és türésében, a szigeten voltam, amely Páthmosznak neveztetik, Isten beszédéért és Jézus Krisztus bizonyágtételéért.”

Jel 6,9 • „Mikor felnyitotta az ötödik pecsétet, láttam az oltár alatt azoknak lelkeit, akik megölettek Isten beszédéért és a bizonyágtételért, amelyet kaptak.”

Jel 12,17 • „Megharagudott azért a sárkány az asszonyra, és elment, hogy hadakozzék az ő magvának maradékával, Isten parancsolatainak megőrzőivel, akiknél van a Jézus Krisztus bizonyágtétele.”

Jel 20,4 • „Láttam azoknak lelkeit, akiknek fejüket vették Jézus bizonyágtételéért és Isten beszédéért, akik nem imádták a fenevadat, sem annak képét, akik nem vették annak bélyegét homlokukra és kezükre: éltek és uralkodtak a Krisztussal ezer esztendeig.”

- *Isméltető kifejezés, amely meghatározza az okot, amiért ezeket a hívőket üldözték:*

A „Jézus bizonyágtétele” kifejezés értelmét ezek az igék világítják meg: Jel 1,1–3; 19,10; 3,14. A bűneset óta Jézus a Földet a mennyel összekötő „létra” (Jn 1,52; vö. 1Móz 28,12), azaz a híd, a közvetítő az Atya és az elveszett bűnös ember között. A próféta beszéd által tesz bizonyágot nekünk az Atya akaratáról, terveiről. Ő „*bű és igaz tanúbizonyág*” (pon-tosított fordítás szerint), akinek tanúságtétele „*ámen*”, azaz abszolút hiteles és bizonyos. A próféta beszéd ilyen értelemben „*Isten beszéde és Jézus Krisztus bizonyágtétele*” számunkra.

Milyen hálások lehetünk azért, hogy „*Isten beszédének és Jézus Krisztus bizonyágtételének*” mindig voltak olyan tanúságtévői a történelem folyamán, akik Sátán heves támadásai ellenére is őrizték e kincset, és akár mártíromságot is vállaltak érte. Számba vehetjük, hogy hány üldözött, bántalmazott és mártírhalált halt prófétáról tesz említést már az ószövetségi Szentírás is. Jelenések könyve pedig profetikusan szól előre azoknak a nagy seregéről, akik az újszövetségi korszak folyamán állnak ki hasonló szenvedéseket. Csak a mennyben, az örökkévalóságban fogjuk igazán megismerni és megérteni történetüket, tapasztalataikat, hűségük értékét.

„*Az igazság fényét nem lehetett teljesen kioltani abban a sötétségben sem, amely a pápai fennhatóság hosszú időszaka alatt borult a Földre. Istennek minden korban voltak tanúbizonyágai – olyan emberek, akik hitték, hogy Krisztus az Isten és ember közötti egyetlen közbenjáró, s akik az élet egyedüli szabályának a Bibliát tartották... Az utókor soha nem fogja megtudni, milyen sokat köszönhet a világ ezeknek az embereknek. Eretneknek bélyegezték őket, indítékaikat megkérdőjelezték, jellemüket befeketítették, írásait betiltották... Ők mégis szilárdan kitartottak, szent örökségként, tisztán őrizték meg hitüket évszázadról évszázadra az eljövendő generációk számára.*” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 58. o.)

Luther Márton 1528-ban kinyomtatta John Purvey (kb. 1354–1428) *Jelenések könyve magyarázatát*. Purvey, a nagy angol előreformátor, John Wiclif hűséges barátja és munkatársa volt. Említett műve kalandos úton, Litvánián keresztül jutott el Lutherhez, és mély hatással volt rá. Ezért adta ki és látta el előszóval, amelyben többek között ezt írja: „*Sok esz-tendővel előttünk oly sokan és oly nagy emberek – akiknek az emlékeze-*

te örök – (...) a legkegyetlenebb kínzásokat szenvedték, s mégis bátran és hűségesen kitartottak az igazság megvallásában. Mi ma sokkal tanultabbak és szabadabbak vagyunk, mint amilyenek ők voltak. Szégyellnünk kellene magunkat azért, hogy ők, akiket nagy barbárság vett körül, és akiket fogságban tartottak, mennyivel derekabbak és bátrabbak voltak, mint amilyenek mi vagyunk.” (Idézi L. E. Froom: *The Prophetic Faith of our Fathers*, Washington, 1948, II., 94–95. o.)

5 Miképpen őrzi Jézus Krisztus az övéit Sátán heves támadásai közepette?

Jn 10,27–29 (vö. 4–5. vers) • „Az én juhaim hallják az én szómat, én ismerem őket, és ők követnek engem: örök életet adok nekik, és soha örökké el nem vesznek, senki sem ragadja ki őket az én kezemből. Az én Atyám, aki őket nékem adta, nagyobb mindenkinél, senki sem ragadhatja ki őket az én Atyám kezéből.”

A pásztor és juhai között a pásztor beszéde, hangja a kapocs. Ezzel vezeti, tereli őket. Ha a juhok hallgatnak a pásztor szavára, a veszélyek közepette is biztonságban vannak.

Jézus és hívó népe között is az Ő beszéde, a próféta beszéd a kapcsolattartás eszköze. Ezt a beszédet Ő bármikor, bármilyen helyzetben, bárki számára meg tudja eleveníteni, közvetlen, megszólító üzenetével, útbaigazító és biztonságosan vezérlő tanácsává tudja tenni. Isten oltalma mindenkor bizonyos, de nem feltétlenül jelenti azt, hogy kivesz az üldözések és szenvedések próbáiból. Az alábbi zsolttárigék rámutatnak arra, mit jelent az Ő védelme az ellenséggel szemben, mit jelent az, hogy „*senki sem ragadhat ki az Ő kezéből*”: „*Nem engedí, hogy lábad inogjon, nem szunnyad el a te őrized. ... Az Úr megőriz téged minden gonosztól, megőrzi a te lelkedet.*” (Zsolt 121,3. 7) Mindenekelőtt arról a legfontosabb dologról

van szó tehát, hogy Isten megőríz a hitbéli és erkölcsi bukástól, továbbá vigasztal, lelki erőt ad, a látható nyomorúságok fölé emel a megpróbáltatások között az Ő Igéje és a Szentlélek vigasztalásai által. Péter apostol írja: „Szeretteim, ne rémüljete meg attól a tüztől, amely megpróbáltatás végett támadt köztetek, mintha valami rémületes dolog történnék veletek... Boldogok vagytok, ha Krisztus nevéért gyaláznak titeket, mert megnyugszik rajtatok a dicsőségnek és az Istennek Lelke.” (1Pt 4,12–14)

Isten beszéde egyik mártírjának, Keresztelő Jánosnak a halálával kapcsolatban írja Ellen G. White:

„[Jézus üzenete nyomán János] Istenre bízta sorsát: kész volt élni vagy meghalni, attól függően, hogy mi szolgálja jobban a számára oly drága ügy érdekeit... Sátán engedélyt kapott, hogy rövidre metssze Isten küldöttének földi életét, de azt az életet, amely »el van rejtve együtt a Krisztussal Istenben«, a pusztító nem érthette el (Kol 3,3). Ujjongott, hogy szenvedést okozott Krisztusnak, de Jánost sem sikerült legyőznie...

Noha János nem részesült csodálatos szabadításban, Isten mégsem hagyta el. Mindig mellette voltak a mennyei angyalok, akik feltárták előtte a Krisztusra vonatkozó próféciákat és a Szentírás drága ígéreteit. Ezek jelentették számára a támaszt, ahogyan majd Isten népének is az elkövetkező korszakokban...

Isten sohasem vezet gyermekeit másként, mint ahogyan ők is választanak, ha kezdettől fogva látnák a véget, és felismernék annak a tervnek a dicsőségét, amelyet munkatársaiként megvalósítanak. Sem Énók, aki a mennybe vitetett, sem Illés, aki tüzes szekéren elragadtatott, nem volt nagyobb vagy tiszteletreméltóbb Jánosnál, aki magányosan halt meg a börtön mélyén. »Mert néktek adatott az a kegyelem a Krisztusért, nemcsak hogy higgyetek Őbenne, hanem hogy szenvedjete is Őerte.« (Fil 1,29) A menny összes ajándéka között, amit csak az embernek nyújthat, a legmélyebb bizalom és a legnagyobb megtiszteltetés Krisztussal együtt részesülni az Ő szenvedéseiben.” (Jézus élete, 179., 185–186. o.)

6 Miért oly felbecsülhetetlenül értékes kincs Isten Igéje, hogy emberek még az életük árán is ragaszkodtak hozzá?

Jn 17,3; 5,39 • „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek Téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust...” „Tuda-

kozzátok az Írásokat, mert azt hiszitek, hogy azokban van a ti örök életetek, és ezek azok, amelyek bizonyosságot tesznek rólam.”

Zsolt 19,8–10 • „Az Úr törvénye tökéletes, megeleveníti a lelket, az Úr bizonyágtétele biztos, bölccsé teszi az együgyűt. Az Úr rendelései helyesek, megvidámítják a szívet, az Úr parancsolata világos, megvilágosítja a szemeket. Az Úrnak félelme tiszta, megáll mindörökké, az Úr ítéletei változhatatlanok s mindenestől fogva igazságosak.”

Zsolt 119,140 • „Felettébb tiszta a Te beszéded, és a Te szolgád szereti azt.”

Jn 6,68 • „Felelt [Jézusnak] Simon Péter: Uram, kihez mehetnénk? Örök életnek beszéde van tenálad.”

- *Soroljuk fel az idézett igék alapján, hogy mi mindenért kincs Isten Igéje:*

*„Ha Isten népe értékelné Isten szavát, akkor mennyország lenne a gyülekezetben. A keresztények éheznek az Ige tanulmányozását. Vágyakozva várnák az időt, amikor szöveget szöveggel vethetnek egybe, s elmélyedhetnek az Igében. Jobban várnának az Ige világosságára, mint a reggeli lapokra, folyóiratokra vagy regényekre... Ennek eredményeként életük az Ige elveihez idomulna. Az Ige utasításai olyanok lennének számukra, mint az élet fájának levelei. Kútforrás volna bennük, amely örök életre buzog. A kegyelem üdítő záporai éltetnék, frissítenék lelküket, feledtetnének velük minden fáradtságot. Az ihletés szavai erőssé és bátorrá tennék őket... Imáik komolyak lennének, telve az igazság isteni bizonyosságaival... A lázas semmiségek, amik oly sokak idejét felemészítik, visszasüllyednének igazi helyükre a gyógyító, megszentelő bibliai kegyesség előtt. A Biblia, csakis a Biblia válthatja ki ezt a jó hatást. Isten bölcsessége és hatalma nyilatkozik meg általa, amely teljes erejével munkálkodik azok szívében, akik befogadják. Micsoda magasságokat érhetnénk el, ha egybehangelnánk akaratunkat Isten akaratával!” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek VIII.*, 193–194. o.)*

Összegzés: Nincs hiteles istenismeret Isten beszéde nélkül. Ennélfogva nincs hiteles egyház élő igeismeret és igei tanítás, prédikálás nélkül. Azonban a hiteles egyházon belül is csak azok a hiteles keresztények, akik Isten beszédét nemcsak hallgatják, hanem „befogadják” és „megtartják”.

.....
*Az e heti adomány
az ifjúsági és gyermekosztályt támogatja*
.....

A „kinyilatkoztatáslánc”, amelyen át Isten beszéde hozzánk érkezik

1 Milyen nagy távolságot kell áthidalni ahhoz, hogy Isten gondolatait, üzenetét emberi elménkkel felfoghassuk?

Ésa 55,8–9 • „Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útjaitok az én útjaim – így szól az Úr. – Mert amint magasabbak az eget a földnél, akképpen magasabbak az én útjaim útjaitoknál, és gondolataim gondolataitoknál.”

Jób 26,14 • „Íme ezek az Ő útjainak részei, de mily kicsiny rész az, amit meghallunk abból! Ám az Ő hatalmának mennydörgését ki érthetné meg?”

Efész 4,18 • „Kik értelmükben meghomályosodtak, elidegenültek az isteni lélettől a tudatlanság miatt, mely az ő szívük keménysége miatt van bennük.”

Olyan nagy a távolság „Isten gondolatai” és az ember gondolatai között, hogy az ember részéről eleve kudarcra ítélt vállalkozás, ha valamiképpen megpróbálja megismerni és megérteni „Isten gondolatait”. Csakis Isten tudja végtelen bölcsességében áthidalni e roppant távolságot, csakis Ő tudott lehetőséget találni arra, hogy üzenetét eljuttassa hozzánk, és érthetővé tegye számunkra.

Még ha tiszta tudatunk és egészséges gondolkodásunk lenne, akkor is elérhetetlen magasságban volna számunkra a Teremtő Isten bölcses-

sége, erkölcsi tökéletessége, hatalma. De a bűn miatt még csak nem is épek a szellemi és lelki képességeink. Isten gondolataival ellentétessé vált a mi gondolkodásmódunk. „Isten a szeretet” (1Jn 4,8), azaz megtestesíti a másokért élés, a teremtményeiért végzett szolgálat alapelvét – míg mi, emberek „én”-központúak vagyunk, törvényként van jelen gondolkodásunkban és cselekvésünkben az önszeretet. Ezért nem könnyen fogjuk fel azt sem, hogy mit mond Isten beszéde, és egyáltalán nem kézenfekvő számunkra felismerni annak igazság voltát. „Természetes ember¹ nem foghatja fel Isten Lelkének dolgait, mert bolondságok néki, meg sem értheti” – írja Pál apostol (1Kor 2,14).

2 Milyen „utat” készített el Isten – bölcsességében és kegyelmében – abból a célból, hogy üzenetét eljuttassa hozzánk, és érthetővé tegye számunkra? Hogyan válaszolja fel az Írás a „kinyilatkoztatás-láncot”?

Jel 1,1–3 • „Jézus Krisztus kijelentése, amelyet adott néki az Isten, hogy megmutassa az Ő szolgáinak azokat, amiknek meg kell lenniük hamar. Ő pedig elküldvén azt az Ő angyala által, megjelentette az Ő szolgájának, Jánosnak, aki bizonyóságot tett Isten beszédéről és Jézus Krisztus bizonyágtételéről, mindenről, amit látott. Boldog, aki olvassa, és akik hallgatják e prófétálás beszédeit.”

Jel 2,1. 7 • „A... gyülekezet angyalának írd meg... Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.”

-
-
- Vázzoljuk fel ennek alapján azt az élő „kinyilatkoztatás-láncot”, amelyen át Isten gondolata, üzenete elér minket, és egészen az elménkig, szívünkig hatol:

1 Az eredeti szöveg alapján pontosított fordítás szerint.

A kinyilatkoztatás forrása: „Isten”, **az Atya**,
aki „átadja” gondolatait

„**Jézus Krisztusnak**”, a Fiúnak,
a második isteni személynek, Ő pedig „elküldi”

„az Ő **angyala által**”

„az Ő szolgájának, **Jánosnak**”,
aki „bizonytságot tesz [tanúskodik]
Isten beszédéről és Jézus Krisztus bizonyágtételéről”.

Így jön létre az *írott Ige*, a „**prófétai beszéd**”.

„**A gyülekezetek angyalainak**” (követeinek), azaz tanítóinak
az a feladatuk, hogy feltárják, nyilvánvalóvá tegyék
az írott profétai beszéd értelmét, s úgy szólaltassák meg,
mint Isten személyekre és közösségekre alkalmazott
időszerű és személyes üzenetét.

„**Isten szolgálói**” emberek, akiknek „*fülük van*”,
azaz nyitottak és készségesek arra,
hogy figyelmesen meghallgassák
Isten beszédét.

Ezeknek az embereknek az elméjében a **Szentlélek** „*forгатja*”
Isten beszédét, eloszlatja bennük a homályt,
világosságot áraszt gondolataikba,
hogy megértsék Isten mondanivalóját.

„Jelenések könyve kijelentéseit Isten adta a Fiúnak, a Fiú pedig kinyilatkoztatta Jánosnak. Jánost, a szeretett tanítványt választotta ki az Úr e kinyilatkoztatás közlésére. Ő egyedül volt már csak életben az első választott tanítványok közül. Az Újszövetség üdvrendje időszakában őt tisztelte meg az Úr [olyan próféciák közlésével], mint Dánielt az Ószövetség idején. A Jánossal közlendő utasítás annyira fontos volt, hogy Krisztus jött el a mennyből átadni szolgálójának, utasítva őt, hogy küldje el a gyülekezeteknek.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 232. o.)

Ebből a láncból a tanító kimaradhat, mert Isten a Szentlélek által közvetlenül is megvilágosíthatja a próféta beszédét a hallgatóknak. Azonban a tanítókat is gyakran használja fel üzenetei nyilvánvalóvá tételére és megszólító erejű hirdetésére.

3 Miért nevezetik Krisztus Isten Igéjének? Milyen szerepe van a felvázolt „kinyilatkoztatásláncban”?

Jn 1,1 • „Kezdetben volt az Ige, és az Ige volt az Istennél, és Isten volt az Ige.” (Vö. *Jel 19,11–13*)

Jn 1,18 • „Istent soha senki nem látta, az egyszülött Fiú, aki az Atya kebelén van, Ő jelentette ki Őt.”

Jn 7,16; 14,10 • „Felelt nékik Jézus: »Az én tudományom nem az enyém, hanem azé, aki küldött engem... A beszédeket, amelyeket mondok néktek, nem magamtól mondom.«”

1Pt 1,10–11 • „Amely üdvösség felől tudakozódtak és nyomozódtak a próféták, akik az irántatok való kegyelem felől jövendöltek. Nyomozódván, hogy mely vagy milyen időre jelentette azt ki a Krisztusnak öbennük levő Lelke.”

Jn 8,58 • „Mondta nékik Jézus: Bizony, bizony mondom néktek, mielőtt Ábrahám lett, én vagyok.”

Jézus Krisztus mindenkor a kinyilatkoztató isteni személy. Isten általa szól és cselekszik. A bűneset óta csakis Ő létesít kapcsolatot az elveszett embervilággal. Ő volt a kinyilatkoztató az ószövetségi időkben is. Ő szólt a prófétákhoz, Ő volt az a „Vagyok”, aki Mózeszel beszélt a Sínai-hegyen.

„Jézus Krisztus felé tekint mind a két szövetség. Az Ószövetség váromozása tárgyát, az Újszövetség mintaképét, a kettő együtt középpontját látja benne.” (Pascal: *Gondolatok*, 740. töredék)

„Az egész bibliai kinyilatkoztatás Jézuson érkezik el hozzánk, és Őreá összpontosul. Isten az Ő Fia által szól hozzánk, akié mi emberek vagyunk a teremtés és megváltás jogán.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 232. o.)

4 Mi az angyalok szerepe a kinyilatkoztatásláncban?

Jób 33,23 • „Ha van mellette magyarázó angyal, egy az ezer közül, hogy az emberrel tudassa kötelességét.”

Dn 9,20–23 • „Még szóltam és imádkoztam, vallást tettem az én bűnömről és az én népemnek, az Izráelnek bűnéről, és esedezésemet az Úr elé, az én Istenem elé terjesztettem az én Istenem szent hegyéért. Még az imádságot mondtam, mikor ama férfiú, Gábrriel, akit előbb a látomásban láttam, sebességgel repülve megilletett engem az esti áldozat idején. Értésemre adta, és szólt nékem: »Dániel, most jöttem ki, hogy értelemre tanítsalak. Esedezésed kezdetén egy szózat támadt, és én eljöttem, hogy megjelentsem, mert te kedves vagy. Vedd eszedbe azért a szózatot, és értsd meg a látomást!«”

- *Keressünk még további igeszakaszokat a Szentírásban, ahol „magyarázó angyal” működött közre a kinyilatkoztatás közvetítésében:*

Az *angyal* szó a görög *angelosz* szóból ered, amelynek jelenése: küldött, követ. A megfelelő héber szónak (*mal'ak*) is ugyanez a jelentése. Az angyalok az embernél magasabb rendű és intelligenciájú lények. Isten „követei”, rendelkezéseinek hírvivői, akaratának végrehajtói az egész világ-mindenségben (lásd: Zsolt 103,20–21). Szolgálatuk részeként közreműködnek a kinyilatkoztatás közvetítésében is. Isten angyalai együttérzéssel és odaadással vesznek részt minden olyan szolgálatban, amely az elvezett ember megmentésére irányul. Tanulnak is abból, ahogyan Isten az emberek megváltását megvalósítja, ahogyan egyenként küzd értünk. Ők is új világosságot nyernek ezáltal Isten jelleméről és végéremehetetlen bölcsességéről (lásd: 1Pt 1,12; Eféz 3,9–10).

5 *Mi a próféták és a tanítók szerepe a kinyilatkoztatás közvetítésében? Mi a különbség a két szolgálat között?*

4Móz 12,6 • „Halljátok meg most az én beszédeimet: Ha valaki az Úr prófétája közöttetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban szólok azzal.”

1Kor 12,28 • „Némelyeket rendelt az Isten az anyaszentegyházban először apostolokul, másodsor prófétákul, harmadszor tanítókul.”

Kol 4,3–4 • „Imádkozván miérettünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az Ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus titkát... Hogy nyilvánvalóvá tegyem azt úgy, amint nékem szólnom kell.”

Ha a „*próféta*” szót halljuk, az ószövetségi próféták jutnak eszünkbe, akik országosan ismert tanítók és tanácsadók voltak Izráelben. Istent képviselték, vezetését közvetítették a nép számára. Olykor az Újszövetség is e speciális ószövetségi prófétai szolgálat jelölésére használja a prófeta szót (pl. Mt 11,13; Zsid 1,1).

Tágabb jelentése is van azonban a „próféta” szónak a Szentírásban, a következő jelentéstartalommal: a próféta üzenetközvetítő Isten és az emberek között, olyan személy, akihez az Úr mintegy közvetlenül, különleges módon szól, és akit megbíz mondanivalója továbbításával. Ilyen értelemben az újszövetségi korszakban is van prófétaság. A Mózes IV. könyve 12,6-ban olvasható meghatározás szerint az összes bibliai szerző próféta. Próféták voltak az apostolok is, akik az emberré lett Isten Fia életének és tanításainak tanúi voltak, akik ezáltal isteni kinyilatkoztatást nyertek, és megbízást kaptak, hogy másoknak is tanúskodjanak arról, amit „láttak és hallottak” (Lk 24,48; Ap csel 1,8; 1Jn 1,1–3). Jelenések könyve, János apostol írása is „prófétai könyvnek” nevezetik, mint láttuk (Jel 1,3). A prófétaság a legmagasabb rendű szolgálat, amellyel Isten embereket megbízhat, mivel Isten maga lép érintkezésbe velük valamiképpen, és rájuk bízva beszédeit, hogy elmondják azt a többi embernek.

A próféták után az igehirdetőknek vagy *tanítóknak* is szerepük van a kinyilatkoztatás továbbadásában. Az ő feladatuk az írott prófétai kinyilatkoztatás tartalmának feltárása, világossá tétele. A prófétai és a tanítói megbízás közel áll egymáshoz, de mégsem azonos. Az egyház épülésére alapított szolgálatok felsorolásánál határozottan elkülönítették egymástól a kettő: „[Isten] *rendelt az egyházban [egyeseke]t először apostolokul, másodsor prófétáku, harmadsor tanítóku.*” (1Kor 12,28/a; Eféz 4,11) A tanítók nem érintkeznek olyan közvetlenül a mennyei világgal, mint a próféták. Isten nem közöl általuk új kinyilatkoztatást. Őket abban a kiváltságban részesíti, hogy feltárja előttük a prófétai írások értelmét a Szentlélek által, a maga mélységében és időszerű mondanivalójával, továbbá azzal bízta meg őket, hogy az így nyert tiszta látással másokat is „megvilágosítsanak”. (Az apostoli megbízás azért előzi meg a prófétait és a tanítóit, mert az apostolok próféták, tanítók és pásztorok is voltak, tehát átfogó, univerzális jellegű volt a szolgálatuk, ők az újszövetségi egyház „*alapkövei*” – lásd Eféz 2,20.)

A tanítói szolgálat – személyenként és esetenként – abban az értelemben kerülhet egészen közel a prófétai szolgálathoz, ha a Szentlélektől áthatott tanító az igehirdetés során annyira megelevenítheti Isten valamely korábbi kinyilatkoztatását, hogy a hallgatók azt úgy hallják, mint Isten aktuálisan és személyesen hozzájuk intézett megszólító üzenetét. Ebben az értelemben nevezi Pál apostol „*prófétálásnak*” a lelki ajándék-

ből fakadó igei bizonyoságtévést (1Kor 14,1. 3. 24–25). A tanító ilyenkor Isten ihletett szószólója, isteni hatalom kíséri az igehirdetést vagy bizonyoságtévést. Új kinyilatkoztatást azonban sohasem közöl a tanító a korábban adott prófétai kijelentésekhez képest.

6 Milyen kettős szolgálata van a Szentléleknek a kinyilatkoztatás közvetítésében?

Jel 19,10 • „Mert a Jézus bizonyoságtétele: a próféta-ság Lelke.”

Jn 14,26; 16,13 • „Ama vigasztaló pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket... Amikor eljön amaz, az igazság Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra.”

Jelenések könyve 19,10 arra utal, hogy Jézus bizonyoságtétele, kinyilatkoztatása a próféta-ság lelki ajándékának közvetítésével jut el hozzánk. A prófétai szolgálat azért neveztetik lelki vagy kegyelmi² ajándéknak, mert a Szentlélek segíti a prófétákat, természetfeletti módon, a kinyilatkoztatás átvételében és továbbadásában. A „próféta-ság Lelke” kifejezés arra utal, hogy a próféták által ténylegesen a Szentlélek, tehát maga Isten szól hozzánk.

Isten Lelke ihlette a prófétákat, az összes üzenetközvetítőt – felfokozva képességeiket –, hogy Isten beszédét pontosan, torzulásmentesen vegyék át és adják tovább az embereknek. De Isten Lelke munkálkodik azokban is, akik az ihletett Igét olvassák és hallgatják, hogy értelmük kinyíljon az Ige megértésére.

„Az apostol így imádkozott az efézusi hívőkért: »A mi Urunk Jézus Krisztusnak Istene, a dicsőség Atyja adja néktek a bölcsesség és a kijelentés Lelkét az Ő megismerésében, és világosítsa meg értelmetek szeméit, hogy tudhassátok...»

2 A Károlyi által „lelki ajándéknak” fordított eredeti görög szó (*karizma*) szó szerint kegyelmi ajándékot jelent.

tok, mi az Ő elhívásának a reménysége... és mi az Ő hatalmának felséges nagysága irántunk, akik hiszünk.» (Eféz 1,17–19) Az isteni Lélek szolgálata – az értelem megvilágosítása és a Szentírás mélységes dolgainak megértése – volt az az áldás, amelyet Pál itt az efézusi gyülekezetnek kért.” (Ellen G. White: A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, 12. o.)

.....
*Az e heti adomány
az ifjúsági és gyermekosztályt támogatja*
.....

Isten „sok rendben és sokféleképpen” szólt a próféták által

1 *Kiket hívott el Isten kinyilatkoztatást közlő prófétául a történelem folyamán?*

2Pt 1,21 • „Sohasem ember akaratából származott a próféta szó, hanem a Szentlélektől indítatva szóltak Isten szent emberei.”

3Móz 10,3 • „Mondta Mózes Áronnak: »Ez az, amit az Úr szólt: Akik hozzám közel vannak, azokban kell megszenteltetnem, és az egész nép előtt megdicsőíttetnem.«”

Ezék 3,10 • „Mondta nékem: »Embernek fia! Minden beszédemet, amelyeket szólok néked, vedd szívedbe, és füleiddel halld meg!«”

Jer 1,5 • „Mielőtt az anyaméhben megalkottalak, már ismertelek, és mielőtt az anyaméhből kijöttél, megszenteltelek, prófétának rendeltel a népek közé.”

Az isteni kinyilatkoztatás közlésére csak „szent emberek” voltak alkalmasak. Nem abszolút büntelenséget jelent ez a meghatározás, mert a próféták is „hozzánk hasonló természetű” emberek voltak, amint az Írás mondja (Jak 5,17), de azt jelenti viszont, hogy teljességgel odaszentelték az életüket Isten és felebarátaik szolgálatára, így magas erkölcsiség, megszentelt élet jellemezte őket. 3Móz 10,3 kijelentése az ószövetségi

papokra vonatkozóan hangzott el, akik Isten jelenléte helyén, a szentélyben teljesítettek szolgálatot. A próféták a mennyei világgal érintkeztek, és valóságosan Isten közelségébe jutottak, amikor kinyilatkoztatást vettek át, az idézett elv tehát rájuk vonatkozóan még inkább érvényes volt. Ha nem lettek volna Isten szent emberei, nem viselhették volna el Isten és a mennyei világ dicsőségét. Még így is nemegyszer fizikai erejüket veszítették látomásuk során, és csak természetfeletti megerősítés által váltak képessé feladatuk teljesítésére (lásd: Dn 10,8–10. 15–19; Jel 1,17).

Ezenkívül nem mechanikus közvetítők voltak a próféták. „*Szívükbe, fülükbe*” kellett venniük Isten beszédét, hogy egyetértéssel és belső azonosulással hirdessék azt szóban vagy írásban. Erre csak „*szent emberek*” lehettek alkalmasak. Isten előre ismerte a próféták lelkületét, jellemét, hűségét, és ennek alapján választotta ki őket előre a prófétai szolgálatra.

2 *Mit értsünk azon, hogy Isten „sok rendben” szólt a próféták által? Miben nem különböztek és miben különböztek egymástól egyes próféták, illetve prófétai szolgálatok?*

Zsid 1,1 • „Isten sok rendben és sokféle módon¹ szólt... a próféták által.”

Ezék 3,4. 11 • „Mondta nékem: »Embernek fia! Eredj, menj el az Izráel házához, és szólj az én szavaimmal nékik... Eredj, menj el a foglyokhoz, a te néped fiaihoz, és monddj nékik: Így szól az Úr Isten.«”

Jer 23,32 • „Íme, én a prófétákra támadok, akik hazug álmokat prófétálnak – azt mondja az Úr – és beszélnek azokat, megcsalva az én népet az ő hazugságaikkal és hízeltedéseikkel, holott én nem küldtem őket, sem nem parancsoltam nékik, és használni sem használtak e népnek – azt mondja az Úr.”

1Pt 1,10. 12 (vö. Dn 12,4) • „Amely üdvösség felől tudakozódtak és nyomozódtak a próféták... akiknek megjelentetett, hogy nem maguknak, hanem nékünk szolgáltak azokkal, amelyeket most hirdetnek néktek.”

1 Pontosított fordítás szerint.

- *Lásd még a következő igéket a Biblia gyűjteményében nem szereplő, mégis hiteles, ihletett prófétai kijelentésekről, írásokról: 1Kir 14,2; 2Krón 21,12; Kol 4,16.*
-
-
-
-
-

A hitelesség szempontjából csak kétféle prófétaság létezik: igaz vagy hamis. Az igaz próféta hitelesen kezdi beszédét vagy írását ezzel a bevezetéssel: „Így szól az Úr.” „Isten szavaival” szól az emberekhez, semmilyen saját eszmét vagy gondolatot nem visz bele az általa közölt üzenetbe.

Ugyanakkor többféle, „több rendbeli” prófétai szolgálat létezik az igaz prófétaságon belül. Mindegyik egyformán értékes és szükséges a maga helyén, de más a rendeltetésük. Egyes próféták által egyetemes és örök-érvényű kinyilatkoztatásokat közölt az Úr. Ők a bibliai iratok szerzői, akik nemcsak a maguk nemzedékének, hanem minden embernek szolgáltak írásukkal. Bizonyásgtételeik olyan tartalmat hordoznak és olyan jellegűek, hogy minden korszakban és bárki számára közvetítik Isten üzenetét. Más próféták viszont csak egy-egy korszaknak, népnek, népcsoportnak és egyes embereknek tolmácsolták az isteni üzenetet. Nem alacsonyabb rendű, hanem csupán más természetű prófétaság ez. Illés a legnagyobb próféták egyike volt, olyannyira, hogy szolgálata végén a mennybe ragadtatott, az általa közölt kinyilatkoztatások azonban a saját nemzedékének szóltak. Még egy levelét is említi az Írás, amit Júda királyához intézett, de a levél nem maradt fenn, nem került bele a Biblia iratgyűjteményébe, mert nem egyetemes jellegű, minden időben érvényes és szükséges kinyilatkoztatást tartalmazott. Pál apostolnak számos levele a bibliai iratgyűjtemény része lett, a laodiceai gyülekezethez írt levele azonban, amelyről említést tesz az Írás, nem került be a Bibliába, bizonyára ugyanazon okból, mint Illés levele. Ilyen „más rendbeli” kinyilat-

koztatást Isten adhat a bibliai kinyilatkoztatás lezárulása utáni időben is. Ezt nevezik a lelki ajándékok, köztük a prófétaság lelki ajándéka folyamatosága elvének Efézus 4,11–13 alapján.

Különböző társadalmi rétegekhez tartozó és foglalkozású emberek közül hívott el Isten embereket a prófétai szolgálatra, köztük nőket is.

- *Soroljunk fel olyan prófétákat, akikről említést tesz az Írás, de csak róluk, és nem pedig tőlük olvashatunk, mert az általuk közvetített üzenet nem került bele a Bibliába:*
-
-

- *Soroljunk fel prófétanőket:*
-
-

- *Említsünk különböző foglalkozású prófétákat:*
-
-

Ezek ismeretében érthetjük meg Ellen G. White (1827–1915) szolgálatát is. Próféta volt, mivel Isten hozzá is szólt „álomban és látomásban”, és megbízta üzenetei közlésével, továbbá élete és szolgálata kiállja a bibliai mércék szerinti hitelességvizsgálat próbáját. Üzenete azonban nem a Biblia „kiegészítése”. Isten „*más rendbeli*”, más természetű kinyilatkoztatásokat közölt általa. Ő maga így írt erről:

„Igéje által Isten az emberekre bizta azt az ismeretet, amely szükséges az üdvösséghez. A Szentírást Isten akaratának hiteles, tévedhetetlen kinyilatkoztatásaként kell elfogadnunk. A Szentírás a jellem mércéje, a tanításaink zsinórmértéke és tapasztalataink próbaköve. »A teljes írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való neve-

lésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.» (2Tim 3,16–17)

Az a tény azonban, hogy Isten az Ige által kinyilatkoztatta akaratát az embereknek, nem teszi szükségétellenné Szentlelkének állandó jelenlétét és eligazítását. Ellenkezőleg! Megváltónk azért ígérte meg a Lelkét, hogy szolgálainak feltárja az Igét, hogy a Lélek megvilágítsa és gyakorlativá tegye az Ige tanításait. És mivel Isten Lelke ihlette a Bibliát, a Lélek tanítása soha nem állhat ellentétben az Ige tanításával. Isten nem a Biblia helyettesítésére adta, ilyen célból nem is adhatja Lelkét, hiszen a Szentírás világosan kijelenti, hogy Isten Igéje minden tanítás és ismeret próbája...

A Lélek az egész evangéliumi korszak során Isten Igéjével összhangban végzi munkáját. A Szentlélek mind az Ó-, mind az Újtestamentum írása idején a szent kánonban foglalt kinyilatkoztatásokon kívül is adott eligazítást. A Biblia elmondja, hogy egyes emberek miként kaptak intést, dorgálást, tanácsot és eligazítást a Szentlélek által olyan dolgokban, amelyek nincsenek feljegyezve a Szentírásban. Említés történik különböző korok prófétaíróiról, akiknek a kijelentéseiből semmit sem jegyeztek fel. A szentírási kánon lezárulása után a Szentlélek továbbra is tanította, intette és vigasztalta Isten gyermekeit.” (A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, 10–11. o.)

3 Mit értsünk azon, hogy Isten nemcsak „sok rendben”, hanem „sokféle módon” is szólt a próféták által?

4Móz 12,6 • „Halljátok meg most az én beszédeimet: »Ha valaki az Úr prófétája közöttetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban szólok azzal.«”

Jóel 2,28 • „Lesz azután, hogy kiöntöm lelkemet minden testre, és prófétálnak a ti fiaitok és leányaitok, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok pedig látomásokat látnak.”

2Pt 3,15 • „A mi Urunk hosszútűrését üdvösségnek tartjátok, amiképpen a mi szeretett atyánkfia, Pál is írt nektek a néki adott bölcsesség szerint.”

Mt 22,41–45 • „Mikor pedig a farizeusok összegyülekeztek, kérdezte őket Jézus, mondván: »Miképpen vélekedtek ti a Krisztus felől? Kinek a fia?« Mondták néki: »A Dávidé.« Mondta nekik: »Miképpen hívja tehát őt Dávid *lélekben* Urának, ezt mondván: Mondta az Úr

az én Uramnak: Ül az én jobb kezem felől, míglen vetem a te ellenségeidet a te lábaid alá zámolyul. Ha tehát Dávid Urának hívja Őt, mi módon fia?»

Az isteni kinyilatkoztatás közlésének háromféle módját ismerjük az Írás alapján. Látomásban, álomban vagy pedig gondolatihletés útján valósult meg a kinyilatkoztatás közlése. Ez minden korban és minden „rendbeli” prófétánál jellemző. A Biblia gyakran a „Lélekben” kifejezéssel jelöli a gondolatihletés állapotát. Ezt helyesebb nagybetűvel írni, mivel a Szentlélek közvetlen befolyására utal. „Lélekben” mondtak vagy írtak le az ihletett szerzők sokszor egy olyan kifejezést, aminek a valódi jelentése és jelentősége csak később tárult fel. Máskor a látomás állapotát is a „Lélekben” szóval jelöli az Írás (lásd pl. Jel 1,10).

Ellen G. White például így írt a saját tapasztalatáról: *„Mivelhogy oly gyakran megkérdezzek látomásbeli és látomás utáni állapotomról, ezt tudom mondani: Amikor az Úr jönnek látja, hogy látomást adjon, akkor Jézus és az angyalok társaságába kerülök, és a körülöttem lévő földi dolgok teljesen eltűnnek. Nem látok annál tovább, mint ameddig az angyal elkísér. Figyelmet gyakran a földön végbemenő eseményekre tereli.*

Időnként a jövőbe ragadtatom, ahol meglátom azokat a dolgokat, amiknek be kell következniük. Aztán újra a múlt történéseit szemlélem. Látomásaim után közvetlenül nem emlékszem mindenre, amit láttam. Amikor azonban írni kezdek, a látomás tárgya kitisztul, a színhelyek feltárulnak előttem, és szabadon írok. A látomásban átélt dolgok néha rejtve maradnak előlem, és csak akkor tárulnak fel újra, amikor azok előtt vagyok, akikre a látomás vonatkozik. Ilyenkor minden kikristályosodik előttem. A látomás leírásakor vagy elmondásakor éppen annyira az Úr Lelkétől függök, mint a látomás idején. Csak akkor lehetséges felidézni a látottakat, amikor az Úr alkalmasnak látja az időt, hogy leírjam vagy elmondjam azokat...

Azért beszélek oly határozottsággal bizonyos dolgokról, mert ezek úgy villannak át elmémen, amikor tanácstalan vagyok, mint sötét felhőkből a villámlás vihar idején. Néhány esemény, melyeket évekkal ezelőtt láttam, kiesik az emlékezetemből, de amikor az adott dologra éppen szükség van,

emlékezetem kitisztul, és mindenre pontosan visszaemlékszem az adott kijelentés kapcsán. Ilyenkor nem tarthatom vissza az elmémbe villanó dolgokat, nem azért, mert új látomást kaptam, hanem mert a talán évekkal ezelőtt kapott látomás tért vissza az emlékezetembe nagy erővel.” (Selected Messages/ Szemelvények Ellen G. White írásából I., 36–37. o.)

A gondolatihletésről ezt írja: „Hogyan történt ez Pállal? Kloé családjától értesült a korinthusi gyülekezet állapotáról. Ez készítette arra, hogy megírja első levelét... Pál ihletett apostol volt, az Úr mégsem fedte fel előtte mindig látomásban népe állapotát. Akik látták a besurranó gonoszságot, azok feltárták előtte az állapotokat, s az előzőleg nyert világosság képessé tette Pált arra, hogy helyesen ítélje meg a fejleményeket. A világosság igaz keresői mégsem dobták félre az üzenetét, mint valami közönséges levelet, csak mert az Úr nem adott Pálnak külön kijelentést erre az alkalomra. Az Úr évekkal előre megmutatta neki a nehézségeket és veszélyeket, amelyek majd később ütik fel a fejüket a gyülekezetben – azzal a céllal, hogy amikor bekövetkeznek, pontosan tudja, hogyan is intézkedjék...

A küldött feddések csakúgy Isten Lelkének ihletéséből származtak, mint bármelyik más levele. De amikor ezek az intések megérkeztek, akadtak, akik nem vették figyelembe. Arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nem Isten beszél Pálból, csupán a saját véleményét mondta el. Ugyanolyan jónak tartották a maguk véleményét, mint Pálét... Az Úr nem ad külön látomást minden egyes helyzetben. Megmutatta nekem, hogy az elmúlt korokban is így vezette egyházát: választott szolgálója értelmébe véste mind művének, mind pedig az egyéneknek a szükségleteit és veszélyeit. Majd rábízta a tanácsadás és figyelmeztetés felelősségét.” (Bizonyágtételek V., 2001, 494–495. o.)

4 Miért szólt az Úr álomban vagy látomásban a próféták által? Mit tudhatunk meg közelebbről a kinyilatkoztatás e két módjáról?

Dn 7,1 • „Belszárnak, a babiloni királynak első esztendejében álmot látott Dániel, és fejének látásait az ő ágyában. Az álmot akkor följegyezte, a dolog velejét elmondta.”

2Kor 12,1–4 • „A dicsekvés azonban nem használ nékem, rátérek azért a látomásokra és az Úr kijelentéseire. Ismerek egy embert a Krisztusban, aki tizennégy évvel ezelőtt (ha testben-e, nem tudom, ha testen kívül-e, nem tudom, az Isten tudja) elragadtatott a har-

madik égis. És tudom, hogy az az ember (ha testben-e, ha testen kívül-e, nem tudom, az Isten tudja), elragadtatott a paradicsomba, és hallott kimondhatatlan beszédeket, amelyeket nem szabad embernek kibeszélnie.”

Igen fontos volt a próféták esetében, hogy kihagyás és tévesztés nélkül, pontosan vegyék át és rögzítsék emlékezetükben a rájuk bízott kinyilatkoztatást. Ezért Isten az álom nyugalmi állapotában szól hozzájuk, vagy pedig a látomás különleges állapotába helyezte őket. A látomás állapotának jellegzetességeit Ezékiel és Dániel próféta könyve egyes kijelentései alapján tudjuk számba venni. A látomás idején még a próféták belső élettani folyamatai is fel lettek függesztve, talán azért, hogy valóban semmi ne zavarja a kinyilatkoztatott dolgokra összpontosított figyelmüket. Dániel próféta azt írja, hogy látomása alatt nem lélegzett (Dn 10,17). Ezékiel próféta leírásából megtudjuk, hogy a látomása folyamán olyan élénken élt át egy helyváltoztatást és vett részt cselekvően történekekben, mintha ez teljes valóság lett volna, noha ugyanazon a helyen maradt, ahol volt, Babilóniában, a foglyok között (Ezék 8,1–3. 8–10. 23–25). Hasonlóképpen János apostol Pátmosz szigetén volt, de látomás állapotában a mennybe vitetett (Jel 1,9–10; 4,1–2). Jellemző az is, hogy akik a látomás idején a próféta közelében voltak, nem láttak semmit, valami rendkívüli jelenlétet azonban érzekeltek (pl. Dn 10,7). Ha bizonyos jellegzetességeket megfigyelhetünk is, a látomás állapotát pontosan meghatározni nem tudjuk, csak „Isten tudja” – írja Pál apostol –, aki teremtő hatalmával és bölcsességével ebbe a különleges állapotba helyezte a prófétákat.

A látomás vagy a profetikus álom mindig konkrét történelmi esemény, nem bizonytalan, időtlen, misztikus átélés. A próféták rendszerint pontosan datálják, hogy mikor kaptak látomást. Pál apostol is így kezdi a különleges látomására való hivatkozást: „Tizennégy évvel ezelőtt...” A látomásban vagy a profetikus álomban a próféták teljes tudatában voltak annak, hogy kinyilatkoztatást vesznek át, egyértelműen elhangzott a látottak és hallottak megörökítésére és továbbadására vonatkozó utasítás

a kinyilatkoztató Isten vagy az Ő angyala részéről (lásd pl. Jel 1,10–16). Dániel próféta említi, hogy profetikus álmát azonnal feljegyezte, annak jelentősége és saját megbízatása tudatában.

„Pál apostol számos kijelentést kapott az Úrtól. (...) A Szentlélek rendkívüli nevelése során ítélőképessége megszentelődött, finomodott, emelkedett és megszentelt lett... Így tett szert a legkiválóbb tudásra... Isten sok csodálatos tanításban részesített bennünket Pál apostolon keresztül. Sok mindent látott látomásában, amiket nem volt szabad embernek kibeszélnie. De sok más is látott a mennyei udvarokban, amit viszont beleszórt tanításába. Az igazság határozottan hangzott ajkáról, „kétélű éles kardként” villogva. A Szentlélektől nyert benyomásai erősek, élénkek voltak, s úgy hirdette azokat a világnak, amint senki más nem tudta hirdetni... Isten mélyen megtisztelte Pál apostolt, a harmadik egekbe ragadva el őt, ahol a dicsőség olyan jeleneteit látta, melyeket nem mondhatott el halandóknak... Az Úr öröktől fogva rejtett titkokat jelentett ki az apostolnak. Amennyi kinyilatkoztatást el tudott viselni az Úr munkálkodásáról s az emberekkel való bánásmódjáról, Isten azt mind feltárta előtte.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 192. o.)

5 Mit jelent az úgynevezett prófétai fegyelem?

Jer 1,7 • „Az Úr pedig mondta nékem: »Ne mondd ezt: Ifjú vagyok én – hanem menj mindazokhoz, akikhez küldelek téged, és beszélj **mindazt**, amit parancsolok néked.«”

Jer 23,28 • „A próféta, aki álomlátó, beszéljen álmot, akinél pedig az én Igém van, beszélje az én Igémet igazán. Mi köze van a polyvának a búzával? – azt mondja az Úr.”

5Móz 18,20 • „Az a próféta, aki olyat mer szólani az én nevemben, amit én nem parancsoltam néki szólni, és aki idegen istenek nevében szól, haljon meg az a próféta.”

2Pt 1,20 • „Tudván először azt, hogy az Írásban egy prófétai szó sem támad saját magyarázatból.”

A próféták mindenkor érvényesítették szent felelősségüket: saját gondolataikból semmit sem vittek bele abba, amit az Úr szavaként továbbítottak. Félelmetes, szentségtörő vakmerőségnek minősíti a Szentírás a hamis próféták tettét, hogy a saját eszméiket, a saját kívánságaik és útjaik szerinti beszédeket közöltek az Úr nevében. Az igaz prófétákat istenfélelem jellemezte, ennél fogva nagyon is tudatában voltak Isten szava súlyának és értékének. Tudták azt is, hogy az emberi beszéd vagy vélemény mennyire különbözik ettől. Az utóbbi, még ha a legjobb szándékból fakad is és ha nagy tapasztalat áll is mögötte, sohasem abszolút tévedhetetlen. Pál apostol például, amikor különböző házassági esetekben kellett tanácsot adnia, nagy gonddal megkülönböztette, hogy mi az, amit Isten kinyilatkoztatása alapján mond, és mi az, ami a saját, felelősséggel megfontolt véleménye ugyan, de mégiscsak emberi gondolat Isten szavához képest (1Kor 7,10–13).

6 *Mit jelentett minden időben a „prófétasors”?*

Ap csel 7,51–52 • „Kemény nyakú és körülmetéletlen szívű és fülű emberek, ti mindenkor a Szentléleknek ellene igyekeztek, mint atyáitok, ti azonképpen. A próféták közül kit nem üldöztek a ti atyáitok?”

Jer 20,8–10 • „Ahányszor csak szólok, kiáltozom, így kiáltok: Erőszak és romlás! Mert az Úr szava mindenkori gyalázatomra és csúfságomra lett nékem. Azért azt mondom: »Nem emlékezem róla, sem az Ő nevében nem szólok többé.« De mintha égő tűz volna szívemben, az én csontjaimba rekesztetve, erőlködöm, hogy elviseljem azt, de nem tehetem.”

A próféták sorsa sohasem volt könnyű. Az emberi természet lázad az igazság ellen, ellenkezik Isten szavával. A próféták érzékeny lelkét meg-

viselte, hogy mindez rájuk is hárult mint az Úr szava képviselőire. De fizikai bántalmazásban és üldözésben is gyakran volt részük, sokan közülük pedig mártírhalált haltak. Istenbe vetett hitük és szeretetük azonban – nemcsak Isten, hanem a felebarátaik iránt is –, valamint Isten kegyelmének a gyámolítása képessé tette őket mindezek vállalására, elhordozására.

„Az ifjú Jeremiásban Isten olyan embert látott, aki hű lesz megbízatásához, aki nagy ellenállással szemben is az igazság mellé áll... Negyven esztendeig kellett Jeremiásnak az igazság és a jogosság tanúbizonyságaként a nép előtt állnia. A példátlan hitehagyás éveiben saját életével és jellemével szemléltette az igaz Isten tiszteletét. Jeruzsálem rettenetes ostroma idején Jahve szócsövének kellett lennie. Meg kellett jövedölnie Dávid házának bukását és a Salamon által épített gyönyörű templom pusztulását.

Amikor bátor beszédéért börtönbe vetik, akkor is világosan kell szólnia a magas helyeken elkövetett bűnök ellen. Megvetik, gyűlölik, elutasítják, de végül látni fogja katasztrófát meghirdető prófécijája teljesedését, és osztozik a fájdalomban, a szenvedésben, amely a megítélt város pusztulását követi...

Jeremiás – félénk és tartózkodó természetéből adódóan – vágyott a visszavonult élet békéjére és nyugalomára, ahol nem kell látnia szeretett népének állandósult megátalkodottságát. Összeszorult szívvel gyöttrődött a bűn okozta rontás miatt. »Bárcsak a fejem vízzé változnék, a szemem pedig könnyhullatásnak kútfejévé – kesergett –, hogy éjjel-nappal sirathatnám az én népem leányának megöltjeit! Bárcsak pusztába vinne engem valaki, utasok szállóhelyére, hogy elhagyhatnám az én népemet, és eltávozhathatnám tőlük.« (Jer 9,1–2)

Kegyetlen csúfolódásokat kellett elviselnie. Érzékeny lelkét át- meg átjárták a gúny nyilai. Azok szórták rá, akik semmibe vették tanításait, és nem tulajdonítottak jelentőséget annak, hogy felelősséget érez megtérésükért... A lelkiismeretes próféta azonban naponként erőt kapott mindezek elviselésére. »Az Úr velem van, mint hatalmas hős – jelentette ki hittel –, azért esznek az én kergetőim, és nem bírnak velem, igen megszegyenülnek, mert nem okosan cselekszenek. Örökkévaló gyalázat lesz rajtuk és felejthetetlen.« (...)

Amikor ki kellett innia a szenvedés, a fájdalom poharát, és amikor gyötrelme ezeket a szavakat csalta ajkára: »Elveszett az én erőm és az én remény-ségem az Úrban«, felidézte emlékezetében mindazt, amit Isten érte tett, és ujjongva kiáltotta: »Az Úr kegyelmessége az, hogy még nincsen végünk, mivel nem fogyatkozik el az Ő irgalmassága! Minden reggel meg-megújul,

nagy a Te hűséged! Az Úr az én örökségem, mondja az én lelkem, ezért benne bízom. Jó az Úr azoknak, akik várják Őt, a léleknek, amely keresi Őt. Jó várni és megadással lenni az Úr szabadításáig.« (Siral 3,18. 22–26)»
(Ellen G. White: *Proféták és királyok*, 255–256. o.)

.....
*Az e heti adomány
a szociális osztályt támogatja*
.....

Jézus Krisztus, az isteni kinyilatkoztatás csúcsa és teljessége

1 *Ki a kinyilatkoztatás csúcsa? Melyik messiási jövendölés szólt az eljövendő Megváltóról mint prófétáról, aki a legfőbb, legnagyobb Kinyilatkoztató lesz?*

Zsid 1,1–3 • „Minekutána az Isten sok rendben és sokféleképpen szólott hajdan az atyáknak a próféták által, ez utolsó időkben szólott nekünk Fia által. Akit tett mindennek örökösévé, aki által a világot is teremtette. Aki az Ő dicsőségének visszatükröződése, és az Ő valóságának képmása, aki hatalmas szavával fenntartja a mindenséget.”

5Móz 18,15–19 • „Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened teközüled, a te atyádfiai közül, olyat, mint én, *őt hallgassátok!* Mind aszerint, amint kérted az Úrtól, a te Istenedtől a Hőreben, a gyülekezés napján, mondván: Ne halljam többé az Úrnak, az én Istenemnek szavát, és ne lássam többé ezt a nagy tüzet, hogy meg ne haljak! Az Úr pedig mondta nékem: Jól mondták, amit mondtak. Prófétát támasztok nékik az ő atyjukfiai közül, olyat, mint te, és az én ígéimet adom annak szájába, és megmond nékik *mindent*, amit parancsolok néki.”

Jn 4,25–26 • „Mondta néki az asszony: »Tudom, hogy Messiás jön (aki Krisztusnak mondatik), mikor Ő eljön, megjelent nekünk *mindent*.« Mondta néki Jézus: »Én vagyok az, aki veled beszélek.«”

Mt 17,5 • „Mikor Ő még beszélt, íme, fényes felhő borította be őket, és íme szózat jött a felhőből, mondván: Ez az én szerelmes Fiam, aki-ben én gyönyörködöm, *Őt hallgassátok!*”

- *Keressünk választ az alábbi kérdésekre, hogy jól megértsük ezt a messiási jövendölést:*

– Ismerte-e Izráel ezt a jövendölést, úgy értelmezték-e, hogy az eljövendő Messiásra vonatkozik? Lásd: Jn 1,19–21; 6,13–15.

– Milyen értelemben idézi fel ez a prófécia a 2Móz 20,18–19-ben foglaltakat? Milyen közel lesz Istenhez az eljövendő „*próféta*”, hogyan lesz Mózeshez hasonlóan, illetve nálánál is inkább közvetítő Isten és a nép között?

– Melyik szó utal a próféciaiban arra, hogy az eljövendő „*próféta*”, a Messiás teljessé teszi majd az Istentől származó kinyilatkoztatást?

– Összegezzük, hogy mi mindenben fedezhetünk fel párhuzamot Mózes és Jézus küldetése, szolgálata között: **1.** Jézus emberfiaként jelent meg, és Izráel nemzetségéből való volt. **2.** Jézus is Szabadító, de még magasabb értelemben, mint Mózes, mert míg Mózes az egyiptomi szolgaságból, Ő a bűn rabságából szabadít meg. **3.** Jézus is törvényadó, de még magasabb értelemben, mint Mózes, mert személyében maga a Törvényhozó jelent meg. **4.** Jézus is csodákat tett, mint Mózes, de még nagyobbakat is, mint ő. **5.** Mózes csaknem szemtől szembe látta Istent (4Móz 12,8), arca fénylett Isten jelenléte dicsőségétől (2Móz 34,29–30). Jézus viszont „*látta az Atyát*” (Jn 6,6), az Ő „*kebelén volt*” (Jn 1,18), és Ő az Atya „*dicsőségének visszatükröződése, valóságának képmása*” (Zsid 1,3). **6.** Mózes „*igen szelíd volt, minden embernél inkább, akik a földön laknak*”, de Jézus meghaladta őt ebben is, mert Ő mindhalálig és teljességgel „*szelíd és alázatos szívű*” volt (Mt 11,28). **7.** Mózes ellen örökösen lázongott a népe (lásd különösen Ap csel 7,25–27), Jézusra pedig egyenesen „*Feszítsd meg!*”-et kiáltottak, és nem nyugodtak, míg halálra nem adták Őt.

– Végezetül tegyük fel a kérdést: Vajon nem szól-e személyesen hozzánk is az Atya szózata: „*Ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok!*” Kellő figyelemmel kutatjuk-e a nekünk „*mindent*” kinyilatkoztató Jézus tanításait, és kellő engedelmisséggel viszonyulunk-e az általa közölt igékhez?

2 Hogyan adott kinyilatkoztatást Jézus az Atyáról?

Jn 17,3. 25–26 • „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek Téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust... Igazságos Atyám! E világ nem ismert Téged, de én ismertelek Téged... és megismertettem velük a Te nevedet.”

Jn 1,14 • „Az Ige testté lett és lakozott miközöttünk. Láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal.”

Jn 14,8–9 • „Mondta néki Filep: »Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és elég nekünk!« Mondta néki Jézus: »Annyi idő óta veletek vagyok, és mégsem ismertél meg engem, Filep? Aki engem látott, látta az Atyát! Mi módon mondod azért: Mutasd meg nekünk az Atyát?«

„A jó Ellensége úgy elhomályosította az emberek értelmét, hogy (...) félelemmel tekintsenek Istenre, szigorúnak és kérlelhetetlennek tartják őt. Sátán elérte, hogy sok ember olyan lénynek képzelje Istent, akinek legfőbb tulajdonsága a zord igazságosság. Szigorú bírónak, kemény és kérlelhetetlen hitelezőnek gondolják, olyan valakinek, aki gyanakvóan figyeli az emberek tévedéseit, hibáit, hogy tüstént lesújtson rájuk ítéleteivel. Jézus azért jött a Földre, azért élt itt közöttünk, hogy Isten végtelen szeretetének kinyilatkoztatása által eltávolítsa ezt a sötét árnyékot...”

Jézus az igazság egyetlen szavát sem hallgatta el, de mindenkor szeretettel szólt. A legnagyobb tapintat, körültekintés és szívélyes figyelmesség jellemezte Őt az emberekkel való érintkezése során. Sohasem volt nyers, sohasem szólt határozott szigorúsággal alaptalanul, soha nem okozott szükségtelen szenvedést az érzékeny lelkeknek. Nem részesítette kemény megrovásban az emberi gyengeségeket. Az igazságot szólta, de ezt mindenkor szeretettel tette. Leplezte viszont a képmutatást, hitetlenséget és álnokságot, de még ilyenkor is fájdalom volt a hangjában, súlyos feddéseit is megrendülés hatotta át...

Érték volt számára minden emberi lélek. Tiszteletet parancsoló, isteni méltóság jellemezte viselkedését, mégis szeretetteljes figyelemmel hajolt le

*Isten családjának minden egyes tagjához. Minden emberben elveszett lényt látott, akinek a megmentése az Ő feladata. Ilyen volt Krisztus jelleme, életének tanúbizonysága szerint. Íme az isteni jellem! Az Atya szívéből fakadtak az irgalmasságnak azok a folyamai, amelyeket Jézus továbbított az embereknek. Jézus – az együtt érző, könnyörülő Megváltó – »testben megjelent Isten« volt (1Tim 3,16).» (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 10–12. o.)*

3 *Milyen kinyilatkoztatást közölt messiási küldetéséről és Isten országáról Jézus?*

Lk 4,18–19 (vö. Ésa 61,1–2) • „Az Úr lelke van énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szeméinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat, s hirdessem az Úr kedves esztendejét.”

Jn 18,36–37 • „Az én országom nem e világból való. Ha e világból való volna az én országom, a szolgálaim vitézkednének, hogy át ne adassam a zsidóknak. Ámde az én országom nem innen való... Én azért születtem és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra.”

Lk 17,20–21 • „Megkérdezte pedig a farizeusoktól, mikor jön el az Isten országa, felelt nekik és mondta: »Az Isten országa nem szemmel láthatólag jön el. Sem azt nem mondják: Íme itt, vagy íme amott van, mert íme az Isten országa tibennetek van.«”

„Jézus a róla szóló próféciaák élő értelmezőjeként állt az emberek előtt [a názareti zsinagógában]. Amikor az olvasott Igét magyarázta, úgy beszélt a Messiásról, mint aki az elnyomottak felemelője, a foglyok szabadítója, a sérültek és a vakok gyógyítója, aki az igazság világosságát árasztja a világra... Amikor azonban Jézus kijelentette: »Ma teljesedett be ez az írás a ti hallásotokra« (Lk 4,21), hirtelen emlékezetükbe idéződött a saját életük,

és felfigyeltek arra is, hogy Jézus őket, Izráel fiait, Ábrahám gyermekeit szolgátságban élő népként mutatta be. Úgy szólt róluk, mint rabokról, akiket meg kell szabadítani a gonosz hatalmától, úgy írta le őket, mint akik sötétségben ülnek és az igazság világosságára van szükségük. Ez sértette a büszkeségüket... Jézus szavai azt fejezték ki, hogy értük végzett szolgálata teljességgel eltér attól, amire vágytak...

Amikor Jézus a zsinagógában felolvasott a próféciaiból, letette a tekercset, még mielőtt a Messiás küldetésére vonatkozó utolsó kifejezéshez ért volna. Miután idézte, »hogy hirdessem az Úr jókedvének [kegyelmének] esztendjét«, elhagyta ezt a mondatrészt: »és Istenünk bosszúállásának [igazságszolgáltatásának – pontos fordítás szerint] napját« (Ésa 61,2). Ez a szakasz ugyanolyan fontos igazság volt, mint a prófécia eleje, és Jézus sem tagadta ennek igazságát. Ezt az utolsó kifejezést azonban a hallgatói különösképpen kedvelték, és vágyakozva várták a beteljesedését. A pogányokat kárhozható ítéletet jósolgatták, miközben nem vették észre, hogy a saját bűnük nagyobb. Leginkább ők szorultak a kegyelemre, amelyet meg akartak tagadni a pogányoktól... Lelki vakságuk azonban olyan súlyos volt, hogy lehetetlen volt feltárni előttük az Ő országára vonatkozó igazságot... Az ószövetségi Írások világosan leírták Krisztus szolgálatának minden részletét, Ő pedig újra és újra idézte a prófétákat, és hozzátette: »Ma teljesedett be ez az Írás a ti halászatokra.«” (Ellen G. White: Jézus élete, 237–242. o.)

Jézus Ésaías próféciajának utolsó mondatát a közepén szétválasztotta, és a tekercset behajtva kijelentette: „Ma teljesedett be ez az Írás.” Ez a következőket tette világossá: Eddig teljesedett be ma. Isten igazságszolgáltatásának napja most még nem jött el, az majd csak a Messiás második adventjekor valósul meg.

Az ószövetségi messiási jóvendölések még csak távolról közelítve, mintegy összesítve szóltak a Megváltó eljövételéről. Nem különítették el egymástól a Messiás első és második adventjére vonatkozó kijelentéseket. Jézus azonban világossá tette ezt a fontos kérdést földi szolgálata során. Rámutatott arra, hogy a Messiás valójában kétszer jön el. Egyértelművé tette, mi a küldetése első eljövetelekor: az emberszívekben megalapozni Isten országát, kihirdetve annak alapelveit. Másodsor viszont azért jön el, hogy dicsőségben felállítsa Isten országát, uralmát.

Ma is időszerű Jézusnak az a tanítása, melyet országa „nem e világból való” voltáról, és nem emberi módon, nem emberi eszközökkel történő megalapulásáról mondott.

„Isten országa a szívben kezdődik... Isten országa nem szemmel láthatólag jön el... Ma a vallásos világban sokan munkálkodnak Krisztus földi, időleges országának megalapításán. Azt szeretnék, ha Urunk e világ országainak uralkodója lenne: az udvarok, táborok, törvényszékek, paloták és piacok vezére. Elvárnák, hogy emberi hatalom által kikényszerített törvényeknek megfelelően uralkodjék. S mert Krisztus most nincs itt személyesen, ők maguk intézkednek helyette, hogy végrehajtsák országának törvényeit. Egy ilyen ország megalapítására vágyott a zsidó nép is Jézus Krisztus napjaiban. Befogadták volna Jézust, ha hajlandó létrehozni egy ideiglenes uralmat, kikényszeríti, amit ők Isten törvényének tekintettek, s őket akaratának végrehajtóivá és hatalmának részeseivé teszi. Ő azonban azt mondta: »Az én országom nem e világból való.« (Jn 18,36) Nem fogadta el a földi trónt.

A kormányzat, amelynek fennhatósága alatt Jézus élt, korrump és elnyomó volt, mindenütt égbekiáltó visszaélések történtek: zsarolás, türelmetlenség és kegyetlenség. A Megváltó mégsem kísérelt meg polgári reformokat bevezetni. Nem bírálta az országban tapasztalható visszaéléseket, nem ítélte el a nemzeti ellenségeskedéseket. Nem avatkozott a felsőbbség, a hatalmat gyakorló közigazgatás dolgaiba. Ő, aki a mi példaképünk, távol tartotta magát a földi kormányoktól. Nem azért, mintha közömbös lett volna az emberi gondok iránt, hanem mert az orvosság nem csupán emberi és külső eszközökben rejlik. A hatásos gyógyításhoz egyénileg kell elérnie az embert, és meg kell újítania a szívét.

Krisztus nem törvényhozó testületek, tanácsok vagy bíróságok segítségével, nem világi »nagy« emberek támogatásával alapítja meg országát, hanem azért, hogy saját természetét az emberekbe ülteti a Szentlélek munkája által.” (Ellen G. White: Jézus élete, 506–509. o.)

4 *Hogyan tette teljessé Jézus a kinyilatkoztatást olyan témákról, mint például a feltámadás, vagy az Ő újbóli eljövételének előzményei és körülményei?*

Jn 5,28–29 • „Ne csodálkozzatok ezen, mert eljön az óra, amelyben mindazok, akik a koporsókban vannak, meghallják az Ő szavát, és kijönnek, akik a jót cselekedték, az élet feltámadására, akik pedig a gonoszt művelték, a kárhozat feltámadására.”

Mt 24,3–4 • „Mikor pedig az Olajfák hegyén ült, hozzámentek a tanítványok, magukban mondván: »Mondd meg nekünk, mikor lesznek meg ezek, és mi lesz a jele a Te eljövetelednek és a világ végének?« Jézus felelvén, mondta nekik: »Meglássátok, hogy valaki el ne hitessen titeket!«”

Jézus nemcsak megváltói küldetésének az első szakaszáról szólt részletesen, amely akkori eljövetelehez, földi életéhez kapcsolódott, hanem a második adventjével kapcsolatos történésekről is bőszeges kinyilatkoztatást adott.

Az ószövetségi Izráel tudott a vég idején bekövetkező feltámadásról (lásd: Jób 14,13–15; Dn 12,2. 13; Ésa 26,19). Jézus most teljessé tette az erről szóló kinyilatkoztatást azáltal, hogy rámutatott: két feltámadás lesz. Sorrendjüket is egyértelművé tette, és azt is, hogy minőségi különbség lesz köztük: az első feltámadásban az életre, az örök életre támadnak fel az emberek, a másodikban pedig a kárhözatra, az ítéletükkel való szembeesülésre, és annak végrehajtására.

Jézus világossá tette: Isten országa nem jelenik meg „szemmel láthatóan”, azaz hatalommal és dicsőséggel első eljövetele idején. Nem mulasztotta el ugyanakkor, hogy rámutasson: a vég idején úgy is eljön majd országa, hogy valóban szemmel látható látható lesz, „mint a villámlás, amely napkeletről támad és ellátszik egész napnyugatig” (Mt 24,27). Részletes tanítást adott arról, hogyan fog eljönni másodszer kozmikus eseményként „az ég felhőiben, nagy hatalommal és dicsőséggel” (Mt 24,30). Nemcsak magáról a nagy eseményről, annak előzményeiről és körülményeiről szólt azonban, hanem a felkészülés mikéntjéről, fontosságáról, az igaz Krisztus-váró magatartásról is (lásd: Mt 24,37–35. 40).

5 *Hogyan szabta Jézus a mi emberi állapotunkhoz és szükségleteinkhez az általa adott kinyilatkoztatásokat?*

Mt 13,34–35 • „Mindezeket példázatokban mondta Jézus a sokaságnak. Példázat nélkül semmit sem szólt nekik, hogy beteljék, amit a

próféta szólt, mondván: Megnyitom az én számat példázatokra, és kitérom azokat, amelyek e világ alapítása óta rejtve voltak.”

Jn 16,12–13 • „Még sok mondanivalóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok. De amikor eljön amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra.”

„Krisztusnak olyan igazságokat kellett feltárnia, amelyek befogadására vagy megértésére az emberek nem voltak felkészülve. Mivel azonban tanításait az életből vett eseményekkel, tapasztalatokkal és a természettel kapcsolta össze, figyelmüket lekötötte, és tudott hatni a szívükre. Később, ha azokra a tárgyakra tekintettek, melyekkel tanításait szemléltette, visszaemlékeztek a mennyei Tanító szavaira. Akik megnyitották szívüket a Szentlélek munkája előtt, azok számára a Megváltó tanításainak jelentősége egyre jobban bővült, mélyült. A homályos kérdések világossá, a nehezen felfogható dolgok érthetővé váltak...

*Krisztus feltárhatta volna az emberek előtt a tudomány mélységes igazságait. Megvilágíthatta volna előttük mindazokat a titkokat, amelyek megértése századok nehéz kutatómunkáját igényelte. Tudományos kutatás céljából indítványokat vethetett volna fel, melyek az idők végezetéig foglalkoztatják az emberek gondolatait, s találmányok felfedezésére vezettek volna. De Krisztus ezt nem tette. Semmit sem mondott csak azért, hogy a puszta kíváncsiságot elégítse ki, vagy a becsvágyat, s elősegítse a világi nagyságra való törekvést. Az emberek értelmét az örökkévaló bölcsességgel kapcsolta össze. Nem arra utasította őket, hogy az Istenről, Igéjéről vagy műveiről szóló emberi véleményeket tanulmányozzák, hanem azt tanította: úgy szemléljék Istent, ahogyan műveiben, Igéjében és gondviselésében megnyilatkozik.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A példázat mint Isten tanítási módszerre c. fejezetből, Gyarmati és Társa; 9–11. o.)*

*„A nagy Tanító kezében tartotta az igazság teljes térképét, de nem tárta fel az egészét a tanítványok előtt. Csak olyasmint tárt fel előttük, amit előrehaladásuk érdekében a menny felé vezető útjukon fontosnak tartott. Voltak dolgok, melyekre nézve bölcsőbbnek tartotta a hallgatást.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1908. április 23.)*

6 *Hogyan örököztetett meg számunkra a Jézus élete és tanításai által közölt bizonyágtételt?*

Lk 24,46–49 • „Mondta nékik: Így van megírva, így kellett szenvedni a Krisztusnak, és feltámadni a halálból harmadnapon, s prédikáltatni az Ő nevében a megtérésnek és a bűnök bocsánatának minden pogányok között, Jeruzsálemtől elkezdve. Ti vagytok pedig ezeknek bizonyosságai. Íme én elküldöm titeket az én Atyám ígértét, ti pedig maradjatok Jeruzsálem városában, mígnem felruháztatok mennyei erővel.”

Jn 14,26 • „Ama vigasztaló pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek.”

„A tanítványoknak tanúbizonyágot kellett tenniük Krisztus életéről és munkálkodásáról. Szavaikon keresztül Jézusnak kellett szólnia a Föld minden népéhez... Jézus megígérte: a Vigasztaló »eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek« (Jn 14,26)... Jézus az igazság nagy távlatait tárta fel tanítványai előtt. A legnehezebb azonban az volt számukra, hogy megkülönböztessék Jézus tanításait az írástudók és a farizeusok hagyományaitól, előírásaitól. Úgy nevelték őket, hogy Isten szavaként fogadják el a rabbik tanításait, s ez mindig hatalmában tartotta elméjüket, formálta érzelmi világukat. Földi eszmék, ideiglenes dolgok még mindig nagy helyet foglaltak el a gondolatvilágukban. Nem értették meg Krisztus országának lelki jellegét, bár Ő nagyon sokszor megmagyarázta nekik. Elméjük összezavarodott. Nem fogták fel azoknak az írásoknak a fontosságát, amelyekre Krisztus utalt. Krisztus sok tanítása kárbavesztettnek tűnt velük kapcsolatban. Jézus látta, hogy nem ragadták meg szavai valódi jelentését. Ezért irgalmasan megígérte, hogy a Szentlélek majd felidézi emlékezetükben mindazt, amit Ő mondott nekik... A Léleknek kellett megélesítenie elméjüket, hogy értékelhessék a mennyei dolgokat. »Amikor eljön amaz, az igazság Lelke – mondta

Jézus —, elvezérel majd titeket minden igazságra.« (Jn 16,13) A Vigasztalót Jézus így nevezi: »az igazság Lelke«. Az Ő feladata meghatározni és megőrizni az igazságot.” (Ellen G. White: Jézus élete, 670–671. o.)

„Feltehetnénk a kérdést: Miért van szükség arra, hogy Máté, Márk, Lukács és János az evangéliumokban... ugyanazokról a dolgokról beszéljenek? Az Úr... különböző írókon keresztül szólt hozzánk, akiknek saját egyéniségük volt, még akkor is, ha ugyanazt a történelmet jelentették meg... Mindegyiküknek más tapasztalatai voltak. Ez a változatosság mélyíti el azt az ismeretet, amelynek különböző gondolkodású embereket kell elérnie... A minden gondolatok Teremtője különböző embereket ugyanarra az elgondolásra vezethet, mégis mindegyikőjük másképpen fogja azt kifejezni, anélkül, hogy ezzel ellentmondásba kerülnének... Nagyon ritkán fordul elő, hogy két ember ugyanazon a módon lát és fejez ki egy igazságot. Mindenki azokat a pontokat ragadja meg, amiket jelleme és műveltsége folytán értékelni képes. A különböző tárgyakra eső napfény más-más színárnyalatot ad a tárgyaknak. Lelkének ihletése által az Úr olyan igazságot bízott az apostolokra, melyet a Szentlélektől kapott értelmi képességeik szerint kellett kifejezésre juttatniuk.” (Selected Messages/Szemelvények Ellen G. White írásaiból I., 20–21. o.)

*Az e heti adomány
a szociális osztályt támogatja*

Mit jelent a Biblia ihletettsége?

1 Vegyük számba és hasonlítsuk össze egymással a prófétai iratgyűjtemény ihletettségeire vonatkozó legfontosabb kijelentéseket!

Mt 4,4 • „[Jézus] pedig felelvén, mondta: »Meg van írva: Nemcsak kenyérrrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.«”

2Tim 3,16–17 • „A teljes Írás Istentől ihletett¹, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.”

2Pt 1,19–21 • „Igen biztos nálunk a prófétai beszéd is, amelyre jól teszitek, ha figyelmeztetek, mint sötét helyen világító szövétnekre, míg nappal virrad és hajnalcsillag kél fel szívetekben. Tudván először azt, hogy az Írásban egy prófétai szó sem támadt saját magyarázatból. Mert sohasem ember akaratából származott a prófétai szó, hanem a Szentlélektől indítatva² szóltak Isten szent emberei.”

• *Figyeljük meg ezekben az igékben a következőket:*

– Milyen kifejezéssel utalnak az Írások ténylegesen Istentől származó voltára?

1 Pontosított fordítás szerint: „lehel” (*theopneustos* a görög szövegben).

2 Pontosított fordítás szerint: „vitetve, hordozva” (*pheromenon* a görög szövegben).

– Hogyan utalnak arra, hogy a prófétai iratgyűjtemény egészére vonatkoznak ezek a meghatározások?

– Hogyan utalnak arra, hogy az ihletett igék által Isten hatalommal munkálkodik emberek lelkében, életében?

„A Biblia íróinak emberi nyelven kellett kifejezniük gondolataikat, de a Szentlélek ihlette őket... A Szentírás nem egymástól elválaszthatatlan kinyilatkoztatások folyamatos láncaként került az emberekhez, hanem fokról fokra, egymást követő nemzedékeken keresztül, ahogyan az isteni gondviselés megfelelő lehetőséget látott némelyek készítésére – különböző időkben és különböző helyeken. Az emberek a Szentlélek vezetése szerint írtak.

A Szentírásban nincs mindig tökéletes szabályszerűség vagy kézzelfogható egység. Krisztus csodái nem pontos időrendi sorrendben követik egymást, hanem olyan körülményekből adódnak, amelyek megkívánták Krisztus hatalmának természetfeletti megnyilvánulását...

A Szentírás nem valamiféle magasztos, emberfeletti nyelven íródott. Jézus azért, hogy saját szintjükön érje el az embereket, magára vette az emberi természetet. A Bibliának emberi nyelven kell szólnia. Minden emberi egyben tökéletlen is. Különböző fogalmakat ugyanazzal a szóval fejezünk ki, nincs külön szavunk minden egyes elgondolásra. A Biblia gyakorlati célokat szolgál...

A Bibliát ihletett emberek írták, de nem Isten gondolkodás- és kifejezés-módja szerint, hanem emberi módon. Isten nem mint író van jelen a lapjain. Az emberek gyakran mondják, hogy ilyen vagy olyan kifejezés nem vall Istenre. De Isten nem helyezte magát a szavak, a logika vagy a retorika próbája alá a Szentírásban. A Szentírás írói Isten tollforgatói voltak, nem pedig a tolla. Figyeljük meg, milyen különbözőek voltak a Biblia írói! Nem a Biblia szavai, hanem az írók voltak ihletettek. Az ihletettség nem a szavakra

vagy kifejezésekre hat, hanem magára az emberre, akit a Szentlélek befolyása bizonyos gondolatokkal tölt el. A szavak azonban az egyéniség jegyét hordozzák. Az isteni elme és szándék összefonódik az emberivel, s így lesz az emberi kijelentés: Isten Igéje.” (Ellen G. White: *Selected Messages/Szemelvények Ellen G. White írásaiból I.*, 19–20. o.)

„Az isteni ihletés nem fokozta le a Biblia emberi szerzőit szövegrögzítő gépekké. Az isteni ihletés nem egyfajta mechanikus, hanem nagyon is személyes folyamatot jelent, mely a Biblia emberi szerzőit nem fosztotta meg egyéni képességeiktől. A történeti, elbeszélő könyvek írói (a Biblia nagy részben történeti elbeszélés) történelmi forrásokra támaszkodtak. Az Ószövetség idéz is némelyikből. Evangéliuma bevezetőjében Lukács saját körülményekről történeti kutatásairól tesz említést. Továbbá valamenyny bibliai szerzőre egyéni írásmód és bizonyos teológiai igazságok hangsúlyozása jellemző. Mégis, a különböző megközelítéseken keresztül maga Isten szól. A kettős szerzőségnek ez az igazsága – nevezetesen, hogy a Biblia Isten Igéje és emberek beszéde, vagy még pontosabban Isten Igéje emberek beszédén keresztül – a Biblia saját önértelmezése. Az ószövetségbeli törvény is hol »Mózes törvényének«, hol pedig az »Úr törvényének« nevezetik. Tehát Isten szólt és emberek is szóltak. Az emberek Óáltala szóltak, Ő pedig embereken keresztül. Mindkét állítás igaz, sőt egyszerre igaz!” (John R. W. Stott: *The Bible: Book for Today*, Inter-Varsity Press, 1982, 17–18. o.)

Az ihletés a teremtő Isten bölcsességének csodája. A lényegét megérthetjük és meg is kell értenünk, a pontos mikéntje azonban meghaladja felfogóképességünket. Hogyan ragadták meg a próféták figyelmét a kinyilatkoztatás átvétele során a leglényegesebb pontok, miként érzékelték és rögzítették az árnyalatokat, a hangsúlyokat, a „felhangokat” is? Dániel 7,1-ben például azt olvassuk, hogy a próféta a profetikus álomban látottak és hallottak „velejét” ott, akkor azonnal „feljegyezte”. Hogyan tudta megragadni pontosan a lényegét? Annyit tudhatunk csak, hogy a Szentlélek csodálatos, érzékeny belső vezérlést, sugallatot tud megvalósítani az emberi lélekben oly módon, hogy eközben teljes mértékben tiszteletben tartja az ember saját képességeinek és intellektusának működését. Ehhez mintegy hozzásimulva, ugyanakkor ezeket felfokozva, magasabb szintre emelve fejt ki tevékenységét.

A Szentlélek ihletésben megnyilatkozó munkájára is érvényes ez a hasonlat: „*A szél [a Lélek] fúj és annak zúgását hallod, de nem tudod, hon-*

nan jön és hová megy.” (Jn 3,8) A Lélek tevékenysége az ihletésben éppúgy megfoghatatlan számunkra, mint minden más munkája az emberi lényben. Pontosan nem tudjuk nyomon követni, csak az eredmény kézzelfogható, nyilvánvaló. A bibliai iratok az isteni érintés, az isteni bölcsesség és hatalom nyomát viselik magukon.

2 Milyen párhuzamot ismerhetünk fel Jézus testlétele és az Írások ihletettsége között?

1Tim 3,16 • „Nagy a kegyességnek eme titka: Isten megjelent testben.”

Kol 2,9 • „[Jézusban] lakozik az istenség egész teljessége testileg.”

1Thess 2,13 • „Ugyanazért mi is hálát adunk Istennek szüntelenül, hogy ti befogadván az Isten általunk hirdetett beszédét, nem úgy fogadtátok, mint emberek beszédét, hanem mint Isten beszédét, aminthogy valósággal az is, amely munkálkodik is tibennetek, akik hisztek.”

Mind az ihletés, mind a testlétele az emberért történt – azért, hogy Isten hidat építsen hozzánk. Mindkét esetben „Isten Igéje” vált emberivé: Jézus Krisztus, a Fiú, aki „Isten Igéjének neveztetik” (Jel 19,13; vö. Jn 1,1. 14), emberfiává lett, Isten beszéde pedig emberi beszéddé. Mindkét esetben az isteni és emberi egyesüléséről van szó, Isten titokzatos bölcsessége és teremtő hatalma által elrendezett módon. Amint Krisztus töretlenül, teljes mértékben isteni személy maradt emberi mivoltában is, ugyanúgy Isten beszéde is töretlenül, teljes mértékben az Ő szava maradt emberi beszédként is. Sok világos tényt jelent ki a Szentírás a kinyilatkoztatás e két eseményéről, mégis az isteni bölcsesség és hatalom csodája marad számunkra mindkettő.

„A Biblia is – akár Krisztus – az isteni és emberi egyesüléséből keletkezett. A kijelentett igazságok »Istentől sugalmazottak«, mégis emberi módon jutnak kifejezésre, az ember szükségleteihez alkalmazva. Isten könyvéről is

elmondhatjuk azt, amit Krisztusról, hogy »az Ige testté lett és közöttünk lakozott«.” (Ellen G. White: *Testimony Treasures*, Pacific Press Mountain View, California, 1949, II., 396. o.)

„A testté lett Igében (Jézus Krisztusban) éppúgy, mint az írott Igében (a Bibliában) együtt van meg és egymásnak nem mond ellent az isteni és az emberi. A Biblia egyfelől Isten szava. Isten akarata mondatott ki benne, amely akarat azonban nem semmisítette meg az emberi közvetítők személyiségét. Másfelől a Biblia emberi beszéd. Képességeiket szabadon használó emberek írták, mégsem hamisítva meg ezzel az isteni üzenet igazságát.” (John R. W. Stott, i. m., 18. o.)

3 *Mindezek fényében érthető, hogy számos ószövetségi irat egyszerűen így kezdődik: „Az Úr Igéje, amely lőn Hóeáshoz”, „Az Úr Igéje, amelyet szólt Sofóniásnak”, „Az Úr Igéjének terhe³ Malakias által” (Hós 1,1; Sof 1,1; Malak 1,1).*

• *Vegyük számba azokat az ígéket, amelyek rámutatnak, hogy Isten beszédét isteni szerzőjének tulajdonságai jellemzik:*

a) Teremtő hatalom nyilatkozik meg általa

Ésa 55,10–11 • „Amint leszáll az eső és a hó az égből, és oda vissza nem tér, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi azt, s magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőknek, így lesz az én beszédem, amely számból kimegy. Nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldtem.”

1Pt 1,23 • „Mint akik újonnan születettek, nem romlandó magból, de romolhatatlanból, Isten Igéje által, amely él és megmarad örökké.”

b) Életet közvetít

3 Utalás Isten beszédének súlyára, amely gyakran ítéletet hirdet. A kifejezés bevett formula volt annak jelölésére, hogy a beszélő nem a saját gondolatait, hanem Isten üzenetét közvetíti sértetlen, teljes valójában. A hamis próféták is szájukra vették ezt a formulát, ezért hangzott el Isten súlyos ítélete rájuk vonatkozóan (lásd: Jer 23,31–40).

Jn 5,24 • „Bizony, bizony mondom néktek, hogy aki az én beszédemet hallja és hisz annak, aki engem elbocsátott, örök élete van, és nem megy a kárhozatra, hanem általment a halálból az életre.”

Jn 6,63 • „A lélek az, ami megelevenít, a test nem használ semmit: a beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet.”

c) Maga az igazság

Zsolt 119,160 • „A Te Igédnek summája igazság.”

Jn 17,17 • „Szenteld meg őket a Te igazságoddal: a Te Igéd igazság.”

d) Tökéletes

Zsolt 19,8 • „Az Úr törvénye tökéletes, megeleveníti a lelket, az Úr bizonyágtétele biztos, bölccsé teszi az együgyűt.”

e) Örökkévaló

Ésa 40,8 • „Istenünk beszéde mindörökre megmarad.”

Ha a Biblia valóban Isten beszéde emberi nyelven, akkor elvárható, hogy felismerhetők legyenek az isteni-emberi tulajdonságai. A Biblia beszédét valóban isteni tulajdonságok jellemzik. Erről – igazán és megingathatatlanul – a saját tapasztalatunk alapján győződhetünk meg.

4 *Hogyan viszonyultak a prófétai írásokhoz az ószövetségi és az újszövetségi korszak hívői? Komolyan vették-e az Írások ihletettségét?*

Dn 9,2 (vö. Jer 29,10) • „[Dárius] uralkodásának első esztendejében én, Dániel, megfigyeltem a könyvekben az esztendők számát, amelyről az Úr Igéje hangzott Jeremiás prófétához, hogy hetven esztendőnek kell eltelni Jeruzsálem omladékain.”

Zsid 3,7–8; 4,7 (vö. Zsolt 95,8) • „Annakokáért amint a Szentlélek mondja: Ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szí-

veteket, mint az elkeseredéskor, a kísértés ama napján a pusztában...
Ma, szólván Dávid által annyi idő múltán, amint előbb mondva volt.
Ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket.”
Ap csel 17,11 • „Ezek pedig nemesebb lelkűek voltak a thessalonikabeli-
kénél, úgy, mint akik bevették az Igét teljes készséggel, naponként
tudakozva az Írásokat, hogy úgy vannak-e ezek.”

„Círusz seregének megjelenése Babilon falai előtt azt jelezte az izraeliták-
nak, hogy fogságuk vége elközelgett. Círuszt, születése előtt több mint egy
évszázaddal, az ihletett Ige név szerint említette... Nem csak ezekre a prófé-
ciákra alapíthatták a foglyok azt a reményüket, hogy hamarosan megszaba-
dulnak. Jeremiás írásaihoz is hozzájutottak, és ezek félreérthetetlenül kinyi-
latkoztatták, mennyi időnek kell eltelnie, mielőtt visszatérhetnek Babilonból
Izráelbe... Dániel és társai sokszor átolvasták ezeket és más hasonló prófé-
ciákat, amelyek körvonalazták, hogy mi Isten szándéka népével. Most pedig,
amikor az események gyors pergése jelezte, hogy Isten erős kézzel munkálko-
dik a nemzetek között, Dániel különösen elgondolkozott az Izráelnek adott
ígéreteken. A prófétai Igébe vetett hitével felfogta a szent írók által megjöve-
ndölt eseményeket... A biztos prófétai beszédre alapozott hittel könyörgött az
Úrhoz az ígéreték gyors beteljesedéséért... ” (Ellen G. White: *Próféták és kirá-
lyok*, 343–345. o.)

A Zsidókhoz írt levél szerzője számára egyértelmű volt, hogy maga a
Szentlélek szólt Dávid által – amit Dávid az idézett helyen leírt, az tény-
legesen a Szentlélek hozzánk intézett felhívása. A béreabeli keresztények
mérceének, az igazság biztos forrásának tekintették az ószövetségi irato-
kat, ezért részesültek elismerésben.

5 *Hogyan tanított Jézus az Írásokhoz való helyes viszonyulásra?*

Lk 10,25–26 • „Egy törvénytudó felkelt, kísértvén Őt, és mondván:
»Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet vehessem?« Ő pedig
mondta néki: »A törvényben mi van megírva? Mint olvasod?«”

Mt 21,15–16 (vö. Zsolt 8,3) • „A főpapok és írástudók pedig – látván a csodákat, amelyeket cselekedett, és a gyermekeket, akik kiáltottak a templomban, és ezt mondták: Hozsánna a Dávid fiának – haragra gerjedtek, és mondták néki: »Hallod, mit mondanak ezek?« Jézus pedig mondta nekik: »Hallom. Sohasem olvastátok-e: A gyermekek és csecsemők szája által szerzettél dicsőséget.«”

Mt 22,41–46 • „Mikor pedig a farizeusok összegyülekeztek, Jézus azt kérdezte tőlük: »Miképpen vélekedtek ti a Krisztus felől? Kinek a fia?« Mondták néki: »A Dávidé.« Mondta nekik: »Miképpen hívja tehát őt Dávid lélekben Urának, ezt mondván: Mondta az Úr az én Uramnak: Ül az én jobb kezem felől, míglen vetem a te ellenségeidet a te lábaid alá zsámolyul. Ha tehát Dávid Urának hívja Őt, mi módon fia?« És senki egy szót sem felelhetett néki, sem pedig nem merte Őt e naptól fogva többé senki megkérdezni.”

Mk 12,24 • „Jézus pedig felevén, mondta nekik: Avagy nem azért tévelyegtek-e, mert nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten hatalmát?”

Lk 24,25 • „Monda nekik: Ó, balgatagok és restszívűek mindazoknak elhívására, amiket a próféták szoltak!”

Jézus az Írásokra való hivatkozás nélkül is válaszolhatott volna a feltett kérdésekre, a saját isteni kinyilatkoztató tekintélyével. Ő azonban tudta, hogy nem lesz mindig az emberek között. Arra akarta ránevelni tanítványait és hallgatóit, hogy mindenkor az Írásokhoz forduljanak világossággért, biztos feleletért, útmutatásért.

„Krisztus Mózes könyvétől, a bibliai történet alfájától kezdve megmagyarázta [az emmausi tanítványoknak] mindazokat a helyeket a Szentírásban, amelyek Őrá vonatkoztak. Ha azonnal megismerteti magát velük, akkor szívük melegeedik, örömük teljességében nem éheznek semmi többre. Azonban szükségük volt rá, hogy megértsék az ószövetségi prófécia és előképek Krisztusról szóló tanúságtételeit. Hitüknek ezekre kellett felépülnie. Krisztus nem vitt véghez csodákat, hogy meggyőzze őket, hanem megmagyarázta nekik az Írásokat. Eddig úgy tekintettek Jézus halálára, mint amely ösz-

szetörte minden reménységüket. Most Krisztus megmutatta nekik a próféta-könyveiből, hogy ez a legerősebb kézzelfogható bizonyíték hitük számára. Miközben ezeket a tanítványokat oktatta, Jézus rámutatott az ószövetségi írások fontosságára, mint amelyek küldetésének tanúbizonyosságai.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 799. o.)

6 *Kétkelkedhetünk-e a Biblia ihletettségében azért, mert bizonyos kijelentései megfejtethetetlenül titokzatosak maradnak számunkra?*

5Móz 29,29 • „A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig a miénk és a mi fiainké mindörökké, hogy e törvény minden ígését beteljesítsük.”

Rm 11,33 • „Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az Ő ítéletei, s kinyomozhatatlanok az Ő útjai!”

Jób 11,7–9 • „Az Isten mélységét elérheted-e, avagy a Mindenható tökéletességére eljuthatsz-e? Magasabb az égnél, mit tessel tehát? Mélyebb az alvilágnál, hogy ismerheted meg? Hosszabb annak mértéke a földnél és szélesebb a tengernél.”

„A kételkedő bölcsélet művelői fegyvert kovácsolnak a Szentírás nehezen érthető részeiből, pedig ezek a részek pontosan az ellenkezőjét bizonyítják: a Biblia isteni ihletettségének határozott bizonyítékai. Ha a Biblia nem tartalmazna olyan kijelentéseket, amelyeket nehezen értünk meg, ha véges gondolkodásunk könnyedén felfogná az Úr nagyságát és fenségét, akkor a Biblia nem hordozná magában isteni eredetének bizonyosságait. Az elénk tárt igazságok nagyszerűségének és titokzatosságának hitet kellene ébresztenie bennünk Isten Igéje iránt... A titkok, melyek túlszárnyalják a kutató elmét, tiszteletet keltenek az igazság őszinté keresőjében, aki minél többet kutat a Bibliában, annál inkább meggyőződik arról, hogy az Írás az élő Isten szava...”

Isten Igéje, akárcsak szerzőjének jelleme, titokzatos dolgokat is magában foglal, amelyeket véges lények sohasem értenek meg teljesen... Ne tekintsük haszontalannak a Szentírás fenséges témákat leíró részeit! Szavának tekintélye miatt fogadjuk el mindazt, amit Isten jónak látott a tudomásunkra hozni. Néhol csak ténymegállapításokat olvasunk, minden magyarázat nélkül. Bár nem értjük a miértet és a hogyan, bizonyosak lehetünk benne, hogy igazak, mert Isten állítja. A nehézség kizárólag az ember gondolkodásának korlátaiban rejlik.” (Ellen G. White: Bizonyágtételek V., BIK Kiadó, 2001, 505–504. o.)

.....
*Az e heti adomány
a egészségügyi osztályt támogatja*
.....

A bibliai iratgyűjtemény megbonthatatlan egysége

1 Milyen kijelentés utal a Szentírásban arra, hogy az Istentől ihletett írások összegyűjtésére, az úgynevezett kánon kialakulására is Isten Lelke ügyelt?

Ésa 34,16 • „Keressétek meg majd az Úr könyvében, és olvassátok: ezeknek egy híjuk sem lesz, egyik a másiktól el nem marad, mert az Ő szája parancsolta, és az Ő lelke gyűjtötte össze őket!”

A *kánon* szó görög eredetű: vesszőt, vonalzót, botot, mérővesszőt jelent. (Valószínűleg közös eredetű a héber *kaneh* szóval, amelynek jelentése: nád, sás, vessző, mérővessző – lásd Ezék 10,3; 42,16.) Már az ókori klaszszikus irodalomban is használták: *norma, szabály, példa, minta* értelemben. Az Újszövetségben is szerepel ezzel a jelentéssel: 2Kor 10,13. 15; Gal 6,16 stb. A kánon szó a bibliai iratokra alkalmazva ezt jelenti: a hit szabályát tartalmazó, Istentől ihletett iratok együttese, gyűjteménye.

Ésaiás 34,16 kijelentése túlmutat az Ésaiás által közölt próféciaák hiánytalan fennmaradásának ígéretén. Nem azt mondja, hogy keressük majd a szóban forgó kijelentéseket Ésaiás könyvében, mert biztosan ott fogjuk találni, hanem azt, hogy „*az Úr könyvében*” keressük, mert nem hiányozhat abból a próféta egyetlen kijelentése sem. Logikus következtetéssel tehetjük hozzá: mint ahogy egyetlen hiteles és egyetememes jellegű prófétai irat sem. Az „*Úr könyve*” különleges kifejezés arra utal, hogy isteni szándék hozta létre a bibliai iratok gyűjteményét.

„Isten beavatkozását kell felismernünk abban a biztonságban, amelyel a zsidó nép az Ószövetség kánonját kialakította. A hívők – akik az igazi Izráelt alkották a zsidó népen belül – felülről kaptak világosságot, a Szentlélek világosította meg őket, hogy felismerjék az ihletett írásokat, és kialakítsák belőlük azt a gyűjteményt, amelyet mi is átvettünk tőlük, melyet (...) Jézus is határozottan elismert. Bizonyos fokig Isten keze látható abban, ahogyan korszakokon keresztül őrizték ezt a gyűjteményt anélkül, hogy ebben a tekintetben jelentős vita lett volna a különböző zsidó iskolák, farizeusok, szadduceusok vagy esszénusok között. Konzervatív és modern zsidók valamennyien, mindig megegyeztek ebben a lényeges kérdésben. (...)

Hasonló módon bízta Isten a keresztény egyházra az újszövetségi kánon kialakítását és őrzését. (...) Az Újszövetség ugyanannak a Léleknek a befolyására alakult ki, mint az Ószövetség. Az őskeresztény egyház hívői ugyanazt a »karizmát« [»kegyelmi ajándékot«, segítséget] kapták az Újszövetség kialakítására, mint a zsidó nép az Ószövetség könyveinek összegyűjtésére. Ugyanaz az egyhangú elfogadás, amit a különböző, néha olyannyira ellentmondó zsidó iskolák között láthatunk az Ószövetség kánonját illetően, uralkodott és uralkodik máig az Újszövetségre vonatkozóan a különböző keresztény egyházak, felekezetek és irányzatok között¹... A Szentlélek irányította a kereszténység tudatát a kánon kialakításakor.” (Ruben Sailless; idézi: A. Vaucher: *Az üdvösség története*, Spalding Alapítvány, 2006, 18–19. o.)

1 A római katolikus kiadású Bibliák ószövetségi része az ún. apokrif iratokat is tartalmazza. Az apokrif szó jelentése: elrejtett. Arra utal ez az elnevezés, hogy az ősegyházban nem volt szabad használni istentiszteleti felolvasásra ezeket az írásokat. A héber kánon nem tartalmazza őket. Görög nyelvű kéziratokból ismertek. Feltűnő, hogy az Újszövetség soha nem idéz belőlük mint ihletett írásokból, noha nagyon gyakran teszi ezt a többi ószövetségi irat esetében. A Római Katolikus Egyház csak 1546-ban, a tridenti zsinaton dogmatizálta az apokrif iratok kánonikusságát. A tridenti zsinat nyilvánvalóan a reformációval szembeni ellentét miatt tette meg ezt a lépést. Az ószövetségi kánon lezárulása után csaknem kétezer évvel tartott tridenti zsinat határozata, amelynek az indítékai is nyilvánvalóak, nem jöhet számításba úgy, mint amely érdemben megtöri a kereszténység egységes állásfoglalását a bibliai kánon tekintetében. A katolikus Bibliákba foglalt apokrif iratok a következők: *Bölcsesség könyve, Jézus, Sirák fia könyve, Tóbiás, Judit, III. Eszdrás, I-II. Makkabeus könyve, Bárúk 1–5. fejezet, Bárúk 6. fejezet (Jeremiás levele), Eszter 10,4–16,24, Dániel 3,24–90 (Azáriás imája, a három ifjú éneke), Dániel 13. fejezet (Zsuzsanna és a vének), Dániel 14. fejezet (Bél és a sárkány).*

2 Mikor, illetve kivel kezdődött az isteni kinyilatkoztatás írásba foglalása? Hogyan ügyelt Isten arra, hogy semmi el ne vesszen azokból az írásokból, amelyeket Ő az egyetemes kinyilatkoztatást tartalmazó prófétaí írások gyűjteményébe szánt?

2Móz 17,14; 34,27 • „Mondta az Úr Mózesnek: Írd meg ezt emlékeztül könyvbe... Monda az Úr Mózesnek: Írd fel ezeket a szavakat, mert ezeknek a szavaknak értelme szerint kötöttem szövetséget veled és Izráellel.”

Jer 36,1–2. 22–23. 27–28 • „Jojákimnak, a Jósiás fiának, Júda királyának negyedik esztendejében is szólt az Úr Jeremiásnak, mondván: »Végy elő egy könyvet, és mind írd belé a szókat, amiket én szoltam néked az Izráel és a Júda ellen és minden nemzet ellen, attól a naptól fogva, amelyen szoltam néked a Jósiás ideje óta mind e napig...« A király pedig a téli házban ült a kilencedik hónapban, és a tűz égett előtte. És mikor Jéhudi három vagy négy levelet elolvasott, elmetélte azt az írástudónak késével, és a tűzbe hajította, amely a tűzhelyen volt, míg nem az egész könyv megégett a tűzben, amely a tűzhelyen volt... Szólt pedig az Úr Jeremiásnak, miután a király megégette a könyvet és a beszédeket, amelyeket Báruk a Jeremiás szájából írt, mondván: »Térj vissza, végy magadnak más könyvet, és írd bele mind az előbbi szókat, amelyek az előbbi könyvben voltak, amelyet Jojákim, a Júda királya megégetett.«”

„Az emberi történelem első huszonöt évszázadában nem volt írott kinyilatkoztatás.² Azok, akik Istentől tanultak, elmondták ismereteiket másoknak, és ezek az ismeretek az egymást követő századok során apáról fiúra szálltak. Az első írott kijelentés Mózes korában született.³ Később az ihletett kinyilat-

2 Mózes kora az i. e. 15. század. A Biblia kronológiája szerint a földi történelem mintegy 6000 éves. Így érthető Ellen G. White kijelentése.

3 A zsidó hagyomány és Jób könyve belső (főként nyelvi) bizonyosságai szerint Jób i. e. 2000 körül játszódnak történetét is Mózes foglalta írásba. Feladata volt tehát az ő kora előtti

koztatások ihletett könyvvé formálódtak. Ez a munka tizenhat hosszú évszázadon át tartott – Mózesről, a teremtés és a törvény történéseitől Jánosig, az evangélium fennkölt igazságainak feljegyzőjéig.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 9. o.)

„Az Úr parancsolta meg Jeremiásnak, hogy foglalja írásba a tanításokat, kinyilatkoztatásokat, üzeneteket, amelyeket szeretne tolmácsolni azoknak, akiknek a megváltását szánakozó szíve szünet nélkül áhítja... A parancsnak engedelmeskedve Jeremiás segítségül hívta megbízható barátját, Bárukot, az íródeákot, és tollba mondta »mindama szókat, amelyeket az Úr szólt néki« (Jer 36,4). Báruk ezeket gondosan pergamentekercsre írta... Amikor az írás elkészült, Jeremiás – aki még mindig rab volt – elküldte Bárukot, hogy olvassa fel a tekercset a sokaságnak, amely a nemzeti böjtnap alkalmából... a templomba gyűlt... Báruk engedelmeskedett. A tekercset felolvasta Júda egész népe előtt. Ezután az íródeákot a fejedelmek elé hívták, hogy olvassa fel nekik is a beszédet. Nagy érdeklődéssel hallgatták, és megigérték, hogy mindazt, amit hallottak, tudtul adják a királynak. De azt tanácsolták az íródeáknak, hogy rejtőzzék el, mert attól féltek, a király elveti a bizonygatót, és azok életére tör, akik az üzenetet tolmácsolták és átadták.

Amikor a fejedelmek elmondták Jójákim királynak, amit Báruk olvasott, azonnal megparancsolta, hogy hozzák el neki a tekercset, és olvassák el az ő hallatára is... A király és vezető emberei, Júda fejedelmei a nyitott tűz köré gyűltek. Jehudi még csak egy kis részt olvasott, amikor a király cseppet sem félve az őt és népét fenyegető veszélytől, megragadta a tekercset, és tomboló dühvel »elmetélte azt az írástudó késével, és a tűzbe hajította, mely a tűzhegyen volt, mígnem az egész könyv megégett a tűzben«... Miután az írás megsemmisült, a gonosz király haragja Jeremiás és Báruk ellen fordult. Azonnal értük küldött, »de az Úr elrejtette őket« (Jer 36,24–26)...

A tekercs elégetésével nem volt vége ennek az ügynek. A leírt szavaktól könnyebb megszabadulni, mint a benne foglalt feddéstől és intéstől, valamint a rohamosan közelgő büntetéstől, amelyet Isten kimondott az engedetlen Izráelre. De még az elégett tekercset is pótolta Isten... Az írás, amely a Júdáról és Jeruzsálemről szóló próféciaakat tartalmazta, elhamvadt, de a szavak »égő tűzként« éltek Jeremiás szívében, és a próféta megismételhette azt, amit az emberi harag szívesen megsemmisített volna. Jeremiás vett egy másik

üdv történet (Mózes I. könyve és Jób története) rögzítése is – a kivonulás és a pusztai vándorlás története, valamint az általa közölt kinyilatkoztatások feljegyzése mellett.

tekereszt, és Báruk »beírta abba a Jeremiás szájából minden szavát annak a könyvnek, amelyet Jojakim, a Júda királya megégetett a tűzben. És több dolgot is írtak bele, hasonlókat az előbbiekhöz.«” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 270–272. o.)

3 *Kinek volt fontos szerepe az ihletett ószövetségi íráskészítésében? Mi utal arra, hogy Jézus korában már jól ismert volt a teljes ószövetségi iratgyűjtemény, és mi utal arra, hogy az újszövetségi iratok gyűjteménye is egészen korán kezdett kialakulni?*

Ezsd 7,10–12 • „Ezsdrás erős szívvel törekedett keresni és cselekedni az Úr törvényét, és tanítani Izráelben a rendelkezéseket és ítéleteket. És ez mása a levélnek, melyet adott Artaxerxész király Ezsdrásnak, az írástudó papnak, aki írástudó volt az Úr parancsolatainak beszédében, Izráelnek adott rendelkezéseiben: »Artaxerxész, a királyok királya Ezsdrás papnak, ki a menny Isteneinek törvényében bölcs írástudó és a többi.«”

Lk 24,27. 44 • „[Jézus] Elkezdvén Mózesről és az összes prófétákról fogva, magyarázta nékik mind az íráskészítésekben, amelyek öfelőle megíratk... Mondta nékik: Ezek azok a beszédek, melyeket szóltam néktek, mikor még veletek voltam, hogy szükséges beteljesedni mindazoknak, amik megíratk Mózes törvényében, a prófétáknál és a zoltároknál énekeltem.”

Lk 1,1–4 • „Mivelhogy sokan kezdték rend szerint megírni azoknak a dolgoknak az elbeszélését, amelyek nálunk beteljesedtek, amint nekünk előnkbe adták, akik kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak az Igének, tetszett énnékem is – aki eleitől fogva mindenkinek szorgalmasan végére jártam –, hogy azokról rend szerint írjak néked, jó Theofilus, hogy megtudhasd azoknak a dolgoknak bizonyosságát, amelyekre tanítottattál.”

2Pt 3,15–16 • „A mi Urunk hosszútűrését üdvösségnek tartjátok, amiképpen a mi szeretett atyánkfia Pál is írt néktek, a néki adott bölcsesség szerint. Szinte minden levelében is, amikor ezekről beszél azokban, amelyekben vannak némely nehezen érthető dolgok, amiket a tudatlanok és állhatatlanok elcsúrnak-csavarnak, mint egyéb íráskészítéseket is, a maguk veszére.”

„Ezsdrás olyan életet élt a Babilonban maradt zsidók között, hogy felkel-
tette Artaxerxész [perzsa] király érdeklődését és jóindulatát... Az Áron
fiaiól származó Ezsdrás papi kiképzésben részesült. A médó–perzsa biro-
dalom mágusainak és bölcseinek írásaiban is jártasságra tett szert... Böl-
csességre is vágyott, hogy véghez tudja vinni Isten akaratát... Ez Isten népe
történelmének, a próféták és királyok írásainak szorgalmas tanulmányozá-
sára készítette...

Ezsdrás Isten szócsöve lett. Oktatta környezetét a menny elveire. Hát-
ralévő éveiben – akár a médó–perzsa királyi udvar közelségében tartózkodott,
akár Jeruzsálemben – legfőbb munkája a tanítás volt... Ezsdrás arra
törekedett, hogy felébressze a Szentírás tanulmányozása iránti érdeklődést.
A szent iratok megőrzése és sokszorosítása érdekében élete végéig lelkiismeretes
munkát végzett. Összegyűjtötte a Törvény minden példányát, amit csak
fel tudott kutatni. Lemásoltatta és szétosztotta őket. Az így sokszorosított és
sok ember kezébe helyezett tiszta Ige felbecsülhetetlen értékű ismeretet nyújtott.”
(Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 376–377. o.)

Maga az Újszövetség dokumentálja első helyen, hogy a benne foglalt
iratokat is igen korán kezdték gyűjteni. Lukács 1,1–4 tanúsága szerint az
evangélium írása idején már számos, Jézus életét és tanításait megörökí-
tő írás volt közismert. Péter levele (2Pt 3,15–16) bizonyít arra, hogy Pál
apostol leveleinek egy gyűjteménye ismert volt már a keresztény gyüleke-
zetekben, amikor e levél íródott. Az is kitűnik ebből az utalásból, hogy
Péter apostol és a gyülekezetek is kanonikusnak, a többi szent irattal egy
szinten állónak tekintették ezeket a leveleket. Júdás levele keletkezése-
kor írásban ismerték Jézus Krisztus és az apostolok tanításait, Júd 17–18
mint ismert és kanonikusnak elismert iratból idéz Péter apostol második
leveléből (3,3) és Pál apostol Timótheushoz írt második leveléből (4,3).
Pál apostol 1Tim 5,18–ban „Írásként” egymás mellett idéz Mózes V.
könyvéből (25,4) és Lukács evangéliumából (10,7), tehát Lukács evangé-
liuma ekkor már ismert és elismert volt mint az Írás része.

Megjegyezzük, hogy keletkeztek nem ihletett hitbuzgalmi, de a kano-
nikus iratokat sok vonatkozásban utánzó írások is a bibliai könyvekkel
egy időben. Megvolt a törekvés időnként arra is, hogy ezek bekerüljenek

a kanonikus gyűjteménybe. Mások pedig (egyes tekintélyes egyházi tanítók) egy ideig vitatták egyes ihletett iratok hitelességét. A nagy ellenség, Sátán hamisító törekvései végigkísérték a kanonizáció folyamatát. Mégsem került bele egyetlen idegen irat sem, és nem maradt ki egyetlen hiteles irat sem a végül meglepő egyetértéssel elfogadott mértékadó gyűjteménybe.

Helyénvaló az alábbi megállapítás: „Van valami a legszorgalmasabb történeti kutatás által sem felderíthető, titokzatos mozzanat abban, ahogyan a Biblia iratai »szent iratokká« lettek.” (Karner Károly: *Bevezetés a teológiába*, Budapest, 1954, 91. o.) Magyarázatot csak akkor találunk, ha Ésaiás 34,16 kijelentésének a valóságát elismerjük.

4 *Szétválasztható-e egymástól az Ó- és az Újszövetség? Kevésbé fontos-e az Ószövetség az Újszövetséghez képest?*

Jn 5,46–47 • „Mert ha hinnétek Mózesnek, nekem is hinnétek, mert én rólam írt ő. Ha pedig az ő írásainak nem hisztek, mi módon hisztek az én beszédeimnek?”

Lk 16,31 • „Ő pedig mondta néki: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül fel-támad.”

2Kor 1,20 • „Mert Isten valamennyi ígérete [Jézusban] lett igenné és Őbenne lett ámenné az Isten dicsőségére miáltalunk.”

Az Ó- és Újszövetség valójában szétválaszthatatlan. Tévedés, hogy az Ószövetség csak a zsidó történelemmel foglalkozik, és hogy szellemisége az Újszövetségtől eltérő volna. Jézus kijelentette, hogy az ószövetségi iratgyűjtemény Róla tesz bizonyosságot. Az idézett igéken kívül lásd még *Jn 5,39*-et. Valójában az Ószövetség középpontja is Jézus Krisztus, hiszen az egész áldozati rendszer és templomszolgálat is Róla szólt (lásd *Zsid 10,1* első részét).

Az Ó- és Újszövetség úgy viszonyul egymáshoz, mint az alap és a felépítmény. Az ószövetségi ígéretek beteljesedését az Újszövetség dokumentálja, és ezekre folyvást hivatkozik is. Az Újszövetség a valóságban

megérthetetlen az ószövetségi hivatkozások kikeresése és átgondolása nélkül. Egy példa a szoros kapcsolatokra: a Biblia utolsó könyve, Jelenések könyve az Ószövetség 39 irata közül 36-ból idéz, és 404 verséből 278 ószövetségi idézet vagy hivatkozás.

5 Mit mondhatunk a Biblia tartalmi egységéről?

1Móz 1,1 • „Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet.”

Vö. Jel 21,1 • „Ezután láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger többé nem volt.”

5Móz 4,2 • „Semmit se tegyetek az Igéhez, amelyet én parancsolok néktek, se el ne vegyetek abból, hogy megtarthassátok az Úrnak, a ti Isteneteknek parancsolatait, amelyeket én parancsolok néktek.”

Vö. Jel 22,18–19 • Bizonyoságot teszek pedig mindenkinek, aki e könyv prófétálásának beszédeit hallja, hogy ha valaki ezekhez hozzátesz, e könyvben megírt csapásokat veti Isten arra. És ha valaki elvesz e prófétálás könyvének beszédeiből, az Isten annak részét eltörli az élet könyvéből, és a szent városból, és azokból, amik e könyvben megíratnak.”

A Biblia a teremtéssel kezdődik és a Föld újjáteremtésével végződik. Végigvezet az egész üdvtörténeten. Az emberi élet minden lényeges kérdését, gondját illetően tartalmaz választ, tanácsokat, bátorítást. A Biblia elején és végén is ott találjuk az óvást a hozzátételtől és az elvételtől. E hangsúlyos óvások mintegy bekeretezik a Bibliát. Ez is arra mutat, hogy Isten keze alakította ki a bibliai iratok kerek, teljes, önmagában zárt gyűjteményét.

Magyar Bibliánk fordítója, Károlyi Gáspár vallomását idézzük a bibliai iratgyűjtemény megbonthatatlan teljességéről és az isteni igazság mércéje szerepéről:

„Annakokáért... azt mondjuk: Először, hogy az Istennek tökéletes és mindenestől fogva való akarata a próféták és apostolok írásában van, és annakokáért azok az írások méltán neveztetnek szent írásoknak. Másod-

szor: hogy a próféták és apostolok írása tökéletes, teljes, folytatkozás nélkül való, tiszta, igaz. Harmadszor, hogy nem szabad ahhoz semmit adnunk, hogy Istennél bölcsebbeknek ne tartassunk, sem pedig nem szabad abból elvenni, vagy attól elhajolni jobb kézre vagy bal kézre, hanem azokat mindenestől épen kelljen megtartani, úgy, mint a mi hitünk és vallásunk erős és mozdíthatatlan reguláját. Negyedszer, hogy minden teremtetett [lény] tartozik engedelemmel ahhoz a tudományhoz, mely a próféták és apostolok írásában van. Ötödször, hogy csak azt a tudományt kelljen bevennünk, mely a próféták és apostolok tudományával egyezik. Valamely pedig nem egyezik, akárkié legyen az a tudomány, akár angyalé, akár ördögé, akár pápáé, vagy akármely nagy méltóságbéli emberé, akár Conciliomé [zsinaté], semmiképpen nem igaz, és azt be nem kell vennünk, mint Szent Pál mondja: ha az Isten angyala mást prédikálna, legyen átkozott (Gal 3,10). Nem kell tehát minékünk vakmerőképpen minden tudományt bevennünk, mihelyt azt valaki az ő szájából kibocsátja, hanem meg kell próbálni, és a próféták, apostolok írása mellé kell vetni, amint az Isten Lelke tanít bennünket.” (A Vizsolyi Biblia *Elöljáró beszédéből*, 1590, 126–128. o.)

6 *Miről tanúskodik a bibliai iratok bizonyágtételeinek különleges egybehangzása, az a tény, hogy nem találunk ellentmondást a különböző korokban élt, különböző szerzők kijelentései között?*

1Kor 14,33 • „Az Isten nem a visszavonásnak... Istene.”

Zsolt 89,35 • „Ami kijött az én számból, nem változtatom meg.”

„*Akik csak felszínesen gondolkodnak a Bibliáról, felületes tudásukkal – amit ők igen alaposnak vélnék – a Szentírás ellentmondásairól beszélnek, és megkérdőjelezik annak tekintélyét. De azok, akiknek a szíve összhangban van az igazsággal és látják kötelességüket, nyitott szívvel kutatják és fogadják el a Bibliát és az isteni késztetést. A világosságot nyert ember lelki egységet, az egészet átiszövő fényes aranyfonalat lát a Bibliában. A drága aranyfonal le-*

fejtéséhez pedig türelemre, gondolkodásra és imára van szükség. A Biblia körül kiélezett viták készítettek kutatásra némelyeket, s közben az igazság drágakövei tárultak fel előttük...

Az emberek gondolkodása különböző. Nem mindenki érti egyformán a kifejezéseket és a kijelentéseket. Néhányan saját helyzetüknek és gondolatviláguknak megfelelően értelmezik a Szentírás szavait. Az elfogultság, az előítélet és a szenvedélyek határozottan zavarják a megértést, és ködössé teszik az elmét még a Biblia olvasásakor is. Az Emmaus felé igyekvő tanítványoknak is helyreigazításra volt szükségük Szentírás-értelmezésüket illetően.

Jézus magát leplezve csatlakozott hozzájuk, és emberként beszélt velük. Mózesről és a prófétáktól kezdve a Vele kapcsolatos dolgokra tanította őket. Egész életét, küldetését, szenvedéseit és halálát illetően minden úgy alakult, ahogyan azt Isten Igéje előre megmondta. Jézus megnyitotta a tanítványok értelmét, hogy megérthessék a Szentírást. Milyen hamar rendezte az összekuszálódott szálakat, s megmutatta a Szentírás egységét és isteni igazságát! *Mily nagy szükség van a ma élő emberek értelmének megnyitására is!*” (Selected Messages/Szemelvények Ellen G. White írásaiból I., 19–20. o.)

„Egy egész nép hirdeti előre Krisztus eljövetelét, s egy egész nép imádja eljövetele után, és mindezt nem egyetlen ember mondja, hanem rengetegen... Mennél alaposabban tanulmányozom e könyveket, annál több igazság tárul fel bennük előttem...

Már az is végtelen tudást tételezne fel, ha egyetlen ember írta volna meg egy könyvben a Jézus Krisztusra vonatkozó összes jövendölést, eljövetele idejét és módját, s aztán Jézus valóban e jövendölések szerint jött volna el. Itt azonban sokkal többről van szó... egymást követő férfiak szakadatlan soráról, akik eltérések nélkül jövendölik ugyanazt az eljövetelet.” (Pascal: *Gondolatok*, 737., 709–710. töredék)

.....
*Az e heti adomány
a egészségügyi osztályt támogatja*
.....

A Biblia szövegének felbonthatatlansága

1 *Meg tudja-e valósítani Isten azt, hogy torzulásmentesen és a maga teljességében juttassa el hozzánk üzenetét?*

Ésa 46,10–11 • „[Így szól Isten:] Tanácsom megáll, és véghezviszem minden akaratomat... Nem csak szóltam, ki is viszem, elvégzem, meg is cselekszem.”

Jer 1,12 • „Gondom van az én ígémre...”

Sokan feltételezik – még keresztény teológusok is –, hogy Isten egykor közölt üzenetei nem érkezhettek el sértetlenül hozzánk, mai emberekhez. Rengeteg hibalehetőségre mutatnak rá, amelyek – ha a Biblia keletkezésének csak az emberi oldalát nézzük – még reálisnak is tűnhetnek. Hivatkoznak például arra, hogy az eredeti kéziratokba az idők folyamán minden bizonnyal beleírtak egyes szövegrészeket. (Ezeket „betoldásoknak” nevezik.) Ugyancsak feltételezik, hogy a másolók is torzítottak – akaratlanul is – a szövegen, mivel a 15. század közepéig nem volt nyomtatott Biblia, tehát sokszoros másoláson keresztül maradt fenn a szöveg.

Akik ilyen aggályok és elképzelések miatt támasztanak kételyeket a Biblia szövegének hitelessége iránt, azok nem egy élő, végtelenül bölcs és mindenható Istenben hisznek. Ha ugyanis ilyen Istennel számolunk, akkor szinte mosolyognivaló a feltételezés, hogy Ő csak töredékesen és idegen elemekkel keverve, a szöveg értelmét elferdítő másolási hibákkal terhelve tudná eljuttatni hozzánk üzenetét. Olyan tehetetlen Istent, amelyet ezek az elképzelések feltételeznek, nem is lehetne igazán mindenha-

tó Istenként tisztelni. Aki az ihletés csodáját elgondolta és megvalósítja, bizonyára tudott ügyelni a szöveg sértetlen fennmaradására is.

Egyesek abban is kételkedtek korábban, hogy egyáltalán létezett-e Mózes idejében – az i. e. 15. században – olyan betűírás, amellyel egyértelműen lehetett szöveget rögzíteni. „A bibliakritikusok a 19. században nyomatékosan állították, hogy Mózes korában a héber írás még nem létezett. Ezt tekintették a legerősebb érveknek azt az állításukat bizonyítandó, hogy Mózes öt könyvét több évszázaddal később írták... Azonban számos, az i. e. 2. évezred első feléből származó betűírási feliratot találtak, ami azt mutatja, hogy a héber betűírás általánosan használt volt... Egy Ugaritban (Észak-Szíriában) talált kis tábla a kánaánita írás teljes ábécéjét tartalmazza. Ez igazolta, hogy a héber ábécé a betűk ma ismert sorrendjében létezett már az i. e. 15. században. Ezt addig senki sem tartotta lehetségesnek.” (Siegfried Horn: *A bibliai régészet XX. század eleji feltárásai*, BIK Kiadó, Budapest, 1991, 15. o.)

Istennek „*gondja van az Ő igéjére*”. Ez azt jelenti: maradéktalan tökéletességgel véghez tudja vinni azt is, hogy sértetlenül juttassa el hozzánk üzenetét, és azt is, hogy ily módon kijelentett terveit és ígéreteit hiánytalanul beteljesítse.

2 *Milyen kijelentést tett Jézus Isten beszédének sértetlen fennmaradásáról, és a benne foglaltak beteljesedéséről?*

Mt 5,18 • „Mert bizony mondom néktek, míg az ég és a föld elmúlik, a törvényből egy jóta¹ vagy egyetlen pontocska² el nem múlik, amíg minden be nem teljesedik.”

Mt 24,35 • „Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak.”

1 A görög ióta (i) betű a héber jod megfelelője. Ez a héber ábécé legkisebb betűje, csupán egy kis vesszőcske a betűsor felső részén.

2 Szó szerint: „szarvacska”. Egyes héber mássalhangzók betűformájának jellegzetes hajlata utal. Egyes mássalhangzók alakját mindössze csak egy betűhajlat különbözteti meg egymástól.

Ha semmi el nem veszhet a szövegből, a legkisebb betű vagy betűhajlat erejéig sem, míg be nem teljesedik, akkor ebben az is benne foglaltatik, hogy maga a szöveg is fennmarad. Aki képes beteljesíteni mindazt, amit az Írásokban a megváltási terv történelmi beteljesedéséről megígért, nyilván meg tudja oldani azt az ennél jóval kisebb feladatot is, hogy gondoskodjék a kijelentéseit és ígéreteit tartalmazó Írások fennmaradásáról.

A 19. és 20. század kézirat-felfedezései és azok kiértékelése alapján megállapítható, hogy Isten üzenete, az egykori ihletett szerzők bizonyágtétele sértetlenül maradt ránk oly sok évszázad távolából is. Ez annál is inkább elgondolkodtató, mert nem természetfölötti módon őriztetett meg így. A kéziratok története az adott korok körülményeinek megfelelő emberi történet. A romlandó anyagból készült autográfák (az eredeti kéziratok, melyeket a próféták saját maguk írtak) odavesztek a történelmi viharokban. A sok-sok másolásnál történtek elírások, ez kitűnik az összehasonlításokból. Nyelvi, helyesírási, írásmódbeli különbségek is fennállnak. De ami a tartalmat illeti, az egyértelműen csorbítatlan maradt.

Éppen akkor, amikor az elfogult racionalista (csakis az emberi ész ítéletében bízó) „bibliakritika” a csúcspontján volt, a megtalált vagy felkutatott nagyszámú ó- és újszövetségi kéziratlelet tanúskodott a bibliai iratok szöveg-hűségéről. A szövegkritika a legbehatóbb vizsgálatokat végezte el, mintegy mikroszkóp alá helyezett mindent. Az eredmény azonban a szöveg teljes tartalmi azonossága és megbízhatósága lett.

„Szemben a több mint 5000 ma ismert újszövetségi kézirattal és az 1000-et szintén meghaladó ószövetségi kézirattal és kézirat-töredékekkel, Homérosz *Iliás*ának csak 643 kézírata létezik, Thuküdidész *Peloponnészosi háborújának* csak 8, Tacitus műveinek csupán 2 kézírata van meg. A bibliai szöveg hitelességét illetően a bizonyítékok olyan bősége áll rendelkezésre, hogy egyértelműen kimondhatjuk: a keresztény ember kezébe veheti a teljes Bibliát, és mindenféle kétely vagy habozás nélkül vallhatja, hogy Isten beszéde a lényegét érintő változás vagy károsodás nélkül adatott tovább nemzedékről nemzedékre az évszázadokon át.” (F. G. Kenyon: *Our Bible and the Ancient Manuscripts*, 55. o.)

3 *Hogyan óvott Jézus a bibliai kijelentések magabiztos bírálgatásától, felülvizsgálatától?*

Jézus idézett kijelentése azzal kapcsolatban hangzott el, hogy istenkáromlóként kárhóztatták Őt, mivel Isten Fiának vallotta magát. Ekkor felhívta a figyelmüket arra, hogy egy ószövetségi zsoltárige (82,6) embereket is *előhim*nek nevez a héber szöveg szerint, mivel kiváltságos, magasrendű teremtmények azok, akiket Isten megtisztel azzal, hogy szól hozzájuk. Az *előhim* héber szó Istent jelöli a leggyakrabban az Ószövetség lapjain, de olykor Istennel rokon lényeket is nevez így az Írás, angyalokra és emberekre is alkalmazza ezt a megjelölést. Azt fejezi ki ezzel, hogy ezek a teremtmények „*Isten nemzetségéből valók*” (Ap csel 17,28–29), „*az Ő fiai*”, mert „*az Ő képére és hasonlatosságára*” lettek megteremtve. Ezen az igén is megütközhetnétek a ti korlátolt, merev gondolkodásotokkal – mutatott rá Jézus a vele vitázók helytelen gondolkodására. Az ige azonban így hangzik, ez tény. Márpedig „*az Írás fel nem bontható*” – folytatta Jézus, azaz a szövege nem változtatható meg, nem javítható ki emberi vélemény, az isteni Igét felülbíráló emberi bölcsesség alapján.

„Egyesek azt képzelik, hogy véges belátásukkal pontosan meg tudják ítélni, el tudják különíteni Isten Igéjében az ihletett és a nem ihletett kijelentéseket... Ki meri azt mondani a Bibliáról, hogy ez a rész ihletett, amaz pedig nem? Vállból levéteném inkább a karomat, mintsem hogy ítéletet mondjak Isten Igéjéről, megállapítva, melyik rész ihletett, melyik nem. Hogyan tudhatna halandó ember bármit is erről a kérdésről? El kell fogadnunk Isten szavát, amint olvassuk, úgy kell értékelnünk, amint van...

Senki se jöjjön Isten szavához a maga útját, akaratát vagy elgondolásait állítva mértékül... Csakis akkor kísérelj meg a Szentírás kutatását, ha készen állsz hallgatni rá, ha hajlandó vagy tanulni belőle, ha készséges vagy úgy hallgatni Isten szavára, mintha közvetlenül hozzád szólna élő Igéjéből.

Halandó ember soha ne mondjon ítéletet Isten szaváról, hogy mennyi ihletett belőle, és mennyi nem... Ha valaki bíráltni kezdi Isten szavát, eldöntve, mi a kinyilatkoztatás és mi nem, dorgáld meg őt. Az ilyen embereknek mondd meg, hogy egyszerűen nem tudhatják. Egyszerűen képtelenek felfogni Isten titkainak kérdéseit... Vedd a Bibliádat úgy, ahogy van, és ne érintsd szentségtörő kézzel... El a kezekkel!... Meg ne érintsetek a frigyládát!”

(Ellen G. White, 13. sz. kézirat, 1898) Emlékezzünk Jelenések 22,18–19 súlyos szavaira, komoly intelmére!

4 Mi jellemzi azokat, akik az Írások felülbírálatára vállalkoznak?

Mk 12,24 • „Jézus pedig felevén, mondta nékik: Avagy nem azért tévelyegtek-e, mert nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten hatalmát?”

Jézus a szadduceusokhoz³ intézte ezeket a szavakat, akik az Ő idejében a zsidóságon belül az egyik vallási irányzatot képviselték, s tagadták a teljes Írás ihletettségét és a feltámadást (vö. Ap csel 23,8). Kijelentése azonban minden korban érvényes mindazokra, akik magabiztosan hangoztatják kételyeiket és kritikájukat az Írásokkal kapcsolatban.

Jézus szerint azért tévelyegnek az ilyen emberek, mert nem ismerik igazán a Szentírást, és nincs helyes fogalmuk Isten mindenható hatalmáról, élő Isten voltáról sem. Felszínes ismeretük van csupán a Bibliáról, valamint hamis, ember alkotta istenképük. A továbbiakban rávilágított arra is, hogy a feltámadásról az Írásnak nemcsak azok a részei szólnak, amelyeket ők nem tartottak Mózes könyveivel egyenértékűnek, hanem

3 „A szadduceusok valójában nem voltak a farizeusokhoz és esszénusokhoz fogható »párt«, hanem a vezető papi családok és rokonságuk csoportja... Nevüket valószínűleg az Öszövényekben ismételt említett Cádók »főpap«-tól vették, aki Dávid és Salamon idejében viselte ezt a tiszteletet (vö. 1Kír 2,35)... Legnagyobb befolyásuk a Kr. e. 2. század második felében volt. De politikai jelentőségüket és vezető szerepüket megtartották később is, így a Kr. u. 1. században is. A főpapok, a Hasmonéusok [zsidó királyi dinasztia az i. e. 2–1. században] bukása után, mindig közülük kerültek ki... Leginkább ők adtak teret a görög műveltség irányából jövő indításoknak. Róma-barát magatartásuk nyilatkozott meg az általuk folytatott reálpolitikájában... Ez tette számukra lehetővé, hogy hosszú nemzedékeken keresztül kezükben tartsák a nép politikai vezetését, jóllehet a farizeusok sokkal mélyebb vallásos befolyást gyakoroltak a népre... Csak azt tartották érvényesnek, ami meg van írva Mózes öt könyvében. A próféták iratait és a többi, a Tórán kívüli iratot kisebb értékűnek tekintették.” (Karner Károly: *Hellenizmus, Róma, zsidóság*, Útitárs, Köln–Bécs, 1969, 375–376. o.)

az általuk is elfogadott Tórában (Törvényben), azaz a mózesi iratokban is van szó róla. Ha figyelmesen, értően olvassák pl. Mózes II. könyvének egy nevezetes szakaszát, akkor közvetett, de világos utalást találunk ezen a helyen is a feltámadásra vonatkozóan (lásd Lk 20,37–38).

Jézus kijelentése arra is rámutat, hogy az Írások ismerete és Isten hatalmának ismerete szorosan összefügg. Aki mélyebbről, közelebből megismeri az Írásokat, az megismeri Isten hatalmát is, és aki megismeri Isten hatalmát, az nem kételkedik az Írások ihletettségében és megbízhatóságában.

„A szadduceusok... véges okoskodásuk keretei közé próbálták szorítani Isten titkait. Krisztus felszólította őket, hogy nyissák meg értelmüket a szent igazságok előtt, amelyek kiszélesítik és fejlesztik gondolkodásukat. Ezrek válnak hitetlenné, mert véges értelmük nem képes megérteni Isten titkait. Nem tudják megmagyarázni az isteni erő csodás megnyilatkozását gondviselésében, ezért az ilyen erő bizonyítékait elutasítják... A bennünket körülvevő rejtélyek egyetlen kulcsa, ha felismerjük azokban Isten jelenlétét és erejét. Az embernek el kell ismernie Istent a világegyetem teremtőjeként, aki parancsol és végrehajt mindent. Átfogóbb ismeretre kell szert tennünk Isten jelleméről és művei titkáról... Szavaival Krisztus elhallgattatta a szadduceusokat. Nem tudtak válaszolni Neki. Egyetlen szó sem hangzott el, amelybe egy kicsit is bele tudtak volna kapaszkodni, hogy elítélhessék.” (Ellen G. White: Jézus élete, 605–606. o.)

5 *Azt jelentené mindez, hogy abszolút tévedhetetlennek kellene tekintenünk az összes másolót és fordítót is?*

2Kor 4,7 • *„Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy amaz erőnek nagy volta Istené legyen, és nem magunktól való.”*

Az a kincs, amelyről az apostol az idézett íghelyen beszél, *„Isten dicsőségének ismerete Jézus Krisztus arcán”* (6. vers). Közvetlenül önmagáról és más ígéhirdetőkről mondja, hogy ezt a kincset ők mintegy csak *„cserépedényként”* hordozzák. A cserépedény gyengesége, törékenysége és önma-

gában való értéktelensége pedig csak még inkább kiemeli a benne foglalt kincs értékét. Az ókorban sokszor tároltak kincseket cserépedényben. (Az Ószövetség legrégebb kéziratai, kéziratföredékei, az úgynevezett holt-tengeri tekercsek is cserépkorszokban őrizettek meg.)

Az apostol hasonlata alkalmazható a Biblia keletkezésénél és továbbadásánál közreműködő olyan szereplőkre is, akik nem voltak ihletettek úgy, mint a kinyilatkoztatást átvevő és azt emberi beszéddel közvetítő próféták. A másolók és a fordítók nem voltak tévedhetetlenek. A „cserépedények” törekenyek voltak, de a kincs mégis megmaradt, mégis hozzáférhető mindannyiunk számára. Isten bölcsességével, hatalmával gyenge emberi eszközök által is meg tudta valósítani szándékát.

„Sokan megkérdezik: »Nem gondoljátok, hogy a másolók vagy fordítók esetleg elkövettek néhány hibát?« Ez valóban lehetséges – s az a szűk látókörű ember, aki meginog és megbotlik ennek lehetősége és valószínűsége miatt, az ihletett Ige titkaiban is meg fog botlani, mivel nem képes megérteni Isten céljait... Isten halandó emberekre bízta Igéjének összeállítását. Mindazonáltal az Ige, amely az Ó- és az Újszövetség könyveiből áll, az elveszett világ lakóinak szánt útjelző. Isten örökül hagyta az embernek, hogy az irányelvek tanulmányozása és betartása által egyetlen léleknek se kelljen eltévednie a mennybe vezető úton.” (Selected Messages/Szemelvények Ellen G. White írásából I., 16. o.)

Fontos megjegyeznünk azt is, hogy a másolók – és ez nagyrészt a fordítókra is vonatkozik – nem bántak hanyag vagy közönséges módon az Írásokkal, noha hozzánk hasonló, tévedő emberek voltak.

Maszoréta tudósoknak hívják azokat a zsidó írástudókat, akik az i. sz. 5–10. században magánhangzó-jelöléssel⁴ látták el a szöveget, kialakították a biztos mintaszöveget. Megjegyzéseiket a szent szöveg köre írták. Igen gondos munkát végeztek. Megállapították a másolás szigorú szabályait: meghatározták a használható írásanyagot és tintát, megszámozták a sorokat és betűket, amellyel ellenőrizni kellett a másolás pontosságát. Ha egyetlen hiba volt egy kéziratban, ami a másolat ellenőrzésénél kiderült, az egészet meg kellett semmisíteni! Ennek ellenére nagy kérdés volt, vajon mennyire hiteles a maszoréta szöveg. Nem volt-e önkényes, illetve mennyiben lehetett önkényes az izraelita írástudók munkája? Itt ért-

4 Az elnevezés a héber *massorah* (hagyomány) szóból ered, és *áthagyományozottat* jelent.

hetjük meg az 1947-ben felfedezett holt-tengeri kéziratok felfedezésének igazi jelentőségét.

„A qumrani (holt-tengeri) kéziratok az i. e. 1. és i. sz. 1. századból származnak. Így egy évezreddel idősebbek, mint a 10. századból való legrégibb maszoréta kéziratok... Mára a holt-tengeri barlangokból előkeült teljes ószövetségi könyvek és kéziratröredékek szövege vált elérhetővé számunkra... egy évezreddel korábbi időből, mint a maszoréta kéziratok keletkezési ideje... Így olyan biztonsággal tudunk válaszolni a szöveg hitelességének kérdésére, amely lehetetlen volt 1947 előtt.” (Geisler–Nix: *A General Introduction to the Bible*, Moody Press, Chicago, 8. kiadás, 1975, 260–261. o.)

„Az Ésaías-tekercs szövege... a maszoretikus szöveget annyira igazolta, hogy ez túlszárnyalta a legmerészebb reményeket is... A pontos összehasonlítás a maszoretikus szöveggel – amely a szavak és betűk számának... nagy fontosságot tulajdonított – a barlangi tekercsnél csak öt szó mínuszt eredményezett, s valamennyi egy helyről hiányzott: a 41. fejezetből, mégpedig a 11. vers két utolsó és a 12. vers három első szava. Ámde ugyanezen a helyen az írnok hagyott egy hézagot, így feltehetően szándékában volt a hiányzó szavakat utólag pótolni, s erről – hiszen a szent szövegek másolói is csak emberek – egyszerűen megfeleledkezhetett.” (H. A. Stoll: *A holt-tengeri barlangok rejtélye*, Budapest, 1967, 191–193. o.)

Ami pedig a fordítókat illeti – főként a 16. századiakat, akiket a Szentírás iránti mély tisztelet hatott át és készítetett a fordítás nagy munkájának elvégzésére – álljon itt néhány sor Károlyi Gáspártól. Károlyi már idősebb emberként fordította le a héber és görög nyelvről magyarra a Bibliát. Fordítása 1590-ben jelent meg nyomtatásban.

„Istennek nevét segítségül híván, minekutána hozzá kezdettem volna egynehány jámbor tudós atyafiakkal, kik nékem a fordításban segítségül voltak, meg nem szüntem addig, mígnem véghöz vittem a Bibliának egészen való megfordítását, melyben munkálkodtam közel három esztendeig nagy fáradsággal, testi töredelemmel, de oly buzgóságos szeretettel, hogy én egy szempillantásig e nagy munkát el nem untam, hanem nagy serénységgel és szeretettel munkálkodtam, mígnem elvégezném azt... Minden keresztény olvasókat kérek... ha valahol az fordításban tévelgettem és az célt nem találtam, azt ne tulajdonítsák vakmerőségemnek, hanem az én gyarlóságomnak... Csak az Isten addig éltesse, míg

a Bibliát kibocsáthassam, kész vagyok meghalni és Krisztushoz költözni.” (A Vizsolyi Biblia elé írott *Előljáró beszédből*)

6 *Mit mondhatunk tehát az Isten Igéje iránti helytelen és helyes magatartásról?*

Jób 38,1–4 • „Felelt az Úr Jóbnak a forgószélből és mondta: Ki az, aki elhomályosítja az örök rendet tudatlan beszéddel? Nosza övezd fel, mint férfiú, derekadat, én majd kérdezlek, te meg taníts engem! Hol voltál, mikor a földnek alapot vetettem? Mondd meg, ha tudsz valami okosat!”

Jób 42,1–4 • „Jób pedig felelt az Úrnak, és mondta: Tudom, hogy Te mindent megtehetsz, és senki Téged el nem fordíthat attól, amit elgondoltál. Ki az – mondod – aki gáncsolja az örök rendet tudatlanul? Megvallom azért, hogy nem értettem, csodadolgok ezek nékem, és fel nem foghatom. Hallgass hát, kérlek, én hadd beszéljek, én kérdezlek, Te pedig taníts meg engem!”

„A kinyilatkoztatás számos olyan kérdést vet fel, melyre a legnagyobb tudósok sem tudnak válaszolni. Az Írás nem azt feltételezve említi ezeket, mint-ha felelni tudnánk rájuk, hanem hogy Isten mély titkaira terelje a figyelmünket... Isten »útjai kikutathatatlanok« (Rm 11,33). A kételkedők azért nem akarnak hinni, mert véges értelmük nem fogja fel a végtelen hatalmat, mellyel Isten kinyilatkoztatja magát... Az Úr keveset tehet az emberek gyermekeiért, mivel tele vannak kevélységgel, hiú dicsőségvágygal. Önmagukat magasztalják, a saját erejüket, műveltségüket, bölcsességüket tartják nagyra.” (Selected Messages/Szemelvények Ellen G. White írásából I., 19–20. o.)

„Emberi ész nem foghatja fel az Istent. Véges ember ne is igyekezzék megmagyarázni a Teremtőt... A mindentudó Isten vitán felül áll... Oly tudatlanok vagyunk az Úr felől, akár a kisgyermek, de kisgyermek módjára sze-

rethetjük Őt és engedelmeskedhetünk Neki... A józan észnek el kell ismer-
nie a magánál felsőbbrendű tekintélyt. Szívünknek és értelmünknek meg
kell hajolnia a nagy *Vagyok* előtt.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek VIII.*,
279., 285. o.)

.....
Az e heti adomány
a médiaosztályt támogatja
.....

A Biblia ihletettségének hatalmas bizonyosságai

1 A Biblia ihletettségének mely bizonyosságára mutatnak rá az alábbi igék?

Ésa 41,22–23 • „Adják elő és jelentsék meg nekünk, amik történni fognak... a jövőndőket tudassátok velünk! Jelentsétek meg, mik lesznek ezután, hogy megtudjuk, hogy ti istenek vagytok!”

Ésa 46,9–10 • „Emlékezzetek meg a messze régi dolgokról, hogy én vagyok Isten... aki megjelentem kezdettől fogva a véget, előre azokat, amik még meg nem történtek, mondván: tanácsom megáll, és véghezviszem minden akaratomat.”

Egy mondás szerint három dolog van egyedül csak Isten hatalmában: a semmiből teremteni, a jövőndőt megmondani és a lelkiismeretet meggyőzni.

„Különféle, egymással ellentétes vallásokat látok, következképpen mind hamis, kivéve egyet, amelyik nem az. Mindegyik a maga tekintélyére hivatkozva követeli, hogy higgyenek benne... Ezen az alapon tehát nem hiszek bennük. Mert ezt akárki mondhatja, akárki kijelentheti, hogy ő próféta. Ám azt látom, hogy a keresztény vallásban beteljesedett jövőndölések vannak, ezt pedig egyik sem mondhatja el magáról.”
(Pascal: *Gondolatok*, 693. töredék)

2 *Emeljünk ki példaként néhány, Izráel népére vonatkozó jövődölést! Mivel lehetne megmagyarázni e próféciaak keletkezését és hajszálpontos beteljesedését az Írások ihletettségén kívül?*

1Kir 9,6–7 (vö. 5Móz 28,37. 65–66) • „Hogyha elszakadtok ti és a ti fiaitok éntőlem, ha meg nem őrzitek az én parancsolataimat és végzéseimet, melyeket elétek adtam, hanem elmentek, idegen isteneknek szolgáltok, és meghajoltok azok előtt, kigyomlálom Izráelt e föld színéről, amelyet nekik adtam. E házat pedig, melyet az én nevemnek szenteltem, elvetem szemeim elől, és Izráel példabeszédül, meséül lesz minden nép előtt.”

Dn 9,26 • „Hatvankét hét múlva pedig kiirtatik a Messiás, és senkije sem lesz. A várost és a szent helyet pedig elpusztítja a következő fejedelem népe. Vége lesz mintegy vízözön által, és végig tart a háború, elhatározottat a pusztulás.”

5Móz 28,68 • „Visszavisz téged [Izráel népét] az Úr Egyiptomba hajón, azon az úton, amelyről azt mondtam néked, hogy nem fogod azt többé meglátni! És áruljátok ott magatokat ellenségeiteknek szolgácul és szolgálóleányokul, de nem lesz, aki megvegyen.”

Mintegy 400 évvel a templom első pusztulása (i. e. 586), és mintegy ezer évvel a jeruzsálemi templom végleges pusztulása (i. sz. 70), valamint a zsidó nép Izráel földjéről való „kigyomlálása” előtt hangzott el e jövődölés. A zsidó–római háború, majd az utolsó Bar-Kochba-féle felkelés után (i. sz. 132–135) ugyanis a zsidó lakosság szó szerint kigyomláltatott Izráel földjéről.¹ A prófécia még arra is kitért, hogy Izráel a kigyomláltatás és a szétszóródás után „példabeszédül és meséül” lesz, gúny és ismétleten fellángoló gyűlölet tárgyává, amint ezt már Mózes által kijelentette az Úr. Az i. sz. 1. században bekövetkező nemzeti tragédia és következményei döbbenetesen pontos kifejezésekkel való felvázolását jelentik az

1 Csak az úgynevezett cionista mozgalom nyomán, a 20. században indult meg a zsidók visszatelepülése egykori hazájukba, és jött létre 1947-ben végül a mai Izrael Állam.

idézett igehelyek az i. e. 15. században (Mózes kora) és az i. e. 10. században. (Salamon uralkodásának ideje i. e. 970–931.)

Mindennek azonban egyáltalán nem kellett volna így történnie! Izráel lehetett volna a Föld népei között az első, amely példaadásával és bizonyágtevésével pozitív befolyást áraszt minden népre. Milyen esendő az ember! Szinte nem tudjuk felfogni, hogy a bölcs Salamonnak miért nem jutott eszébe ez az intelem, amikor idegen isteneket kezdett imádni és azoknak szentélyt építeni Jeruzsálemben. Döbbenetes, hogy nem félt, nem gondolt arra: ezzel az Ígéret földjéről való „kigyomlálatás” és az általa épített csodálatos templom pusztulásának útjára tereli nemzetét sorsát.

Dániel 9,26 jövendölésében mindenekelőtt az ragadhatja meg a figyelmünket, hogy félreérthetetlenül kijelenti: a Messiás erőszakos halált hal.² Drámai tömörséggel, megrendítő egyszerűséggel és pontossággal szól a Messiás halálának a körülményeiről is: „*kiirtatik a Messiás, és senkije sem lesz*”, azaz nem csupán emberektől elhagyottan hal meg a Messiás, hanem még az Atya is magára hagyja Őt. További fontos tényeket is megjövendöl Dániel 9,26 egymondatos prófécijája:

– A város és a szenthely pusztulása a Messiás „*kiirtásának*” következménye lesz, azt követően, azzal összefüggésben következik be.

– „*Egy³ következő fejedelem népe*” pusztítja el a várost és a templomot. A profetikus szavak pontosan beteljesedtek. Egy emberöltőn belül, Jézus halála után, a zsidó–római háború során, i. sz. 70-ben Titus, Vespasianus császár fia megostromolta Jeruzsálemet. Több volt, mint hadvezér, a császár fia, *fejedelem* volt. A templomot azonban mégsem ő pusztította el, hanem a „*népe*”, azaz a hadserege. (Lásd *Josephus Flavius* szemtanú, zsidó történetíró *A zsidó háború* című művének *A templom Titus akarata ellenére földig ég* c. fejezetét)

– A templom és a város pusztulása drámai lesz: „*Vége lesz mintegy vízőzön által.*” Josephus Flavius említett művéből idézünk néhány sort annak bemutatására, mennyire teljes volt a város pusztulása: „*Mintha*

2 A *múlva* szócska a 26. versben helyesen fordítva: után. Tehát nem pontosan a 7+62 hét, azaz a 483 esztendő lejártakor történik a Messiás kiirtása, hanem ezután, ezt követően.

3 A héber szövegben nincs határozott névelő a *fejedelem* szó előtt, tehát így helyes fordítani: „*egy következő fejedelem*”.

tövétől a tetejéig izzott volna a templomhegy, a tűz szinte beburkolta: de a lángtengernél is bővebben áradt a vérpatak.”

– A templom további sorsáról így szól a jóvendölés: „Végig tart a háború, elhatároztatott a pusztulás.” Gondoljunk az iszlám hódításokra, a középkori keresztes háborúkra, a területen folyó újkori háborúkra és a jelenleg kibékíthetetlennek tűnő zsidó–palesztin ellenségeskedésre. Jeruzsálem kilátástalan harcok színtere mind a mai napig. A templom helyén egy iszlám mecset, az Omár mecset áll. A zsidóságon belüli cionista mozgalom nyomán zsidó állam jött létre ugyan ezen a területen, békesség és biztonság azonban nincs. A prófécia szerint nem is lesz.

Zsidó magyarázó, J. H. Hertz írja Mózes V. könyve 28,68 beteljesedéséről: „Midőn a rómaiak elpusztították Jeruzsálemet, Titus és Hadrian⁴ a zsidók nagy tömegét rabszolgaságra vetette, és e rabszolgák közül sok jutott Egyiptomba. Egyiptomból elindult [egykor] »600 000 ember gyalog«, szabad harcosok fegyelmezett serege⁵, és most visszaviszik őket rabszolgahajókban összezsúfolva. A rómaiaknak volt hajóhaduk a Földközi-tengeren: ez könnyebb és biztosabb út volt a foglyok szállítására, mint szárazföldön a sivatagon keresztül... Josephus elmondja, hogy midőn Jeruzsálem elpusztításakor a római csapatok megunták az öldöklést, 97 000 fiatalabb foglyot megkíméltek. A tizenhét éven felülieket a bányákba küldték, vagy az arénában mint gladiátorok küzdöttek a vadállatokkal. A tizenhét éven aluliakat eladták rabszolgául. De a rabszolgapiacon olyan sok fogoly volt, hogy még olcsó áron sem akarta senki megvenni őket. Akik megmaradtak, azokat börtönbe vetették, ahol százával és ezrével haltak éhen.” (Mózes öt könyve és a haftárák V., Budapest, 1984, 358. o.)

3 Vegyünk szemügyre néhány messiási jóvendölést is! Mi az egyetlen lehetséges magyarázat ezek keletkezésére és beteljesedésére?

Ésa 9,1–2. 6 • „Nem lesz mindig sötét ott, ahol most szorongatás van. Először megalázta Zebulon és Nafthali földjét, de azután megdicsőíti a tenger útját, a Jordán túlsó partját és a pogányok határát. A nép,

4 Római császárok: Titus 79–81-ig, Hadrianus 117–138-ig uralkodott.

5 Utalás 2Móz 12,37-re.

amely sötétségben jár, lát nagy világosságot, akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttük! (...) Mert egy gyermek születik nekünk, egy fiú adatik nekünk. Az uralom az Ő vál-lán lesz, és hívják nevét csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének!”

Ésa 42,1–3 • „Íme az én szolgám, akit gyámolítok, az én választottam, akit szívem kedvel, lelkemet adtam őbelé, törvényt beszél a népeknek. Nem kiált és nem lármáz, nem hallatja szavát az utcán. Megre-pedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán jelenti meg.”

Zsolt 22,19 (vö. Jn 19,23–24) • „Megosztoznak ruháimon, és köntő-sömre sorsot vetnek.”

Ésa 53,9 • „A gonoszok között adtak sírt néki, és a gazdagok mellé jutott kínos halál után, pedig nem cselekedett hamisságot, álnokság sem találtatott szájában.”

Ésaiás megjövendölte Izráel Asszíria általi megsemmisülését (8,6–8). Ezt a bejelentést azonban vigasztaló ígélet is követte: még egyszer felragyog majd egy nagy világosság ezen a területen. Az eredeti szövegben a „*pogányok határa*” helyén „*a népek Galileája*” kifejezés található.⁶

Zebulon és Nafthali vidékén, Kapernaumban volt Jézus galileai működésének a központja. A keleti parton, a Tízváros környékén, Péreában és a Jordán túlsó partján is sokat időzött. A „*népek Galileája*” kifejezésben az is benne van, hogy nem szintiszta zsidó lakosság lesz már Galileában a Messiás eljövetele idején, hanem többféle nép lakja majd. A prófécia szerint tehát a tenger mellék, Zebulon és Nafthali vidéke, a „*népek Galileája*” és a Jordán túlsó partja lesz az, ahol a világosság a legcsodálatosabban fénylik majd a Messiás eljövetelekor. Bámulatosan pontos felsorolása ez

6 A *Galilea* szó azt is jelenti, hogy körzet. Ezért fordítja így Bibliánk: „*a pogányok (népek határát*”, de eredetileg így szerepel: „*a népek Galileáját*”. A *Galilea* szó régi, már Salamon idején is ez volt az északi országrész neve (1Kí 9,11; később: 2Kí 15,29). Az 1–2. vers jövendölésének beteljesedésére Mát 4,13–16 mutat rá.

azoknak a területeknek, ahol Jézus a legtöbbet tartózkodott, illetve tanított földi szolgálata idején.

Ésaiás 42,1–3 néhány soros prófécijája lelki vonatkozásban ad tökéletes jellemzést Jézus földi szolgálatáról. Benne van a házasságtörő nő, a vámszedő Máté és Zákheus története, valamint az összes bűnösök története, akikkel Jézus könyörülő szeretettel bánt. Benne van az is, hogy az eljövendő Messiástól távol áll majd mindennemű hivalkodás, hiúság és becsvágy (vö. Mt 12,15–20).

„A gondtalan tömeg csodálata bántó volt Jézus számára. Sohasem akarta előtérbe állítani önmagát. A tisztelet, amelyet a világ ad a rangnak, a gazdagságnak vagy a tehetségnek, neki idegen volt. Sohasem alkalmazott olyan módszereket, amelyekkel az emberek meg akarnak nyerni másokat, vagy tiszteletet akarnak kivívni maguknak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 260. o.)

Ésaiás idézett prófécijában benne van az is, hogy miképpen viszonyul majd az eljövendő Messiás a törvényhez. Kitérnek, hogy mi lesz a lényege annak az összeütközésnek, ami kialakul közte és kora vallási vezetői, tanítói között. A Messiás *„a törvényt igazán jelenti meg”*. Tanításaival és cselekedeteivel romba döntötte Jézus mind a korabeli zsidóság, mind a későbbi korok legalizmusát (törvényeskedését). Egyszer s mindenkorra leleplezte és megítélte a rideg, szeretetlen, külsődleges szabályokba merevedett, örömtelen és képmutató törvényeskedést. Azáltal tette *„nagygyá és dicsőségessé a törvényt”* (Ésa 42,21), hogy megmutatta, miképpen lehet és kell azt szeretet által igazán betölteni (vö. Mt 5,17).

Ami a 22. zsolttár tömör profetikus mondatát illeti, János 19,23–24 mutat rá a beteljesedésére. A pillanat valóban döbbenetes. A katonák ésszerű döntésre jutnak egymás között, és közben sejtelmük sincs arról, hogy egy ezer évvel korábban adott jövendölést teljesítenek be. Az embernek meg kell hajolnia Isten felfoghatatlan bölcsessége és hatalma előtt. Úgy tűnik, Isten konkrét azonosító jelt akart adni a benne hívőknek e rövid zsolttárigé által, amely egy egyedi, jellegzetes mozzanatot villantott fel az eljövendő Messiás szenvedéstörténetéből.

Ésaiás 53,9 a Messiás temetésének körülményeiről szól, ugyancsak egyetlen tömör és pontos mondattal: Jézust gonosztevőként végezték ki, ami a tisztességes temetés megtagadásával járt volna együtt, mégis a gazdagok mellé temették, Arimátiai József sziklába vajt, új sírjába. Olyan drága balzsamozó illatszerekkel együtt göngyölték lepedőkbe holttestét, amelyeket csak a legelőkelőbbek temetésénél használtak. Két zsidó

főember rendezte meg így Jézus temetését. Korábban mindegyikük félt nyilvánosan megvallani Őt. Halálakor azonban – éppen akkor, amikor ez már igazán veszélyessé vált – hirtelen bátor hitvallókká lettek. Egyikük elkérte Pilátustól a Megváltó testét, és a saját sírjába helyezte el, a másikuk nagy értékű illatszereket hozott, hogy a legnagyobb kegyelettel temessék el Őt, akit a zsidó főtanács istenkáromlóként, a római hatóság pedig lázítóként ítelt halálra (lásd Jn 19,38–39; Mt 27,58–60). Milyen emberi bölcsesség lett volna képes ilyen pontosan, tömören előre kijelenteni mindezt évszázadokkal az esemény előtt? Avagy milyen emberi hatalom tudta volna úgy alakítani az eseményeket, hogy Jézus temetése pontosan úgy történjék, ahogyan ez a prófécia előre kijelentette?

„Egy egész nép hirdeti előre Krisztus eljövetelét, s egy egész nép imádja eljövetele után, és mindezt nem egyetlen ember mondja, hanem rengetegen... Mennél alaposabban tanulmányozom e könyveket, annál több igazság tárul fel bennük előttem... Már az is végtelen tudást tételezne fel, ha egyetlen ember írta volna meg egy könyvben a Jézus Krisztusra vonatkozó összes jövendölést, eljövetelének idejét és módját, s aztán Jézus valóban e jövendölések szerint jött volna el. Itt azonban sokkal többről van szó: (...) egymást követő férfiak szakadatlan soráról, akik eltérések nélkül jövendölik ugyanazt az eljövetelet... Ha soha, semmi módon nem hallottam volna beszélni a Messiásról, a világ sorának ily csodálatos és nagyszámú beteljesült megjövendölése után mégis megértem, hogy Istentől való dolog ez.” (Pascal: *Gondolatok*, 737., 709–710., 734. töredék)

4 *Említsünk meg az újszövetségi korszakra és napjainkra vonatkozó jövendöléseket is! Lehet-e ezeket mással magyarázni, mint az isteni ihletettséggel?*

Jel 2,10 • „Semmit ne félj azoktól, amiket szenvedned kell, íme Sátán egynéhányat tiközületek a tömlöcbe fog vetni, hogy megpróbáltassatok, és lesz tíz napig való nyomorúságotok.”

2Tim 3,1. 4–5 • „Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állnak be, mert lesznek az emberek magukat szeretők... árulók, vakmerők, felfuvalkodottak. Inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői, akiknél megvan a kegyesség látszata, de megtagadják annak erejét.”

Mt 24,37 (vö. 1Móz 6,11) • „Amiképpen pedig a Noé napjaiban volt, akképpen lesz az ember Fiának eljövetele is.”

Lk 17,28–30 • „Hasonlóképpen, mint Lót napjaiban is volt, ettek, ittak, vettek, adtak, ültettek, építettek, de amely napon kiment Lót Sodomából, tűz és kénkő esett alá az égből, és mindenkit elvesztett. Ezenképpen lesz azon a napon, amelyen az ember Fia megjelenik.”

Jelenések könyve 2,10-et a szmirnai gyülekezethez intézett levélből idéztük, amely a Római Birodalom keresztényüldözéseinek a korát ábrázolja. A „tíz napig tartó nyomorúság” a korszak legsúlyosabb, legvéresebb üldözésére vonatkozik, amely Diocletianus császár 303-ban kiadott rendeletével kezdődött, és a 313-as milánói türelmi rendelet nyomán ért véget. A napokban meghatározott idő a prófétai nap-év elv szerint értelmezendő az Ezékiel könyvében található kulcs szerint. Euszebiosz ezt írja *Egyháztörténetében*: „Rendeletek következtek, melyek elrendelték, hogy az összes, bárhol is lévő egyházi előljárót először bilincsbe kell vetni, aztán minden fortlyal rá kell bírni arra, hogy áldozatot mutasson be... Ezekben a harcokban az egész földkerekségen kitűntek Krisztus nagyszerű vértanúi, akik (...) tanújelét adták Üdvözítőnk valóban isteni és kimondhatatlan erejének... Az üldözés teljes tíz éve alatt egyetlen pillanatig sem szünetelt (...) az összeesküvés és a harc.” (Vanyó László: *Ókeresztény írók IV.*, 350., 265., 372. o.)

Az idézett prófécia szerint Isten előre határt szabott Sátán tevékenységének: tíz esztendeig próbálkozhatott a keresztények megtörésével. Hatalmas tapasztalat lehetett az akkori hívők számára, amikor tíz évi nyomorúság után egyszerre megszűntek az üldözések, mert a milánói türelmi rendelet teljes vallásszabadságot biztosított számukra.

A Timótheushoz írt II. levélből idézett prófécia azért bámulatos, mert egészen rövid szóval megjövendöli az utolsó idő legfőbb jellegzetességét: Először elvetik az istenfélelmet az erkölcsi törvénnyel együtt, a „gyönyör” lesz az istenük, és féktelenül szabadjára engedik a bűnt, az önzést. Utána pedig erre felveszik a „kegyesség látszatát”, vagyis újra vallásosba fordul át a világ. Ez azonban nem igazi, hanem látszatvallásosság lesz, amely-

ben nincs átalakító erő, a bűnárdatot nem fogja tehát megállítani. Így jön létre az elképzelhető legrosszabb állapot: a kegyesség álarca mögött viruló, tomboló gonoszság. Ennél rövidebb és tökéletesebb korrajzot nem lehet adni a végidő korszakáról, nem lehet jobban megragadni a jellegzetes folyamatok és átalakulások lényegét, gyökerét.

Jézus Noé napjai és Lót napjai visszatérését jövendölte a végidő korszakára. Az előbbi előkép a gonoszság, különösképpen is az erőszak elhatalmasodására utal (lásd 1Móz 6,11), a második előkép pedig az úgynevezett sodomitizmus, a homoszexualitás eláradására (lásd 1Móz 19. fej.). Nem kell bizonygatni, milyen döbbenetes méreteket ölt korunkban mindkét jelenség, s mennyire találó jellemzése ez napjainknak.

5 Miként tanúskodik a Biblia ihletettségéről nyelvezete, stílusa is?

Zsolt 18,31 • „Az Úr beszéde tiszta, pajzsuk mindazoknak, akik Őhöz-zá folyamodnak.”

Zsolt 119,140 • „Felettből tiszta a Te beszéded, és a Te szolgád szereti azt.”

Péld 30,5 • „Istennek teljes beszéde igen tiszta, pajzs az ahhoz folyamodóknak.”

A Biblia beszéde valóban tiszta. Semmi bőbeszédűség, érzelgősség, túlzó vagy díszítőelemekkel telezsúfolt mesterkéltséggel beszéd. Nyílt, őszinte, egyenes szó, amely ugyanakkor érzelemgazdag, személyesen megszólító, szívhez szóló beszéd. Tiszta „igen-nem beszéd” (Mt 4,37) a Biblia beszéde, mert semmi kompromisszum nincs igazság és hazugság, igaz és gonosz között. A nyelvezet és a stílus szempontjából sem hasonlítható össze a Biblia semmilyen más, akár saját korabeli, akár mai írásművel.

Külön kiemelhetjük a zsoltárok költészetét, amellyel oly természetesen tudunk azonosulni mi, mai emberek is. A bennük rejlő erő titka talán így határozható meg a leginkább: a zsoltárok szerzői egy élő, személyes Istent magasztalnak, vele beszélgetnek, róla elmélkednek énekeikben és imádságaikban. Az élő, igazságos és szerető Isten ismeretét közvetítik

tehát, akivel valóságos, személyes tapasztalatokat szereztek. A zoltárokat olvasva, énekelve mi is ennek az élő Istennek a jelenlétébe kerülünk. Megérint továbbá az a személyesség és őszinteség, amely a sorokból árad, amellyel sokszor a maguk belső lelki küzdelmeiről és abból való kiemelkedésükről is vallanak a zoltárírók. Egészséges lelkiséget, élő hitet közvetítenek a zoltárok. A zoltárok olvasásánál különösképpen tapasztaljuk – a régies kifejezések és hasonlatok ellenére is –, hogy szinte eltűnik a mintegy háromezer év távolság, annyira azonosulni tudunk a gondolatokkal és érzésekkel. Bizonyosságot szerzünk arról, hogy Isten tegnap, ma és mindörökké ugyanaz, továbbá hogy az emberi alapkérdések is ugyanazok, hiszen a hitbeli elődök tapasztalataihoz hasonlóak a mi tapasztalataink is.

6 *Hogyan szolgáljak bizonyággal saját, személyes tapasztalataink is?*

Zsolt 119,105 • „Lábamnak szövétneke a Te Igéd, és ösvényem világossága.”

Zsid 4,12 • „Istennek beszéde élő és ható, élesebb minden kétélű fegyvernél, elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megosztásáig, megítéli a gondolatokat és a szívnek indulatait.”

1Pt 1,23 • „Mint akik újonnan születettek nem romlandó magból, hanem romolhatatlanból, Istennek Igéje által, amely él és megmarad örökké.”

Jn 17,17 • „Szenteld meg őket a Te igazságoddal: A Te Igéd igazság.”

Jer 15,16 • „Ha szavaidat hallattad, én élveztem azokat, a Te szavaid öröömre váltak nékem, és szívemnek vígasságára (...) ó, Uram, Se-regeknek Istene!”

„Az Igének mint kétélű fegyvernek le kell metszenie önünkről az alkalmatlan jellemvonásokat. (...) Az Ige szerénnyé teszi a kevélyt, a romlottat szelidé és megtört szívűvé, az engedetlen engedelmessé. Az ember bűnös szokásai beleszövődnek napi tapasztalatába, életébe. Az Ige viszont lemetszi a testies kívánságokat. Felismeri, megítéli a gondolatokat és a szív indulatait.”

„Az a bibliai megszentelődés, ha ismerjük Isten követelményeit és engedelmeskedünk is azoknak... A befogadott igazság állandó növekedésre és fejlődésre képes. Fényessége növekszik, amint szemléljük, s növekedni fog magassága és mélysége, amikor meg akarjuk érteni. Így feleml a tökéletesség mértékére.”

„Számomra a Biblia Krisztus kinyilatkoztatása. Hiszek Jézusban, mert számomra Ő az Üdvözítő Isten. Hiszek a Bibliában, mert megtaláltam benne Isten lelkemhez szóló szavát.”

„A szellemi fejlődés eszközeként a Biblia hatásosabb, mint bármely más könyv. Témájának fensége, kifejezéseinek méltóságteljes egyszerűsége, jelképes beszédének szépsége felüdíti és megnemesíti gondolatainkat, ahogyan ezt semmi más nem tudja megtenni. Semmi más nem nyújt olyan szellemi erőt, mint az a törekvésünk, hogy megragadjuk és felfogjuk a kinyilatkoztatás magasztos igazságait. Az ember gondolkodása, ha így kapcsolatba kerül a Végtelen gondolataival, megerősödik.

Még nagyobb a Biblia hatalma lelki természetünk kibontakoztatásában... Aki őszinte és tanulékony lélekkel tanulmányozza Isten Igéjét, igyekszik megérteni igazságait, az kapcsolatba kerül Teremtőjével, és fejlődési lehetőségnek nincsen határa... Az a teremtő energia, amely létrehozta a világot, Isten szavában van. Ez az Ige erőt ad, életet teremt...

Kézében Isten Igéjével minden emberi lény közösségekben maradhat Istennel, bárhova sodorja is sorsa... A Szentírás lapjain beszélgetést folytathat az emberiség legnemesebb (...) tagjaival... Követheti a mennyei Tanító lábnyomait... E világban is mennyei légkörben időzhet, és közölheti e Föld megszorítottjaival és megkísértettjeivel a reménység és a szentség utáni vágyakozás gondolatait... Énókhhoz hasonlóan – aki Istennel járt – mindig közelebb jut az örökkévaló világ küszöbéhez, míg végül a kapuk megnyílnak előtte, és beléphet oda. Nem érzi majd magát ott idegennek... Ugyanazok a hangok köszöntik majd, amelyeket megismert és megszeretett már ezen a Földön. Akik Isten Igéje által közösségekben éltek a mennyel, azok otthonosan fogják érezni magukat a menny társaságában.” (Ellen G. White: 5. levél, 1897; 42. kézirat, 1901; 153. kézirat, 1898; Bizonyágtételek VIII., 321. o.; Nevelés/Előtted az élet, 122–125. o.)

.....
Az e heti adomány a médiaosztályt támogatja
.....

A Biblia-értelmezés helyes alapelvei

1 Mit jelent „a Biblia önmagát magyarázza” elv?

Mt 4,6–7 • „Mondta [Jézusnak Sátán]: »Ha Isten fia vagy, vedd alá magadat. Mert meg van írva: Az Ő angyalainak parancsol felőled, kézen hordoznak téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőbe.« Felelt néki Jézus: »Viszont meg van írva: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!«”
Ésa 11,1. 10; vö. Jel 22,16 • „Származik egy vesszőszál Isai törzsökéből... És lesz ama napon, hogy Isai gyökeréhez, aki a népek zászlója lesz, eljönnek a népek.” „Én, Jézus küldtem el az én angyalomat, hogy ezekről bizonyosságot tegyen néktek a gyülekezetekben. Én vagyok Dávidnak ama gyökere és ága.”

Alapelv, hogy bármely kijelentést vagy igazságot a saját szövegösszefüggésében igyekezzünk megérteni. Első szinten a közvetlen szöveggörnyezetet kell figyelembe vennünk, azután az adott bibliai könyv összefüggésében, majd végül az Ó- és Újszövetség, a teljes Biblia összefüggésében kell vizsgálnunk az adott igé vagy igazságot jelentését.¹

1 Így hangzik *Luther* tanácsa arra vonatkozóan, hogy teljességében igyekezzünk megismerni és megérteni egy-egy bibliai könyv tartalmát, és más bibliai könyvekből is olvasuk el a vele összefüggő részeket: „Aki Ésaías prófétát meg akarja érteni, ne vesse meg az én következő tanácsomat... A könyv címét és kezdetét ne ugorja át... Címen azonban nemcsak annyit értek, hogy olvassa és megértse ezeket a szavakat: Uzziás, Jóthám, Akház és Ezékiás, hanem vegye elő és olvassa a Királyok és a Krónikák utolsó (ti. második) könyvét, azokat jól tanulja meg, különösen pedig azokat a történeteket, beszédeket, eseményeket, amelyek a címben foglalt királyok idejében történtek.” (Idézi Tótkés István: *A bibliai hermeneutika története*, Kolozsvár, 1985, 90. o.)

Jézus is egy másik ige idézésével háritotta el Sátán félremagyarázását. Ennek segítségével tette világossá, hogy mit nem mond – nem mondhat semmiképpen – a szóban forgó ige. Sátán ma is a nagy hitető (Jel 12,9; 2Kor 11,13–15). Ezért a „*viszont meg van írva*” próbáját ma is alkalmaznunk kell, ha önkényes, gyanús, elferdítő magyarázatokkal találkozunk.

„Amikor Sátán idézte az ígéretet: »az Ő angyalainak parancsol felőled«, kihagyott belőle egy részt: »hogy őrizzenek téged minden utadban« (Zsolt 91,11), azaz minden olyan úton, amelyet Isten választ. Jézus nem volt hajlandó letérni az engedelmesség útjáról... Kijelentette Sátánnak: »Viszont meg van írva: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!« (Mt 4,7) Ezeket a szavakat Mózes mondta Izráel gyermekeinek, amikor szomjaztak a pusztában, és vizet követeltek Mózestól. Ezt kiáltották: »Vajon köztünk van-e az Úr, vagy nincsen?!« (2Móz 17,7) Isten csodálatosan munkálkodott értük, a bajban mégis kételkedtek Benne, és bizonyítékot követeltek arra vonatkozóan, hogy velük van. Hitetlenségükben próbára akarták tenni Őt. Sátán arra ösztönözte Krisztust, hogy ugyanezt tegye. Isten már tanúsította, hogy Jézus az Ő Fia, és most bizonyítékot kérjen tőle, hogy valóban az-e? Isten szavának próbára tétele: istenkísértés.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 125–126. o.)

„A Biblia önmagát magyarázza” elv azonban mindenekelőtt egy-egy igei kijelentés értelmének a kibontásánál alkalmazandó. A párhuzamos igehelyek egybevetése sokszor reflektorfényt áraszt egy-egy ígére, amit először nem értettünk világosan, vagy pedig mintegy megerősíti, egyértelművé teszi azt a következtetést, amelyre eljutottunk. Példaként idéztünk egy messiási próféciaát, amely Isai (Dávid apja) *ágának* is meg *gyökérének* is mondja Jézust. Egy újszövetségi ige összekapcsolja ezt a két jelképet, és ezzel rávilágít arra, hogy nem véletlen a kettős jelkép: Jézus Isai, avagy Dávid ága, de egyben gyökere is, azaz Dávidnak Fia és Teremtője is. Íme egy rendkívül kifejező jelkép Jézus isten-emberi személye titkának, csodájának megvilágítására. Még további párhuzamos ígéket is érdemes tanulmányozni e jelképpel kapcsolatban: Ésa 53,2; Jel 5,5; Mt 22,42–46.

A 16. századi reformátorok a következőképpen vallották „a Biblia önmagát magyarázza” alapelvet:

Luther: „Nem akarok (...) sem magam, sem bárki más embernek a szelleméből [Írást] magyarázni, hanem saját maga által és saját szelleméből akarom megérteni... A Szentírásnak kell adnunk az első helyet mindek között, ami azt jelenti, hogy maga a Szentírás a leghelyesebb, leg-

könnyebb és legnyilvánvalóbb magyarázója önmagának.” (Tökés István: *A bibliai hermeneutika története*, Cluj-Napoca, 1985, 88–89. o.)

Bullinger Henrik: „Az Írásnak csak azt a magyarázatát ismerjük el igaz keresztény értelmű magyarázatnak, amely magából az Írásból van véve.” (*A II. helvét hitvallás* 2. fejezetében, Magyarországi Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, 1981, 120–121. o.)

Hasonlóképpen vallotta ezt az elvet Pascal is: „Aki úgy értelmezi az Írást, hogy értelmét nem magából az Írásból veszi, az ellensége az Írásnak.” (*Gondolatok*, 900. töredék)

2 Mit jelent igazán megérteni egy igét vagy igeszakaszt?

Mt 24,15 • „Mikor azért látjátok majd, hogy az a pusztító utálatosság, amelyről Dániel próféta szólott, ott áll a szent helyen – aki olvassa, értse meg!”

Lk 24,32 • „Mondták egymásnak [a tanítványok]: Avagy nem gerjedett-e a mi szívünk mibennünk, mikor nekünk szolt az úton, és mikor magyarázta nekünk az Írásokat?”

2Pt 1,19 • „Igen biztos nálunk a próféta beszéd is, amelyre jól teszitek, ha figyelmeztetek, mint sötét helyen világító szövétnekre, míg nappal virrad, és hajnalcsillag kél fel szívetekben.”

Kol 4,3 • „Imádkozván egyszersmind miérettünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az Ige ajtaját, hogy szólhassuk Krisztus titkát.”

Ezekkel a kérdésekkel ellenőrizzük egy-egy Biblia-olvasás után azt, hogy valóban megértettünk-e valamit, valóban hasznunkra és áldásunkra olvastuk-e a Bibliát: „*Gerjedezett-e a szívünk?*” Eljutottunk-e addig a tapasztalatig, hogy egyszer csak „*nappal virradt és hajnalcsillag kelt fel szíveinkben?*” Olyan volt-e, mintha csak „*megnyílt volna?*” előttünk egy addig

zárt „ajtó”, amikor hirtelen feltárult előttünk az olvasott ige igazi tartalma, mondanivalója?

„Aki értékeli a Biblia tanításait, nem olvashat el belőle egyetlen szakaszt sem anélkül, hogy ne nyerne valamilyen áldásos gondolatot. A Biblia legértékesebb tanításait nem alkalmi vagy összefüggéstelen tanulmányozás által nyerjük el. A Szentírás nem úgy tárja eléink az igazság magasztos rendszerét, hogy azt a felületes, gondtalan olvasó is megértheti. Sok kincse mélyen a felszín alatt fekszik, azért csak szorgalmas kutatás és állandó erőfeszítés által jutunk el odáig. Azokat az igazságokat, amelyek a nagy egészet alkotják, ki kell kutatnunk és össze kell gyűjtenünk... A Szentírás különböző részeinek kutatása és egymáshoz való viszonyuk tanulmányozása megkívánja az ember legmagasabb rendű képességeinek legintenzívebb tevékenységét.” (Ellen G. White: *Nevelés/Előtted az élet*, 121–122. o.)

„Ahogyan fizikai létünket az élelem tartja fenn, azonképpen lelki életünket Isten Igéje. Minden léleknek önmaga számára kell az életet merítenie Isten Igéjéből. Amiképpen magunknak kell ennünk, hogy testünk táplálékhoz jusson, úgy kell az Igét is magunkhoz vennünk. Ne csupán mások közvetítésével szerezzük meg. Gondosan tanulmányozzuk a Bibliát, kérve Istentől a Szentlélek segítségét, hogy megérthessük Igéjét. Vegyünk egy igeverset, és összpontosítsunk a feladatra, bizonyosodjunk meg a gondolatról, amelyet Isten meg akar ismertetni velünk. Addig időzzünk egy gondolatnál, amíg a sajátunkká válik, s megismerjük, »mit szól az Úr« (Zsolt 85,9).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 390. o.)

3 Hogyan alkalmazzuk az „Írás fel nem bontható” elvet?

Jn 10,35 • „Az Írás fel nem bontható.”

2Tim 2,15 • „Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint oly munkás, aki ségyent nem vall, aki helyesen hasogatja² az igazság beszédét.”

2Pt 3,15–16 • „A mi Urunk hosszútűrését üdvösségnek tartásátok, amiképpen a mi szeretett atyánkfia, Pál is írt néktek a néki adott böl-

2 Az eredeti szó, illetve az ige jelentése, amelyből az itt szereplő szó származik: *egyenesen vágni, helyesen kezelni, felosztani.*

csesség szerint... Szinte minden levelében is, amikor ezekről beszél azokban, amelyekben vannak némely nehezen érthető dolgok, amiket a tudatlanok és állhatatlanok elcsúrnak-csavarnak, mint egyéb írásokat is, a maguk vesztére.”

„Az Írás fel nem bontható” kijelentéssel mintha csak ezt mondta volna Jézus: Ne próbáld az Ige „felbontásával”, azaz az átértelmezésével megoldani a nehézségeket, tehát úgy, hogy szétszeded és összerakod másképpen. Nem az Igét kell kijavítani, hanem az értelmeknek kell megvilágosodnia. Jézus ezzel a kijelentésével állást foglalt a bibliai kijelentések egyetlen természetes értelme mellett. Vannak olyan írásmagyarázók, akik a többrétegű értelem vagy az olvasói értelmezés szabadsága elvére, vagy az igék „tudós” emberi szétboncolásának és „jobb” újbóli összerakásának az eszméjére építik írásmagyarázati módszerüket. Jézus határozott kijelentése azonban tilalomtáblát állít az ilyen írásmagyarázati fel fogásokkal szemben.

A 16. századi reformátorok ezt vallották: „Az az első és fő tudományom (...), hogy az Írást a maga egyszerű értelmével adjam tovább, mert a szó szerinti értelem az igazi, ebben van erő, tanítás és tudomány”.³

Jézus mondta: „Legyen a ti beszédeitek igen-igen vagy nem-nem, ami pedig ezeken felül van, az a gonosztól van.” (Mt 5,37) Erre szólította fel őket, mert az Ő beszéde is *igen-igen* és *nem-nem beszéd* volt. Isten beszéde mindenkor igen-nem gondolkodásmódot követ, ilyen fogalomrendszert és nyelvet használ. A benne foglaltak tartalmi igazságán kívül ez is oka annak, hogy az „*igazság beszédének*” neveztetik. Ha pedig a Biblia igen-nem beszédet tartalmaz, akkor nyilvánvaló, hogy egy természetes és kizárólagos értelme van minden benne foglalt kijelentésnek.

3 Luther; idézi Karner Károly: *Bevezetés a teológiába*, Budapest, 1954, 106. o.

4 Hogyan értsük meg a Bibliában gyakran alkalmazott jelképes beszédet?

Mt 16,5–8. 11–12 • „[Jézus] tanítványai a túlsó partra menve elfelejtettek kenyeret vinni magukkal. Jézus pedig mondta nékik: »Vigyázzatok, őrizkedjete a farizeusok és a sadduceusok kovászatól!« Ők pedig tanakodtak maguk között, mondván: »Nem hoztunk kenyeret magunkkal.« Jézus pedig megértvén ezt, mondta nékik: »Mit tanakodtok magatok között, ó, kicsinyhitűek, hogy nem hoztatok magatokkal kenyeret?!« (...) »Hogyan nem értitek, hogy nem kenyérről mondtam néktek, hogy őrizkedjete a farizeusok és sadduceusok kovászatól!« Ekkor értették meg, hogy nem arról szólt, a kenyér kovászatól, hanem hogy a farizeusok és sadduceusok tudományától őrizkedjenek.»

„Az Írás fel nem bontható” elv nem azt jelenti, hogy szó szerint kellene venni azt is, ami nyilvánvalóan jelképes. Jézus megjegyzése arra utalt, hogy tanítványaitól elvárható lett volna a nagyobb odafigyelés, akkor nem értették volna félre a szavait. Hasonlóképpen bánkódott az értetlenségükön nem sokkal előbb is, amikor szintén nem értették meg egy képies mondását (Mt 15,10–12. 15–20).

A jelképes beszéd igen alkalmas kifejezőeszköz, és semmi nehézséget nem jelent a megértése, ha jól odafigyelünk az Írás kijelentéseire, ha természetes jóakarattal igyekszünk felfogni az értelmüket. Pascal írja: „Két tévedés: 1.) Ha mindent betű szerint értelmezünk. 2.) Ha mindent a rejtett értelme szerint értelmezünk.” (*Gondolatok*, 648. töredék)

Szembetűnően tanúskodnak a jelképes történelmi próféciaák is arról, hogy az isteni Szerző és az emberi szerzők nem szándékoztak teret hagyni többféle értelmezésnek. A tömör, jelképes ábrázolások mellett mindig ott van ugyanis a kinyilatkoztatott, útbaigazító magyarázat, tehát a kulcs is minden esetben megadatik a megértéshez (lásd pl. Dn 7,16–17; 8,15–16; Jel 7,13–14; 17,7–9). Véges-végig megfigyelhető ez Dániel könyve és Jele-

nések könyve nagy történelmi vázlatproféciáinál. A jelképrendszer egységes, és nem kódolt, hanem logikus, szemléletes, könnyen érthető. Mindig felfedezhető a gondolati, tartalmi kapcsolat az alkalmazott jelkép és az általa szemléltetett valóság között.

5 *Legfőképpen kiről szólnak mind az Ó-, mind az Újszövetség kijelentései? Miért szükséges ezt tudnunk az Írások értelmét kutatva?*

Jn 5,39 • „Tudakozzátok az Írásokat, mert hiszitek, hogy azokban van a ti örök életetek, és ezek azok, amelyek bizonyosságot tesznek rólam.”

Lk 24,44 • „Mondta nékik: Ezek azok a beszédek, melyeket szóltam néktek, mikor még veletek voltam, hogy szükség beteljesedni mind azoknak, amik megíratk Mózés törvényében, a prófétáknál és a zsoltárokból énekeltem.”

Jel 22,16 • „Én, Jézus küldöttem az én angyalomat, hogy ezekről bizonyosságot tegyen néktek a gyülekezetekben.”

Az egész Szentírásnak egy témája van: a megváltás műve, és egy középpontja: a megváltó Jézus Krisztus. János evangéliuma 5,39 eredeti szövegében kijelentő módban van a *tudakozzátok* szó. Jézus szavainak tehát ez volt az értelme: Ti tudakozzátok, kutatók az Írásokat – monda a farizeusoknak és az írástudóknak, akik ekkor a beszélgetőpartnerei voltak –, és nem veszitek észre, hogy ezek rólam beszélnek, „*rólam tesznek bizonyosságot*”. Ők ugyanis sokat forgatták, elemezték az Írásokat, mégsem ismerték fel benne a Megváltó személyét, nem értették meg a megváltás műve lényegét.

Fontos alapelv a Biblia egyes igéinek az értelmezésénél, hogy ne más irányú (pl. pusztán történelmi vagy természettudományos) kinyilatkoztatást keressünk benne, hanem tudatosítsuk, hogy az Írásban minden a Megváltó személye felé irányul, a kinyilatkoztatás gyakorlati célja pedig mindig az ember megváltása.

Sok keresztény idegenkedve viszonyul az Ószövetséghez, mert nem veszi komolyan Jézus szavát, hogy *ezek Óróla tesznek bizonyosságot*. Jézus egészen konkrétan is utalt arra, milyen sok helyen találkozunk az Ószövetségben rá vonatkozó előképekkel és jövendölésekkel: „*Ábrahám, a ti atyátok látta az én napomat, és örült.*” (Ján 8,56) „*Ha Mózesnek hinnétek, nekem is hinnétek, mert én rólam írt ő. Ha pedig az ő írásainak nem hisztek, mi módon hisztek az én beszédeimnek?*” (Jn 5,46. 47) „*Elkezdvén Mózes-től és minden prófétáktól fogva, magyarázta nekik minden írásokban, amik Ófelőle megíratnak.*” (Lk 24,27) János apostol ezekkel a szavakkal vezeti be evangéliumában egy helyen az Ésaías könyvéből idézett részletet: „*Ezeket mondta Ésaías, amikor látta az Ó dicsőségét [az eljövendő Messiásét] és beszélt Ófelőle.*” (Jn 12,41)

Sajnos minden időben voltak emberek, akik az Írásokban nem Krisztust látták meg, hanem saját furcsa, önkényes eszméik, vagy rideg, ítélkező és szeretetlen törvényvallásuk igazolását vélték meglátni benne. Segítsen Isten mindannyiunkat abban, hogy a maga valódi tartalma és üzenete szerint értsük meg a Szentírást.

6 Milyen lelki magatartás, ezenfelül kinek a segítsége szükséges az Írások megértéséhez?

Jn 18,37/b • „Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra.”
Jn 16,13 • „Mikor eljön amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra. Mert nem őmagától szól, hanem azokat szólja, amiket hall, és a bekövetkezendőket megjelenti néktek.”

Milyen egyszerű, de mégis titokzatos megkülönböztetés: egyes emberek az *igazságból* valók, mások viszont nem. Az utóbbiakat így jellemzi Pál apostol: „*Nem fogadták be az igazság szeretetét az ő üdvösségükre... [és végül] gyönyörködnek az igazságtalanságban.*” (2Thess 2,10. 12) Fontos és döbbenetes megállapítások. Különbőség van az igazság értelmi ismerete, sőt akár a benne való logikai-esztétikai gyönyörködés és az *igazság*

szeretete között. Az igazságból valók *szeretik az igazságot*. Jobban szeretik önmaguknál. Készek megalázkodni előtte, készek mindent odaadni érte, élni és meghalni érte. Akiknek viszont csak tetszik az igazság, de nem fogadják be annak szeretetét, azok talán időznek egy ideig az igazság világosságában, sőt élvezik is, de azután mindinkább csökken, halványul útjukon a fény, míg végül akár abba a szinte kifejezhetetlenül szomorú és tragikus állapotba juthatnak, hogy *gyönyörködnek az igazságtalanságban*. Más formában is kifejezte Jézus ugyanazt az igazságot, amit János 18,37 tartalmaz: „*Ha valaki cselekedni akarja az Ő [Isten] akaratát, megismerheti e tudományról, vajon Istentől van-e, vagy én magamtól szólok.*” (Jn 7,17)

„*Az Ige hirdetésének semmilyen eredménye nem lesz a Szentlélek folyamatos jelenléte és segítsége nélkül. A Lélek az isteni igazság egyetlen eredményes tanítója. Csak akkor ébred fel a lelkiismeretünk és alakul át az életünk, ha a szívünkbe hatol az igazság a Lélek által. Képes lehet valaki arra, hogy Isten Igéjét szó szerint közölje másokkal, ismerheti minden parancsolatát és ígérését, de ha a Szentlélek nem teszi helyére szívében az igazságot, akkor egyetlen lélek sem esik a köre és nem zúzódik szét rajta. Semmilyen képzettség vagy földi előnyök, bármilyen nagyok legyenek is ezek, nem tudnak a világosság hordozójává tenni senkit Isten Lelkének közreműködése nélkül. Az evangélium magvának elhíntése akkor jár eredménnyel, ha mennyei harmat kelti életre a magot.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 671–672. o.)

.....
Az e heti adomány
az oktatási intézményeket támogatja
.....

A Biblia-értelmezés mai irányzatai a Szentírás mérlegén

1 *Hogyan jellemzi a Biblia az Isten beszédéhez való általános viszonyulást a végidőben, azaz a mi korunkban?*

2Tim 4,1–4 • „Kérek azért az Isten és Krisztus Jézus színe előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat az Ő eljövetelekor és az Ő országában. Hirdesd az Igét, állj elő vele alkalmas, alkalmatlan időben, ints, feddj, buzdíts teljes béketűréssel és tanítással. Mert lesz idő, mikor az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem a saját kívánságaik szerint gyűjtenek magoknak tanítókat, mert viszket a fülüket. És az igazságtól elfordítják az ő fülüket, de a mesékhez odafordulnak.”

„Pál Isten ítélőszéke elé idézi Timótheust, és meghagyja neki, hogy hirdesse az Igét, tehát nem emberek szavát és rendeletét... Sokan eltérnek Isten követelményeitől, mert emberi bölcsességeikre büszkék... Pedig azt vallják, hogy a keresztények, és hivatásuk másokat tanítani. Pál ezekről így ír Timótheusnak: »Mert lesz idő, mikor az egészséges tudományt el nem szenvedik.« (...) Az apostol itt nem a nyíltan vallástalanokra gondol, hanem hitvalló keresztényekre, akik kedvteléseiknek élnek, akik rabszolgái saját énjüknek... Ezekre és ezekre távolodnak el – miként azt Pál előre látta – Isten Igéjének egyszerű, éles igazságaitól, és olyan tanítókhöz fordulnak, kik mesékkel szórakoztatják őket... Sátán ujjong csábításai sikerén.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Gyarmati Kiadás, 413–415. o.)

„Sátán már nem tarthatja a Szentírás elrejtésével uralma alatt a világot, ezért más eszközökhöz nyúl, hogy célját elérje. A Bibliába vetett hit romba döntése éppúgy Sátán célját szolgálja, mint magának a Bibliának a megsemmisítése... És most is, mint az előbbi korokban, Sátán felhasználja az egyházat szándékai előmozdítására. Korunk vallásos szervezetei hallani sem akarnak a világos, de népszerűtlen bibliai igazságokról, és a megdöntésükre kigondolt magyarázataikkal és nézeteikkel elhintik a szkepticizmus magvait.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 521–522. o.)

2 Milyen igék leplezik le az ún. történetkritikai írásmagyarázat, vagy más elnevezéssel a „Biblia-kritika” tévelygéseit?

Rm 1,22 • „Magukat bölcseknek vallván, balgatagokká lettek.”

Jer 8,8–9 • „Hogyan mondhatjátok: Bölcsek vagyunk, és az Úr törvénye nálunk van? Bizony, íme hazugságra munkál az írástudók hazug tolla! Megszégyenülnek a bölcsek, megrémülnek és megfogattatnak! Íme, megvetették az Úr szavát, micsoda bölcsességük van tehát nékik?”

A történetkritikai írásmagyarázat irányzatát a felvilágosodás szellemiségének hatása hozta létre, és szinte egyeduralmukodóvá lett a keresztény teológia művelői körében, nagyjából a 18. század végétől a 20. század utolsó harmadáig, tehát jó kétszáz éven át. Ma már sokan kritizálják, de még mindig nagyon elterjedt írásmagyarázati módszer. Mi a lényege ennek az irányzatnak?

„A szövegeket függetleníteni akarja mai olvasóitól, vissza akarja vezetni azokat a saját idejükbe, rekonstruálni az eredeti jelentést... A történetkritika azt próbálja kideríteni, hogy a szöveg miként és miért jött létre, milyen célt szolgált, mi volt a hatása. Ennek a célnak az elérésére külső adatokhoz fordul, mint pl. az archeológia, a nyelvtörténet.” (Ulrich Luz: *Evangelium és hatástörténet*, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1996, 10–11. o.)

Azt vallja ez az irányzat, hogy „a Szentírás pusztán történeti jelenőség, mely történetkritikai eszközökkel megérthető (...) és csak a kritikus magatartás lehet tudományos”. (Dr. Bolyki János: *Az újszövetségi írásmagyarázat elvei, módszerei és példái*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1998, 14. o.)

„A történetkritika olyan, mint amikor az ember egy katedrálishoz közeledve annak köveit elemzi származási helyük, pusztulásuk mértéke, rögzítésmódjuk, az építési technika szerint. Így azonban soha nem juthatunk annak tudatára, valójában mi is a katedrális.” (Ulrich Luz, i. m., 5., 6., 11. o.)

A történetkritikai irányzat két legfőbb hibája: Egyrészt annyit foglalkoznak e módszer követői a külső adatokkal és az Írások emberi oldalának a boncolgatásával, hogy a szöveg lényegi mondanivalójáig, „*Isten beszédéig*” rendszerint nem igazán sikerül eljutni. A másik fő hibája ennek a megközelítésnek az elfogult kritikai hozzáállás, amolyan „bárhogy lehet, csak úgy nem, ahogyan a bibliai szöveg mondja” jeligré. Éppen a tudományos megalapozottság hiányzik a kérdésfelvetéseknél és a merész következtetéseknél, amelyeket nemegyszer csupán az eredetiségre törekvő ötletszerűség jellemez. Gyakori a feltevések tudományos tényként tálalása, ami kiváltképpen tudománytalan eljárás. Tudományosságra törekszik ez az irányzat, de éppen a tudománytalan magabiztosság és elfogultság lehet felróni neki sok tekintetben.

Jellemző módon azért teszik sok esetben későbbre egy bibliai könyv keletkezését, mert feltételezik, hogy a benne található magasrendű gondolatokat csak a hellenizmus kora után írhatták le. E mögött az az előfeltételezés áll, hogy a bölcsesség kezdete és csúcsa a görög műveltség, a Bibliában foglalt nagy eszmék is csak onnét származhattak. Tehát a kinyilatkoztatás tényleges valóságának a tagadása és az idegen szellemi befolyás tényként kezelése áll az ilyen felfogás mögött.

Két jó dolgot azonban el kell ismerni ennél az irányzatnál. Egyrészt legalább feltételezte, hogy a szövegnek volt egy értelmes eredeti jelentése. Másrészt pedig kötelezővé tette az elérhető legpontosabb nyelvi, történelmi, régészeti illetve kortörténeti adatok összegyűjtését egy-egy íráshely magyarázatához, ami feltétlenül hasznos, noha önmagában semmiképpen nem elég a tényleges mondanivaló feltáráshoz.

3 Milyen bibliai igék kárhoztatják az olyan abszolút magabiztos irányzatokat, mint az úgynevezett inkulturáció¹ eszméje, vagy a posztmodern² írásmagyarázat?

Ezék 13,2–3. 9–10 • „Embernek fia! Prófétájl Izráel profétái ellen, akik profétálnak, és mondjad azoknak, akik önnön szívükből proféták: Halljátok meg az Úr beszédét! Így szól az Úr Isten: Jaj a bolond profétáknak, akik az önnön lelkük után mennek, mert semmit sem láttak.”

Jer 13,10 • „Ez a gonosz nép, amely nem akar hallgatni az én beszédeimre, amely a maga szívének hamisságában jár, és jár idegen istenek után, hogy azoknak szolgáljon, és azokat imádja.”

Az inkulturáció irányzatát római katolikus teológusok dolgozták ki az elmúlt egy-két évtizedben. A Pápai Bibliikus Bizottság *Szentírás-magyarázat az egyházban* címmel kiadott dokumentumából idézzük ennek az írásmagyarázati elvnek az ismertetését:

„Bizonyos értelemben minden hiteles kultúra hordoz egyetemes értékeket, amelyek ugyanattól az egy Istentől származnak. Az inkulturáció teológiai alapja az a hitbéli meggyőződés, hogy Isten szava magasabb szintre emeli azokat a kultúrákat, amelyekben megszólal... Isten szava valójában mag, amely a saját földterületéről mindazt magába szívja, ami a növekedéshez és terjedéséhez szükséges... Amint láthatjuk, itt nem egyirányú folyamatról van szó, hanem »kölcsonös gazdagításról.«” (Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1998, 79–84. o)

Az inkulturáció eszméjére épülő írásmagyarázati elvnek tehát az a lényege, hogy felfogása szerint az egyes kultúrák törvényszerűen, helyesen, sőt gazdagító módon változtatják, alakítják a Biblia üzenetét.

1 Nehéz egy szóval lefordítani a kifejezést, az értelme ez: a környezet kulturális hatásai beleépülnek az igéértelmezésbe.

2 A kifejezés szó szerinti jelentése: *modern utáni*. A „posztkorszakokban” jellemző szélsőségek uralomra jutása.

Az eszme valójában nem új, a római katolikus teológia mindig is befogadó, „bekeresztelő” módon viszonyult a kortárs kultúrákhoz kezdettől, a görög–római kortól kezdve.

Az inkulturáció eszméje szétfeszíti a magvetés bibliai példázatának a keretét, sántít az alkalmazott hasonlat. A talaj – amelyet a kortárs kultúrával azonosít a tanulmány – az elmélet szerint belehatol a magba (Isten Igéjébe), és befolyásolja, gazdagítja azt. A természeti kép itt nem stimmel, mert a talajban fogan meg ugyan a mag, de a mag „programjára” nincs semmilyen hatással a talaj. A mag hasznosítja a talajból kivont elemeket, de a talaj nem alakítja át a magot. Ezenfelül a különböző talajokat az emberi szívvel, az egyes emberek lelkivilágával azonosította Jézus a magvető példázatához fűzött magyarázatában, nem pedig a különböző kultúrákkal.

A posztmodern írásmagyarázat főként a protestáns teológia területén alakult ki ugyancsak az utóbbi évtizedekben. Hatott rá az a modern irodalomkritikai szemlélet, amelynek ez a jelszava: „A szerző hozza a szavakat, az olvasó pedig a jelentést.” Ezt az irányzatot is néhány idézet által mutatjuk be:

„Képtelen gondolat, hogy az Írásnak csak egyetlen jelentése lenne... A modern irodalomkritika (...) radikálisan (...) támadja azt az elképzelést, miszerint a szöveg csak azt jelenti, amit a szerző kifejezni szándékozik.” (Dávid C. Steinmetz, idézi a *Paradigmaváltások a Biblia értelmezésében* című tanulmány, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1994, 12. o.)

„Gadamer³ szerint egy bibliai szöveget »minden pillanatban, minden adott helyzetben új, eltérő módon kell megérteni«. A bibliai írások nem vizsgálatra váró tárgyak, hanem az emberiséget a századok során új tájakra kísérő útítársak... A „jelentésmag” és az „irányadó jelentés” modellje azt is jelenti, hogy a szöveg jelentése a nyitottság jegyét is magán viseli, lehetőséget nyújt a változó értelmezésekre... Az értelmezések változnak, mivel a helyzetek és az értelmezők is változnak. A szövegnek nincs egyedülállóan igaz interpretációja [magyarázata, értelmezése]... Nem helyes az, ha egyszerűen átvesszük a múlt egyes értelmezéseit, magunknak kell megteremteni a saját értelmezéseinket.” (Ulrich Luz, i. m., 22–23. o.)

3 Hans-Georg Gadamer (1900–2002) német filozófus, esztéta, a posztmodern írásmagyarázat egyik képviselője.

A posztmodern írásmagyarázat olyannyira felbontja a Biblia üzenetét, annyira szabadon bánik vele, hogy itt már teljességgel elvész az „Isten beszéde” fogalom jelentése. Nem az írott prófétai Ige a mérték, hanem az olvasó, az aktualizálva magyarázó tanító, illetve végső soron a korszellem, ehhez igazítatik hozzá az Írás értelmezése.

4 *Mit mond Isten azokról, akik spiritualista⁴ módon értelmezik az Írásokat?*

Jer 23,16. 21–22 • „Ezt mondja a Seregek Ura: Ne hallgassátok azoknak a prófétáknak szavait... akik az ő szívük látását szólják, nem az Úr szájából valót... Nem küldöttem e prófétákat, de ők futottak, nem szóltam nekik, mégis prófétáltak. Ha tanácsomban álltak volna, akkor az én Igéimet hirdették volna az én népemnek, és eltérítették volna őket gonosz útjaikról és cselekedetük gonoszságától.”

Ez az irányzat az egyéni, főként érzelmi alapon álló tapasztalatokat fölé helyezi az Írásoknak, a „Lélek vezetésének” értelmezve ezeket. Nem az Írással ellenőrzi a maga élményeit és eszméit, hanem fordítva, ezekhez igazítva értelmezi az Írásokat. A spiritualista beállítottságú, rajongásra hajlamos keresztények sokszor úgy vélik, hogy lelki élményeik a bűn és a megkísérthetőség fölé emelik őket, és így elérik a tökéletesség állapotát. Ez pedig éppen a bűn könnyen kezeléséhez, a bűnnel szembeni vak-sághoz vezet.

Nem új jelenség ez, mindig voltak emberek, akik hajlamosak voltak így közelíteni az Írásokhoz, illetve, akiket Sátán ilyen típusú tévelygéssel tudott a hálójába fogni. Ma főként a karizmatikus, tehát a Lélek ajándékait középpontba helyező és sajátságosan értelmező közösségek köré-

⁴ A *spirit* (lélek) szóból ered a kifejezés. A bensőséges lelki élményekre, az egyéni átélésekre teszi a hangsúlyt ez az irányzat.

ben jellemző az ilyen típusú írásmagyarázat. Luther idejében is volt ilyen irányzat. Ő így leplezte le tévedésüket:

„Számukra a Szentírás csak holt betű volt, és mindnyájan ezt kezdték kiabálni: »A Lélek! A Lélek!« De az egyszer biztos, nem követem őket oda, ahová őket ez a lélek vezet. Isten az Ő kegyelméből őrizzen meg minden olyan egyháztól, ahol csak szentek vannak! Én az alázatosokhoz, az erőtlenekhez, a betegekhez akarok tartozni, akik tudják és érzik, hogy bűnösök, és akik szívük mélyéből szüntelen sóhajtoznak és kiáltanak Istenhez vigaszért és segítségért.” (Idézi Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 173. o.)

5 Milyen intelmek vonatkoztathatók azokra, akik az úgynevezett fundamentalista⁵ irányzat híveiként látszólag nagyon is védik a Bibliát?

Mt 5,19 • „Valaki azért csak egyet is megront e legkisebb parancsolatok közül, és úgy tanítja az embereket, a mennyeknek országában a legkisebb lesz⁶, valaki pedig cselekszi, és úgy tanít, az a mennyeknek országában nagy lesz.”

Mt 15,7–9 • „Képmutatók, igazán prófétált felőletek Ésaías, mondván: Ez a nép szájjával közelget hozzám, és ajkával tisztel engemet, szíve pedig távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai.”

Ellen G. White megjegyzése Máté 5,19-hez: „Némelyek azt gondolják, hogy a parancsolatrontó ott lesz a mennyben, csak éppen a legalacsonyabb

5 A *fundamentum* szó alapzatot jelent. A fundamentalisták erősen ragaszkodnak a keresztény hit és az erkölcs alapjához, mármint ahhoz, amit ők annak tartanak. Meggyőződésüknek a külső társadalomban is érvényt akarnak szerezni, az egész társadalom alapjává akarják tenni azt az igazságot, amiben ők hisznek.

6 Az eredeti szöveg szerint „nevezetetik, tekintetik”, tehát a legértéktelembb lesz a menny szemében.

helyet fogja betölteni. Ez azonban tévedés... A parancsolat megszegője, s mindaz, aki egyesül vele, azt hirdetve és tanítva, hogy nem számít, vajon az ember megszegi vagy megtartja az Isten törvényét, azt a mennyei mindenség a legkisebbnek fogja nevezni az emberek között, mivel nem csupán maguk voltak hűtlen lázadók, hanem másokat is arra tanítottak, hogy megszegjék Isten törvényét. Krisztus ítéletet hirdet azokra, akik állítják, hogy ismerik a törvényt, de tanítással és példamutatással bizonytalanságba és sötétségbe vezetik az embereket.” (Review and Herald, 1898. november 15.)

„A protestáns fundamentalizmus irányzata az Amerikai Egyesült Államok protestáns egyházaiban jött létre a múlt század közepe táján. A konzervatív teológiához ragaszkodók 1878-ban megalkották a *Niagarai hitvallást*, 1910–15 között pedig kiadtak egy 12 kötetes sorozatot, amelynek a címe *The Fundamentals* (Fundamentumok) volt. Innét az elnevezés. A fundamentalizmus egy kegyességi irányzat, nem csupán írásmagyarázati elv. (Ehhez az irányzathoz tartoznak az amerikai *evangelical* névvel jelölt protestánsok.) A 1878-as *Niagarai hitvallás* egyik tétele így hangzik: *»Az isteni inspiráció nem a különböző szinteken történt meg, hanem kiterjedt az iratok minden részére, egyformán és teljesen a történeti, tanbeli, sőt a legkisebb részekre is, a szónak még a ragozására is, amely az eredeti kéziratban található.«*” (Idézi Bolyki, i. m., 10. o.)

A keresztyén fundamentalizmus látszólag a Biblia mellett tör lándzsát, valójában azonban nem a Bibliához ragaszkodik, hanem sokkal inkább hagyományos konzervatív tanokhoz, amelyek közül nem egy éles ellentétben van a Szentírással. Az irányzat földi Isten országa megteremtésére irányuló harciassága, a politikai hatalommal való összefonódása, a más-ként gondolkodókkal szembeni türelmetlensége, üldözésre is kész fellépése nagyon távol áll a Biblia szellemiségétől.

6 *Milyen lelkiülettel képviseljük a helyes Biblia-értelmezést ezekkel az irányzatokkal szemben?*

1Tim 2,23–26 • „A botor és gyermekes vitatkozásokat pedig kerüld, tudván, hogy azok háborúságokat szülnek. Az Úr szolgájának pedig nem kell torzsalkodni, hanem legyen mindenkihez nyájas, tanításra alkalmas, türelmes, aki szelíden fenýíti az ellenszegülöket, ha talán adna nekik az Isten megtérést az igazság megismerésére, és felocsúd-

nának az ördög töréből, foglyokká tétetvén az Úr szolgálja által az Isten akaratára.”

„A mi dolgunk az igazság hirdetése, a többit pedig bízunk Istenre. Tégy meg minden téled telhetőt, hogy a világosságot áraszd, és sohase beszélj olyasmit, ami bántó vagy kihívó... Akik a Végtelen Szeretet szívével együtt érezve dolgoznak, azok menteni akarnak, nem pedig kárhozthatnak... Ahol Ő lakozik, ott túlrádó a jóindulat.

A tévelygéssel szemben a legjobb módszer: az igazság feltárása. A vadhajások észrevétlenül hulljanak le. Az igazsággal szembesülve minden értelmes ember előtt világossá válik a tévedés tarthatatlansága... Akik e világnak valaha adott legünnepélyesebb üzenetet hordozzák, azoknak le kell vetniük a harci fegyverzetet, s fel kell venniük Krisztus igazságának fegyvereit. Nem szorulunk arra, hogy saját véges emberi mivoltukban munkálkodjunk, mert ilyen esetben Isten angyalai visszavonulnak, s ránk bízják, hogy a hadjáratot magunk vezessük.

A vitákban Sátán az ellenfelünk. Lelkészeink, akik Isten igazságának ellenzőivel harcolnak, nemcsak emberekkel állnak szemben, hanem Sátánnal és gonosz angyalai seregével. Sátán csak az alkalomra vár, hogy felülkekedjék azokon, akik az igazságot emberi módon védelmezik, nem Istenbe vetik teljes bizalmukat. Ha szavaik nem Krisztus lelkületét és szeretetét tükrözik, akkor Isten angyalai nem erősíthetik, nem világosíthatják meg őket. Saját erejükre kell hagyniuk őket, ennek folytán sötétséget árasztó gonosz angyalok nyomulnak be. Ez az oka annak, hogy az igazság ellenzői gyakran látszólagos előnyt szereznek, s a vita többet árt, mint használ.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek* III., 213., 220–221. o.)

.....

Az e heti adomány
az oktatási intézményeket támogatja

.....

A Biblia története tömör, profetikus ábrázolásban

I Milyen ószövetségi jelképet azonosít az Írás Isten „két tanúbizonyságával”, az Ó- és Újszövetséggel?

Jel 11,4 (vö. Zak 4. fejj.) • „Ez az a két olajfa és a két gyertyatartó, amelyek a Föld Istene előtt állnak.”

Amint jobban szemügyre vette Zakariás próféta a látomásában szemlélte két olajfát és a két lámpást, azt látta, hogy a lámpások mellett jobb és bal felől lévő két olajfa egy-egy ága közvetlenül érintkezett egy-egy aranycsővel, amelyek viszont a lámpások olajtartóiba vezettek (2. és 12. vers). Azt is látta, hogy az olajfaágakon, illetve a csöveken át színaranyhoz hasonló értékes olaj ömlött a lámpások olajtartóiba. Onnét viszont újabb két cső vitte szét az olajat a lámpások hét karjának olajtartó csészéihez. Egy jól megszerkesztett, tökéletes rendszert látott tehát a próféta, amely biztosította az értékes olaj átáramlását az olajfákból a lámpásokba, valamint azok további szétáramlását az egyes karokhoz.

Jelenések könyve azonosítja egymással a két lámpást és a két olajfát, valamint a két tanúbizonyságot, ami azt fejezi ki, hogy a Szentírás fényforrás, és Isten Lelkének a befolyását árasztja magából, amit az olaj jelképez. A Szentírás világosságát azonban az egyház is közvetíti a világnak. Jelenések könyve 2–3. fejezetében lámpások jelképezik a hívő egyházat a korszakok folyamán. Azt is világossá teszi ez a jelképes ábrázolás, hogy az egyház csak az Igével való szoros összekötetés által lehet a világ

világosságává. Életet és áldást csak a Szentlélektől vezérelt, és befolyásával áthatott igehirdetés közvetít. A Szentírás önti magából az aranyszínű olajat, ha van hívő egyház, illetve vannak hívő emberek, akik befogadják, megbecsülik és hirdetik.

„Ha a szent olaj nem töltenék bele az Isten Lelkétől inspirált igehirdetésbe, akkor a gonosz ügyvivői az egész világot ellenőrzésük alá tudnák vonni. Ha nem fogadjuk be azokat az üzeneteket, amelyeket Isten küld nekünk, akkor ezzel nemcsak tiszteletlenséget követünk el Óránta, hanem visszatásítjuk azt az aranyszínű olajat is, amit Ő akar a lelkünkbe tölteni, hogy világítsunk vele a sötétségben lévőknek.” (Ellen G. White, Review and Herald, 1903. febr. 3.)

Feltehetjük a kérdést: miért nem egy tanúbizonyságot említ a prófécia, hiszen a prófétai iratok egy könyvvé álltak össze. Azért van ennek jelentősége, mert a kereszténység körében sokan elégségesnek látják csak az Újszövetség ismeretét, az Ószövetséget pedig idegennek, idejétmúltnak tekintik. Csakis együtt tölti be azonban a kettő az Isten melletti tanúszkodás küldetését.

2 *Hogyan mutat rá az Írás Isten beszéde hatalmára és elpusztíthatatlanságára?*

Jel 11,5–6 • „Ha valaki akar [a két tanúbizonyságnak] ártani, tűz származik szájukból, amely megöli ellenségeiket, és ha valaki akar nekik ártani, úgy kell annak megöletni. Ezeknek van hatalmuk arra, hogy bezárják az eget, hogy az ő prófétálásuk idejében eső ne legyen, hatalmuk van a vizeken, hogy azokat vérré változtassák, és hogy megverjék a földet akármí csapással, valamennyiszer akarják.”

Jer 23,29 • „Nem olyan-e az én Igém, mint a tűz – azt mondja az Úr –, mint a sziklazúzó pöröly?”

A három ószövetségi hivatkozás mindegyike olyan esetet idéz, ami azt bizonyítja, hogy ezeknek a tanúbizonyságoknak hatalmuk van bármilyen ellenük irányuló támadást semmivé tenni, és büntető ítéleteket bocsátani a földre.

Az első hivatkozás a Királyok II. könyve 1. fejezetében megörökített történetre utal. Izráel királya, Akházia balesetet szenvedett, követeket küldött Baálzebubhoz, Ekron istenéhez, hogy jóslatot kérjen betegségét illetően. Történt mindez a Kármel-hegyi csoda után (1Kir 18. fej.), és azután, hogy apján, Akhábon mindaz beteljesedett, amit az Úr kijelentett felőle Illés próféta által. Akházia ennek ellenére megátalkodottan követte apja gonosz útját (1Kir 22,53–54). A pogány istenség papjaihoz küldött követségét Illés próféta feltartóztatta az Úr utasítására. Közölte velük Isten szigorú ítéletét Akháziára vonatkozóan hitehagyásának ez újabb bizonyossága miatt, amivel a pogányság felé hajló Izráelt is erősítette a rosszban. A követek megvitték az üzenetet Akháziának, aki nem magába szállt, hanem haragra lobbant. Ötven fős csapatot küldött ki, hogy elfogják a prófétát. A próféta egy hegy tetején tartózkodott. A csapat parancsnoka felkiáltott neki: *„Isten embere, a király parancsolja, jöjj le!”* (2Kir 1,9)

Ez a felszólítás kihívás volt Istennel szemben: A király akart parancsolni Isten emberének. Ezáltal mintegy Isten helyébe tette magát, illetve Isten fölé próbált kerekedni. Erre mutatott rá Illés válasza: *„Ha én Isten embere vagyok, tűz szálljon alá, és emésszen meg téged és az alattal lévő ötven embert!”* (2Kir 1,10) A hitehagyás és az istentelenség döbbenetesen megkeményedett volt nemcsak a királynál, de Izráel nagy részénél is. Ezért azonnal beteljesedett az Illés által kimondott súlyos ítélet. Illés szava, a próféta szó volt az, amire tűz keletkezett. A történet folytatását itt nem részletezhetjük. Annyit említünk meg csak, hogy a történetek után Illés nyugodtan bemehetett a palotába, és ki is jöhetett onnét – Isten súlyos feddésének és ítéletének a kihirdetése után is – anélkül, hogy bárki kezét mert volna vetni rá.

A következő hivatkozás ismét Illés prófétával kapcsolatos. A Kármel-hegyi események előzményét idézi, amikor Illés ezzel a kijelentéssel állt Akházia apja, Akháb király elé: *„Él az Úr, Izráel Istene, aki előtt állok, hogy ez esztendőkből sem harmat, sem eső nem lesz, hanem csak az én beszédem szerint.”* (1Kir 17,1) Ezt követően egy csepp eső sem esett Izráelben három és fél esztendeig. A próféta szó hatalmára hívja fel tehát a figyelmet ez a hivatkozás is.

Ezután Mózesre, illetve az egyiptomi tíz csapásra utal az ige (2Móz 7,14–10,29; 12,29–33). Így összesen három természetfeletti csodát sorakoztat fel a prófécia a két tanúbizonyosság hatalmának szemléltetésére: tűz

szállt alá az égből, bezáratott az ég és vérré változott a víz. Ezenkívül hozza-
teszi, hogy a két tanú akármilyen csapással és akárhányszor megverhe-
ti a földet. A prófécia rávezető hivatkozásai egészen egyértelművé teszik,
hogy a két tanúbizonyosság a prófétai szó, amelyet a Szentírás, annak két
szorosán összetartozó része, az Ó- és Újszövetség foglal magában.

3 *Hogyan végezte szolgálatát a „két tanúbizonyosság” a hosszú közép- kori időkben?*

Jel 11,3 • „Adom az én két tanúbizonyságomnak, hogy prófétáljanak
gyászruhákba öltözve, ezerkétszázhatvan napig.”

Jel 6,9–11 • „Mikor felnyitotta az ötödik pecsétet, láttam az oltár alatt
azoknak lelkeit, akik megölettek az Isten beszédéért és a bizonyágté-
telért, amelyet kaptak. És kiáltottak nagy szóval, mondván: »Uram,
Te szent és igaz, meddig nem ítélsz még, és nem állsz bosszút [nem
szolgáltatsz igazságot – az eredeti szöveg szerint] a mi vérünkért azo-
kon, akik a földön laknak?« Akkor adattak azoknak egyenként fehér
ruhák, és mondatott nekik, hogy még egy kevés ideig nyugodjanak,
amíg beteljesedik mind az ő szolgatársaiknak, mind az ő atyjukfiái-
nak száma, akiknek meg kell öletniük, amint ők is megölettek.”

Isten két tanúbizonyossága, az Ó- és Újszövetség valóban gyászruhá-
ban prófétált ebben az időben. Egyrészt csak korlátozottan végezhet-
ték bizonyágtévé szolgálatukat, mert nem csak a keresztény tömegek,
de még a papság sem ismerte a Bibliát, mivelhogy szinte nem lehetett
hozzáférni. Nemzeti nyelven végképpen nem, kivéve néhány előrefor-
mációs mozgalom erőfeszítését, akik nemzeti nyelvre fordították a Bib-
lia egyes részeit. A nagy tömegek számára a 16. századi reformáció nyo-
mán keletkezett Biblia-fordításokig és Biblia-kiadásokig nem volt elér-
hető a Biblia.

A középkori eretneküldözők Biblia elleni gyűlöletét jól érzékelteti Arundel¹ érsek alábbi kirohanása John Wiclif előreformátor ellen, mintegy három évtizeddel a halála (1384) után: „A rosszemlékű John Wiclif, ez a gonosz és dögvészes fickó, a vén kígyó fia, az Antikrisztus hírnöke és gyermeke, gonoszsága betetőzése végett azt eszelte ki, hogy a Szentírást le merje fordítani az anyanyelvére.” (Idézi Tímár László: *A rettegések évszázadai*, Galilei Társaság, Budapest, 1993, 53. o.)

Elnyomatás és üldözés közepette profétálhatott csak tehát a két tanúbizonyosság az 1260 év alatt. „*Elrejtett manna*” volt a Biblia és a bibliai tanítás ebben az időben (Jel 2,17). A gyászruha arra is utal, hogy rengetegen haltak mártírhalált a bibliai tanításokhoz való ragaszkodás és ezek, valamint a bibliai kéziratok terjesztése² miatt. De hogyan lehetséges, hogy a két tanúbizonyosságot elnyomhatták, képviselőit üldözhatték, halomra ölhatték, miközben abszolút hatalmuk volt arra, hogy megsemmisítsék ellenségeiket, amint ezt az Ószövetségből való idézetek tanúsították az előzőekben?

E nehéz kérdés megértéséhez a 3. vers első szava a kulcsszó, ahol Krisztus ezt mondja: „*adom az én két tanúbizonyosságomnak*”. Isten megengedése folytán történt tehát, hogy a Szentírást, illetve annak képviselői elszenvedték az elnyomatást, az üldözést és a tömeges mártíromságot az 1260 év alatt, noha az isteni szó hatalmával bármikor megsemmisíthető lett volna az összes ellenség. Egybecseng az itt szereplő „*adom*” a Dániel 7,25-ben található „*adaték*”-kal, ahol ugyancsak az 1260 éves időszakra vonatkozóan hangzik el, hogy ennyi idő „*adaték*” az antikrisztusi üldöző hatalomnak, hogy „*a magasságos egek szentjeit megrontsa*”.

Mi lehet e titok magyarázata? Jézus folyamatos győzelme Sátán kíséretesei felett földi életében, majd pedig végső, megrendítő és csodálatos diadala a kereszten, az út megnyitása volt az ember és a Föld szabadulásához. Ténylegesen azonban csak akkor valósulhat meg ez a szabadulás, ha emberek is készek felsorakozni Krisztus mellé a nagy küzdelemben, és – vezérlete alatt, bátorító jelenléte és segítségé mellett – áldozatok árán

-
- 1 Arundel a „nagy angliai eretnekvadász” minősítést érdemelte ki eretneküldöző buzgóságával.
 - 2 Ez utóbbit főleg a valdensok tették, akik alpesi barlangjaikban bibliai részleteket fordítottak és másoltak, és vitték szét Európa különböző országaiba, mártíromságra is készen.

is készek kitartani, a teljes erkölcsi győzelemig. Sátán hatalma megtöréséhez, illetve ahhoz, hogy Krisztus erőszak nélkül, erkölcsi alapon avatkozhassek bele végül a földi történelembe, a mártírok bizonyágtételére volt szükség. Arra a tanúságtételre, hogy léteznek ezen a Földön emberek, akiket senki és semmi nem tud rávenni arra, hogy elárulják a megismert igazságot, akik semmilyen körülmények között sem mondanak le Isten szabadításának a reménységéről.

A Bibliában megtalálható az a hasonlat, hogy Isten hívő népét úgy öldösk a heves üldözések idején, mint ahogy az áldozati bárányok sokaságát ölték meg egykor az oltáron. „*Bizony, teéretted gyilkoltak minket minden napon, úgy tekintettek bennünket, mint vágó juhokat.*” (Zsolt 44,23) „*Amint meg van írva, hogy: teéretted gyilkoltatunk minden napon, olybá tekintenek, mint vágó juhokat.*” (Rm 8,36) A jelképes ábrázolás értelme tehát: Krisztus igaz követőit úgy pusztították ebben a korszakban, mint ha egy nagy égőáldozati oltáron ölték volna halomra őket, vérük pedig lefolyt volna az oltár alján lévő csatornába, ahonnét azután lelkük, azaz vérük – életük jelképes hordozója – „*Istenhez kiált*” igazságszolgáltatásért. A rájuk vonatkozó kijelentés ugyanis azt mondja, hogy „*Isten Igéjéért és a bizonyágtételért*” ölték meg őket, „*amit hordoztak*”.

A mártírok teljes tisztelettel és bizalommal szólítják meg Istent: szentnek és igaznak nevezik Őt. Ebből az tűnik ki, hogy hitük nem ingott meg a kínszenvedések és a mártírhalál következtében. Noha Isten nem lépett közbe szabadításukra, töretlen maradt bennük a hit Isten iránt. Csodálatos és hatalmas tanúbizonyosság ez! Kiáltásuk nem panaszként, követelésként vagy zúgolódásként hangzik, hanem mélységesen tiszteletteljes kérdésként. „*Meddig nem ítélz még és nem kéred számon a mi vérünket?*” – kérdezik. Nem volt kétséges tehát e mártírok számára, hogy Isten egyszer ítélni fog, az isteni igazságszolgáltatás bekövetkezik. Az volt a kérdés csupán, meddig kell még várniuk erre.

A 7. vers elején ott találjuk a megállapítást, hogy a két tanú „*elvégezte tanúságtételét*”. Elvégezték azzal, hogy a hatalmas nehézségek és akadályok ellenére egyáltalán megmaradt és hatott az Ige, továbbá azzal, hogy követőik készek voltak akár mártírhalált is halni azért a végtelenül értékes kincsért, amit a két tanú közvetített. Külsőleg az ellenség volt győztes, erkölcsileg azonban ők. Elvégezték a tanúságtételüket azzal, hogy a hosszú, 1260 esztendő alatt az ellenség összes ereje, fegyvere és kegyetlensége bevetése mellett sem lehetett elhallgattatni, kiirtani őket.

4 Milyen súlyos támadás érte a két tanúbizonyságot a középkori időszak végén?

Jel 11,7–10 • „Amikor elvégzik az ő bizonyágtételüket, a mélységből feljövő fenevad hadakozik ellenük, legyőzi és megöli őket. Holttestek fekszenek ama nagy városnak utcáin, amely lélek szerint Sodomának és Egyiptomnak hívatik, ahol a mi Urunk is megfeszítettet. A népek, ágazatok, nyelvek, nemzetek közül valók látják azoknak holttestét három és fél nap, és azoknak holttestét nem engedik sírba tenni. A Föld lakosai örülnek és örvendeznek rajtuk, és ajándékokat küldenek egymásnak, mivelhogy e két próféta gyötörte a Föld lakosait.”

Eddig is csodálkoztunk már azon, hogy a két tanú gyászruhában prófétált 1260 évig, holott bármikor hatalmuk lett volna megsemmisíteni ellenségeiket. Most megtetézi ezt még az a kijelentés, hogy a keserves időszak végén „megölik” őket. Azt várnánk inkább, hogy az üldöző hatalom alól felszabadulva, leteszik most már végre a gyászruhát, és szabadon, diadalmasan prófétálnak.

Az újabb heves támadást egy „mélységből feljövő vadállat” intézi a két tanú ellen. Ez a megjelölés démonikus ihletésű hatalomra utal (2Pt 2,4; Lk 8,30–31). A „megölés” nyilván szintúgy jelképes kifejezés, mint a gyászruhában prófétálás. De mire utal? A 8. vers ad magyarázatot ehhez. Ha azonosítani tudjuk a „nagy várost”, azt a színhelyet, ahol a két tanú ellen támadtak, megértjük az ellenük intézett halálos támadás mibenlétét. A várost ugyancsak jelképes kifejezésekkel jelöli a prófécia. Mondja is, hogy „*elki értelemben*”³ kell érteni a neveket, azaz jelképes nevekről van szó.

A „Sodoma” név a nemi erkölcs elfajulására utal (lásd 1Móz 19. fejt.). Az „Egyiptom” név főképpen az Egyiptomból való kivonulás története kapcsán nevezetes az Írásban. Az Újszövetség is említi a fáraó „megkeményedett” magatartását (Rm 9,11 és kk.), aki ilyen válasszal utasította

3 Az eredeti szövegben a *pneumatikós* szó található.

el a rabszolga nép elbocsátására vonatkozó kérést: „Kicsoda az Úr, hogy hallgassak szavára és elbocsássam Izráelt? Nem ismerem az Urat, és nem is bocsátom el Izráelt!” (2Móz 5,2)

A harmadik megjelölésnél semmiképpen nem lehet szó Jeruzsálemről, ahol Jézus egykor megfeszítettet, mert egyértelmű, hogy itt is „*lelki értelemben*” vett jelképes kifejezésről van szó, mint az előző két megjelölésnél. Hogyan lehet a megfeszített Krisztust bántalmazni a Földön felátadása és mennybemenetele után? A Szentírás szerint követői, tanítványai bántalmazásával lehet a Krisztus ellen elkövetett vétket megismételni. Létezik-e olyan „*nagy város*”, ahol Krisztus követőit valamilyen egészen súlyos bántalmazás érte, olyannyira, hogy a prófécia jelképes beszéde szerint „*Krisztus megfeszítettet*” e városban? A világ egyetlen más városában sem érte olyan nagy támadás a biblikus hithez ragaszkodó keresztényeket, mint Párizsban, 1572-ben, az úgynevezett Szent Bertalan-éjszakán.

Arra a következtetésre jutunk tehát, hogy a két tanúbizonyság megőlésével a nagy francia forradalom úgynevezett dekrisztianizációs hullámára és a modern ateizmus születésére utal a prófécia. Miképpen lett a heves támadások célpontja a két tanúbizonyság, az ártatlan Ó- és Újszövetség, a mindedig üldözött Szentírás?

„*A forradalmi tömegek csalásnak tekintették és megvetették a római katólicizmust. Az egyetlen Isten, akit ismertek, Róma Istene volt, tanítása pedig az egyetlen vallásuk. Kapzsiságát és kegyetlenségét úgy tekintették, mint a Biblia gyümölcsét... Róma vassarka alá tiporta a népet, és íme a lealjasított, elvadult tömegek minden korlátot áttörtek a zsarnokság alól való hirtelen felszabadulásukban... A csalással együtt az igazságot is elutasították. A féktelenséget szabadságnak tartották, és a bűn rabszolgái ujjongva örültek képzelt szabadságuknak... Ha csalását egyik formában leleplezik, akkor Sátán egyszerűen újabb álarcot alkalmaz, és a tömeg ugyanolyan mohón kap utána, mint először. Miután a nép rájött, hogy a középkori egyházi rendszer hamis volt, és Sátán a népet Isten törvényének ilyen jellegű áthágására már nem bírhatta rá, rábeszélte az embereket, hogy minden vallást csalásnak, a Bibliát pedig dajkamesének tekinték.*” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, BIK Kiadó, 1991, 253., 255. o.)

A prófécia azt mondja, hogy a két tanúbizonyság „*holtteste*” ott feküdtek Párizs utcáin. Ez egyrészt szó szerint értendő, mert a forradalom 1793-ban kirobbant vallásellenes hulláma idején a vallásos kegytárgyak-

kal együtt Bibliák is az utcára kerültek, hogy megvetéssel elégezzék őket. Másrészt valószínűleg arra is utal a holttestek utcán heverése, hogy ebben az időszakban annyi gonoszság történt Párizsban, olyan borzasztó terror dühöngött, hogy a Bibliából származó keresztény elveket is „megölték”, széttaposták az elvadult tömegek az utcákon.

A 9–10. vers talán a legdöbbenetesebb része a két tanúbizonyság soráról szóló igeszakasznak. Az a tény, hogy a prófécia a nagy városban történtek „népekre, népcsoportokra, nyelvekre és nemzetekre” való kihatásáról is szól, még inkább megerősíti a párizsi forradalmi eseményekkel való azonosítást. Valószínűleg a világ egy városában sem történt ugyanis olyasmi, aminek akkora nemzetközi hatása lett volna, mint a nagy francia forradalomnak.

A prófécia szerint a tanúk holttestei három és fél napig hevernek Párizs utcáin. A francia köztársaság a következő törvényt léptette életbe 1793. november 24-én: „Miután Párizs népe kinyilvánította, hogy semmilyen más vallást nem akar elismerni, csak az Ész vallását, a kommün általános tanácsa a következőket rendeli: valamennyi Párizsban létező vallás vagy szekta templomát azonnal be kell zárni. Valamennyi vallás papjait és lelkészeit felelőssé kell tenni mindennemű olyan zavargásért, amely vallásbeli véleménykülönbség okából keletkezik. Minden olyan személyt, aki akár a templom, akár az imaház kinyitását követeli mint gyanúsát el kell fogni és be kell börtönözni.” (F. V. Aluard: *The French Revolution, a Political History* c. művéből idézi L. E. Froom, i. m., II., 739. o.)

Az a jelképes beszéd, hogy a Föld lakosai „nem engedték sírba tenni a két tanúbizonyság holttestét”, arra utal, hogy a vallásellenesség és az ateizmus szelleme nem halt el a forradalmi időszak elmúltával, hanem tovább gyűrűzött és hatott a Föld lakosai körében. Valóban jellemző volt az a hangulat, amiről a prófécia beszél, hogy az emberek „örültek és örömmámorban úsztak” a két tanúbizonyság halála felett, mert őszintén elhitték, hogy „ez a két próféta győörte a Föld lakosait” (10. vers). Megrázóan mutat rá a prófécia ezzel a megfogalmazással arra, hogy a vallási téveszmék elleni lázadás egy másik téveszme karjaiba lökte az embereket: arra a meggyőződésre jutottak, hogy az istenhit, a vallás és a valláserkölcs volt az okozója minden nyomorúságuknak. A „mélység” ura, Sátán dolgozott azon, hogy ebbe az irányba fordítsa az emberek gondolatait. Miután csalását az egyik formában – a vallás eltorzításában – leleplezték, „új álarcot” öltött, és az ateizmus, a vallás- és erkölcsellenesség előmozdítását

tette programjává. Sokak számára világosságnak tűnt a modern ateizmus és az erkölcsi szabadosság, mert őszintén elhitték a hazugság nagy mes-terének azt az állítását, hogy a két tanúbizonyság „gyötörte a Föld lakosait”.

A nagy francia forradalom eszméi nemcsak az eseményt követő években, évtizedekben befolyásolták a népek gondolkodását, hanem máig hatnak. Az a meggyőződés, hogy a két tanúbizonyság, azaz az isteni kinyilatkoztatás és az istenhit gyötörte a Föld lakosait, szükségszerűen olyan életfelfogáshoz vezetett, amely kizárólag csak az emberben és az emberiben bizakodik.

5 Megsemmisítette-e ez a támadás a két tanúbizonyságot?

Jel 11,11 • „De három és fél nap múlva életnek lelke adatott Istentől őbelőlük, lábukra álltak, és nagy félelem esett azokra, akik őket nézték.”

A két tanúbizonyság három és fél nap, azaz három és fél esztendő múlva feltámad – jelenti ki a prófécia. Isten támasztja fel őket. Nem csak arról van szó tehát, hogy az osztársadalmi szinten érvényesíteni kívánt ateizmus nem volt működőképes, ezért nagyon hamar szükségesnek látták helyébe iktatni a Legfelsőbb Lény kultuszát, akit a legfelsőbb intelligenciának értelmeztek, és végül a keresztényellenes rendelkezéseket is visszavonták (1797. június 17-én). A két tanúnak olyan megelevenedéséről beszél a prófécia, amely az „Istentől belőlük lehelt élet” következménye. Úgy értelmezhető ez, hogy Isten olyan mozgalmakat támaszt, amelyek magasra emelik a Szentírás tiszteletét.

Azt is megmondja, hogy közelebbről miképpen történik ez: nagy félelem szállt azokra, akik „lelki szemmel” követték az eseményeket. Előzőleg szó volt arról, hogy a különböző népek közül valók „nézték” a két tanú utcán heverő holttesteit. Itt másféle nézésről illetve látásról van szó. A 9. versben szereplő görög ige jelentése: *nézni, a tekintetet ráirányítani valamire*, a 11. versben lévő ige jelentése: *megfigyelni, megítélni, elmélked-*

ve gondolkodni valami felől, lelki szemmel nézni valamit. Arra utal tehát az ige, hogy éppen a forradalom és a vele összefüggő események (ezen belül is különösképpen a pápaság hatalmának a drasztikus és látványos letörése 1798-ban, az 1260 esztendő végén) nagy érdeklődést keltettek a bibliai próféciaik illetve Isten beszéde iránt, és elmélyítették a hitet, az istenfélelmet azokban a keresztyényekben, akik értő, lelki szemmel figyelték és értékelték a történeket.

Ismét igazolódott tehát az, hogy a két tanút nem lehet megsemmisíteni. A nagy ellenség sem tudja elérni ezt, összes kegyetlenségével és fondorlatával sem. Még akkor sincs vége a történetnek, amikor sikerül megölnie a két tanút, mert Isten erősebb nála, feltámasztja és megdicsőíti őket. Ráadásul azon a természetes módon teszi ezt, hogy mindaz, amit Sátán ellenük tesz, olyannyira igazolja a bennük foglalt próféciaik igazságát és isteni eredetét, hogy ezzel is, akarata ellenére is csak hatalmasan megerősíti a tanúságtételüket, és felserkenti a tiszteletet irántuk.

Ebben az időben történt a Bibliatársulatok megalapítása is, ami tanúskodik arról, mennyire megélnékült a Biblia iránti érdeklődés. „A Brit és Külföldi Bibliatársulat 1804-ben, az Amerikai Bibliatársulat 1816-ban jött létre. A Brit és Külföldi Bibliatársulatot 1804. március 7-én alapították, amikor mintegy 300 brit protestáns laikus találkozott Londonban, hogy megvitassa a Biblia terjesztését... Megalakították a társulatot, amelynek egyetlen célja volt kiadni a Szentírást »magyarázó jegyzetek nélkül« és terjeszteni az egész világon anyagi haszonszerzés nélkül... A Brit és az Amerikai Bibliatársulat a kezdetektől fogva alkalmazott terjesztőket... A kolpotörök odaszánt életű emberek voltak. Tevékenységüket nem a haszonért végezték, hanem társulatuk misszióját megvalósítva, körzetükben mindenkihez szeretnék volna eljuttatni a Bibliát... 1900-ban csaknem 2000 terjesztő állt a különféle Bibliatársulatok alkalmazásában, a világ csaknem minden országában.” (Stephen M. Miller–Robert V. Huber: *A Biblia története*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2004, 202. o.)

6 *Mi történik a két tanúbizonyossággal a földi történelem végén?*

Jel 11,12 • „Hallottak nagy szózatot az égből, amely ezt mondta né-

kik: Jöjjetek fel ide! Felmentek az égbe felhőben, és látták őket az ellenségeik.”

Úgy tűnik, hogy a két tanú Ura az, aki szólította őket János apostol látomásában. Ezután a két tanúbizonyosság felment a felhőben a mennybe János apostol szeme láttára. A felhő említése, amiben felmennek a mennybe, azt sejteti, hogy a Szentírás, illetve a tanításait követő keresztények végső megdicsőülését ábrázolja itt a prófécia Jézus Krisztus dicsőséges második eljövetelkor. Következtesen ismétlődő kifejezés ugyanis az egész Újszövetségben, hogy Jézus „*eljön a felhőkön nagy hatalommal és dicsőséggel*” (lásd pl. Mk 14,62; Jel 1,8 stb.).

A két tanú mennybemenetele természetesen jelképes ábrázolás. A Szentírást kutató és cselekvő hívők mennybemenetele viszont valóságos lesz az Írás szerint Jézus eljövetelkor. A Szentírás akkor éri el a legteljesebb megdicsőülését, amikor ez a benne foglalt legnagyobb ígéret is beteljesül. Erre utal az a megjegyzés is, amit hozzákapcsol az ige a két tanú mennybemenetelének jelenetéhez: „*és látták őket az ellenségeik*”.

A Szentírás legnagyobb megdicsőülésével ér véget tehát a történelem. Meg fog dicsőülni már a közeljövőben is azáltal, hogy minden kijelentése beteljesedik, és azáltal, hogy tömegek fogják elfogadni szívbeli meggyőződéssel az üzenetét mindennemű üldözés és fenyegetés ellenére. Amikor pedig az Írások legnagyobb ígérete, a hihetetlennek tűnt esemény, Jézus dicsőségben való megjelenése is bekövetkezik, akkor teljessé lesz a két tanúbizonyosság megdicsőülése.

Jelenések 11,3–13 részletes magyarázatát lásd Vankó Zsuzsa *Jézus Krisztus apokalipszise* c. könyvének III. kötetében.

.....
Az e heti adomány
az oktatási intézményeket támogatja
.....

Isten beszéde és a Jézus visszajövele előtti „próbatétel ideje”

I *Milyen próbatételre kerül sor Jézus visszajövele előtt? Milyen választás elé kerül minden ember?*

Jel 3,10 • „Mivel megtartottad az én béketűrésre intő beszédemet, én is megtartalak téged a megpróbáltatás idején, amely az egész világra eljön, hogy megpróbálja e Föld lakosait.”

1Kir 18,21 (vö. Malak 4,5) • „Odamenvén Illés az egész sokasághoz, mondta: Meddig sántikáltok kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek Őt, ha pedig Baál, kövessétek azt.”

Mt 24,9–13 • „Akkor (...) gyűlöletesek lesztek minden nép előtt az én nevemért. Akkor sokan megbotránkoznak, elárulják egymást és gyűlölik egymást. Sok hamis próféta támad, akik sokakat elhítenek. És mivelhogy a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül. De aki mindvégig állhatatos marad, az üdvözüül.”

Amikor a Krisztus eljövele előtti próbatételről hallunk, rendszerint a természeti katasztrófák, a félelmek, a nélkülözések jutnak eszünkbe, és Krisztus megtartásra vonatkozó ígérését is úgy értjük, hogy ezekben megoltalmaz. De a próbatétel ideje mindenekelőtt egy hitpróbát jelent, és a megtartás ígérete is erre vonatkozik elsősorban.

„(...) *Mi is bálványimádó korban élünk éppúgy, mint Illés. Talán most nincsenek látható szentélyek. Bálványokon sem pihen meg a szemünk. Mégis ezrek követik e világ isteneit: a gazdagságot, dicsőséget, élvezeteket és tet-*

szetős meséket... A tömegeknek téves fogalmaik vannak Istenről és tulajdonságairól. Éppúgy hamis istent szolgálnak, mint ahogy azt Baál imádói tették. Még a magukat keresztényeknek vallók között is sokan kötődnek olyan elvekhez, amelyek következetesen szembehelyezkednek Istennel és igazságával. Elfordulnak Istentől, és az embert dicsőítik... Az emberiség olyan régóta hódol emberi nézeteknek és emberi szokásoknak, hogy majdnem az egész világnak vannak bálványai... Nincs messze az az idő, amikor minden ember próbára lesz téve.” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*, 113., 118–119. o.)

„A hit és az ima emberei a Lélek indítására szent lelkesedéssel lépnek elő, hogy azt hirdessék, amit Isten mond nekik... Bírósággal és bebörtönzéssel fenyegetik őket. Egyeseknek pedig magas állást ajánlanak fel, és egyéb jutalmakkal és kedvezményekkel próbálják rávenni őket hitük megtagadására. De ők rendíthetetlenül így válaszolnak: »Mutassátok ki Isten Igéjéből tévedésünket!« (...) A törvényszék elé állított hívők ékes bizonyítást tesznek az igazságról... Így jut el az igazság olyan emberek ezreihez is, akik különben mit sem tudnának róla... Amikor a támadások erősödnek, Isten szolgálói elbizonytalanodnak, mert azt hiszik, ők hozták magukra a bajt. De lelkiismeretük és Isten Igéje meggyőzi őket arról, hogy helyesen cselekedtek. És bár a próbák még tartanak, ők erőt kapnak elviselésükhöz. A harc egyre súlyosabb lesz, de a veszéllyel együtt nő a hitük és a bátorságuk is. Ezt mondják: »Nem merjük a világ kegyének elnyeréséért Isten szavát megmásítani, szent törvénye egy részét lényegesnek, más részét lényegtelennek tartani. Az Úr, akit szolgálunk, meg tud minket szabadítani. Krisztus legyőzte a Föld hatalmasságait, mi pedig féljünk a legyőzött világtól?«” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 540–543. o.)

2 *Milyen hatalmi pozícióban lesznek ekkor azok az egyházak, amelyek Isten szava fölé helyezik az emberi tekintélyt?*

Jel 13,8 • „Annakokáért imádják [a fenevadat] a Földnek minden lakosai, akiknek neve nincs beírva az élet könyvébe, amely a Bárányé, aki megöletett, e világ alapítása óta.”

Jel 13,11–12. 14 • „Azután láttam más fenevadat feljönni a földből, akinek két szarva volt, a Bárányéhoz hasonló, de úgy szólt, mint a sárkány. Az előbbi fenevad minden hatalmasságát cselekszi öelötte,

és azt is cselekszi, hogy a Föld és annak lakosai imádják az első fenevadat, amelynek halálos sebe meggyógyult... Elhitei a Földnek lakosait a jelekkel, amelyek adattak néki, hogy cselekedje a fenevad előtt, azt mondván a Föld lakosainak, hogy csinálják meg a fenevad képét, aki fegyverrel megsebesítettett, de megelevenedett.”

„Azt a fenevadat, amelynek a Bárányéhoz hasonló szarvai voltak, János a »földből« látta feljönni. Az így jelképezett nemzet más hatalmak megdöntése nélkül jut uralomra. Lakatlan területen támad, és fokozatosan, békésen nő naggyá. Nem támadhatott tehát az óvilág zsúfolt és viszálykodó nemzetei között, »népek (...) és sokaságok és nemzetek és nyelvek« viharzó tengerén... Egyetlen nemzet, és csakis egy elégíti ki e prófécia meghatározásait. A szimbólumok félreérthetetlenül az Amerikai Egyesült Államokra mutatnak... A Bárányéhoz hasonló szarvak, amelyek fiatalságról, értatlanságról és szelidségről árulkodnak, találóan ábrázolják a próféta látomása szerint 1798-ban »feljövő« Egyesült Államokat. A királyi elnyomás és a papi türelmetlenség elől Amerikába elsőként menekülő, és ott menedéket kereső keresztény száműzöttek közül sokan elhatározták, hogy a polgári és vallásszabadság masszív alapzatára épített államot fognak alapítani...

A bárányszaru és a sárkányhang – mint szimbólum – a vele ábrázolt nemzet állításai és gyakorlata közötti kirívó ellentmondásra mutat rá... Ez a nemzet intézkedéseivel meg fogja hazudtolni azokat a liberális és békés elveket, amelyeket politikájának alapzataként fektetett le... Az a kijelentés pedig, amely szerint a kétszarvú fenevad »azt cselekszi, hogy a Föld és annak lakosai imádják az első fenevadat«, azt mutatja, hogy ez a nemzet felhasználja tekintélyét olyan szertartások gyakorlásának elrendelésére, amelyekkel a pápaságnak hódol... De mi a »fenevad képe«? És hogyan fogják megformálni? A fenevad képe az lesz, amelyet a kétszarvú fenevad »csinál meg«... Amikor az Egyesült Államok legjelentősebb egyházai a közösen vallott tan-
tétélemben egységre jutva arra befolyásolják az államot, hogy tegye kötelezővé rendelkezéseiket és tartsa fenn létesítményeiket, akkor már a protestáns Amerika megformálta a római hierarchia hasonmását, aminek elkerülhetetlen következménye, hogy a polgári hatóság büntetést ró azokra, akik eltérő véleményt vallanak.” (Ellen G. White: A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, 392–397. o.)

3 Mely ponton éleződik ki a konfliktus különösképpen?

Jel 13,16–18 • „Azt is teszi mindenkivel, kicsinyekkel és nagyokkal, gazdagokkal és szegényekkel, szabadokkal és szolgákkal, hogy az ő jobb kezükre vagy a homlokukra bélyeget tegyenek, és hogy senki se vehessen, se el ne adhasson semmit, hanem csak akin a fenevad bélyege van, vagy neve, vagy nevének száma. Itt van a bölcsesség. Akinek értelme van, számlálja meg a fenevad számát, mert emberi szám, és annak száma hatszázhatvanhat.”

A megértés kulcsát erre a kijelentésre vonatkozóan egy 17. századi protestáns próféciamagyarázó, Andreas Helwig, a berlini egyetem rektora, az ókori nyelvek tudósa fedezte fel, és *A római Antikrisztus* c., 1612-ben megjelent könyvében adta közre. Több más kísérlet is született a nevezetes 666-os szám magyarázatára. Andreas Helwig azonban három nagyon logikus kívánalmat fogalmazott meg a magyarázat helyességének próbájaként, és ezt a próbát az övéen kívül egyetlen más értelmezés sem állja meg. E három elv vagy feltétel a következő volt:

– A névnek a fenevad nyelvén kell hangoznia, semmilyen más nyelv nem jöhet szóba.

– A név nem lehet a fenevad gúnyneve, amit mondjuk az ellenségei akasztottak rá, mert olyan név ez, aminek a felvételét maga is kívánja, és amely valamiképpen azt tartalmazza, aminek ő magát tartja, aminek az alapján imádatot igényel önmaga számára.

– E név betűinek a számértékét egyszerűen csak össze kell adni, ahogyan az ige mondja, nem lehet spekulálni semmiféle más számtani művelettel.

Több akkori nyelvben egyes betűk számokat is jelentenek. Ilyen volt a latin nyelv is. Ma az arab számjegyeket használjuk, de olykor a római számokat is, amelyek a római ábécé egyes betűi.

E három elv alapján következtette ki Helwig, hogy a pápaság neve, amelyet önmagának választott, amely kifejezi állítását, aminek az alap-

ján imádást, azaz Istennek kijáró tiszteletet igényel: a Krisztus, avagy Isten Fia helytartója cím. A név latinul: VICARIVS FILII DEI. (A régi latin írást kell figyelembe venni, ahol az „U”-t és „V”-t azonosan jelölték.) Így leírva a nevet, össze lehet adni a betűk számértékét, és az eredmény pontosan 666 lesz.

A kérdés ezek után csak az, hogy mi lehet az a „bélyeg”, ami ezt a nevet, igényt a leginkább kifejezi? Az „Isten Fia helytartója” cím iránti igényt a Tízparancsolat megváltoztatásával érvényesítette a pápaság a legkirívóbban, amint ezt Dániel 7,25 és a Thesszalónikabeliekhez írt II. levél 2,4 próféciája előre meg is jövendölte. Ezzel dicsekedett a pápaság mindenkor a legfeltűnőbbben. A 16. századi reformáció idején, amikor a Szentírás vagy az egyházi rendelés mint mérték kérdése nagyon kiéleződött, jellegzetes volt a katolikus fél érvelése. Az 1530-ból való *Augsburgi hitvallás* VIII. cikkelyéből idézzük:

„Megemlítik (a katolikusok) a szombatnapot, amelyet nyilvánvaló módon a Tízparancsolat ellenére cseréltek fel a vasárnappal. Egyetlen példát sem hánytorgatnak annyit, mint a szombatnap megváltoztatását. Bizony, nagy az egyház hatalma – állítják –, hogy még a Tízparancsolat egyike alól is feloldott!”

Ebből származik az a következtetés, hogy a fenevad bélyegének valamilyen képpen a pápaság Tízparancsolaton eszközölt törvényváltoztatásával kell kapcsolatban lennie. Annak kifejezése lesz a bélyeg felvétele, hogy viselője elismeri a változtatás jogosságát, és ezzel együtt a pápaság „Krisztus helytartója” tisztét. Ebből az következik, hogy a szombat vagy vasárnap kérdésnél éleződik ki az Isten beszéde vagy az egyházi tekintély konfliktusa, mert a pápaság törvényváltoztatása itt ütközik ki a legjobban.

4 *Milyen fórumok előtt kell bizonyosságot tenniük az élő Isten Igéjéhez ragaszkodó hívőknek? Hogy hangzik majd a hitben állhatatosak tanúságtétele?*

Lk 21,12–15 • „Kezeiket reátok vetik, és üldöznek titeket, adván a gyülekezetek elé, tömlöcbe, királyok és helytartók elé visznek titeket az én nevemért. De ebből lesz néktek tanúbizonyásgotok. Tökéljétek el azért a ti szívetekben, hogy nem gondoskodtok előre, hogy mit feleljetek védelmetekre, mert én adok néktek szájat és bölcsességet,

melynek ellene nem szólhatnak, sem ellene nem állhatnak mind-
azok, akik magokat ellenetekbe vetik.”

Ap csel 4,19–20; 5,29 • „Péter és János pedig felelvén, mondták: Vajon igaz dolog-e Isten előtt rátok hallgatnunk inkább, hogynem Istenre? Ítéljétek meg! Mert nem tehetjük, hogy amiket láttunk és hallot-
tunk, azokat ne szóljuk... Istennek kell engedni inkább, hogynem
az embereknek.”

„Sátán felháborodást ébreszt a népszerű szokásokat és a hagyományokat visz-
szautasító kisebbséggel szemben. Magas állású és neves emberek fognak szö-
vetkezni a törvényt megvető és gonosz emberekkel, hogy tanácskozzanak
velük Isten népe ellen. Gazdagság, képesség, műveltség összefog, hogy megve-
téssel illesse őket. Üldöző uralkodók, lelkészek, egyháztagok fognak össze elle-
nük. Mivel »az így szól a Szentírás« szavakkal nem tudnak a bibliai szom-
bat képviselői ellen semmit sem felhozni, ezért a törvényhozás eszközeivel
zsarnokoskodnak rajtuk. De akik félik Istent, nem fogadhatják el a Tízpa-
rancsolat egyik előírását sértő intézményt. Ezen a csatatéren vívja meg utolsó
nagy harcát az igazság a tévelygéssel. Nem kell aggodalmaskodnunk a harc
kimenetelét illetően. Ma is, mint Eszter és Márdokeus korában, az Úr meg-
védi igazságát és népét.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 375. o.)

„Az Igét a legnagyobb tekintélyként fogadjuk el. Isteni intézkedésnek kell
elismernünk az emberi kormányzatot, az iránta való engedelmisség a tör-
vényes határon belül szent kötelességünk. De ha követelményei ütköznek
Isten törvényeivel, akkor Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mint-
sem az embernek. Isten szavát minden emberi törvényhozás felettinek kell
elismernünk. Az »így szól az Úr« nem állhat az »így szól az egyház, vagy
így szól az állam« mögött.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 45–46. o.)

5 Milyen összhang lesz ebben az időben az Isten Igéjét képviselők
bizonyásgátétele és élete között?

Dn 12,9–10 • „Menj el, Dániel, mert be vannak zárva és pecsételve e
beszédek a vég idejéig. Megtisztulnak, megfehérednek és megpróbál-

atnak sokan, az istentelenek pedig istentelenül cselekszenek, és az istentelenek közül senki sem érti, de az értelmesek értik.”

Az értelmesek nemcsak helyesen értik és képviselik Isten beszédét, hanem „fehér” lesz az életük is. A megpróbáltatásokban csak még inkább megtisztul jellemük. Ezért is lesz bizonyágtételük hatásos, és ezért támogathatja őket Isten mennyei hatalommal. Senki se higgye, hogy szentség nélkül állhatatosan tud ragaszkodni Istenhez és az Ő ígéjéhez a váltság idején, bármilyen világos is a meggyőződése és bármilyen őszinte is az elszánása!

„*Dúl a küzdelem Isten és az emberek parancsolatai között. Ekkor különítik el majd a gyülekezetekben az aranyat a salaktól. Világosan meg lehet majd különböztetni a valódi istenfélelmet a látszattól és a hamisítványtól. Sok ragyogásáért nagyra tartott csillag fog kihunyni a sötétben. Polyvafelhöket hord majd el a szél onnan is, ahol mi csak tiszta búzát látunk. Mindazok, akik ugyan magukra öltötték a szenthely díszeit, de nem öltöztek Krisztus igazságos tetteibe, szégyenteljes mezítelenségükben fognak megjelenni.*” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek V.*, 81. o.)

6 *Milyen üzenetet kell képviselnünk már e próbatételt megelőző időben is a lehető leghatékonyabban?*

Ésa 40,3–8 (vö. Mt 7,24–27; lásd még Ésa 28,13–18. 21) • „Egy szó kiált: »A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek! Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, és legyen az egyenetlen egyenessé, és a bércek rónává. Mert megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja, mert az Úr szája szólt.« Szózat szól: »Kiáltst!» És mondta: »Mit kiáltstok? Minden test fű, és minden szépsége, mint a mező virága! Megszáradt a fű, elhullt a virág, ha az Úrnak szele fuvallt reá, bizony fű a nép. Megszáradt a fű, elhullt a virág, de Istenünk beszéde mindörökre megmarad!«”

Az idézett igeszakasz egyértelmű választ ad arra a kérdésre, hogy mit kell tudtul adni – kiáltó szóval – az egész világnak, minden embernek Jézus dicsőséges megjelenése előtt. Ezt az egy nagy igazságot: „Istenünk beszéde örökre megmarad!” Mindent el fog söpörni a közelgő hatalmas vihar, csak azok maradnak meg, akik Isten örökké megmaradó, a viharban is biztos fundamentumot jelentő Igéjével kapcsolták össze az életüket.

Legelőször tehát ezt a fundamentumot kell helyreállítani. Hiába hivatkozunk arra, hogy mit mond a Biblia, ha a Biblia nem mérce és nem tekintély az emberek számára. Amint előző tanulmányunkból is kitűnt és amint saját magunk is tapasztalhatjuk, Sátánnak sikerült alapjaiban megingatni a Bibliába vetett hitet.

Egy példa arra, hogy milyen mértékben. Mai protestáns szerzőt idézünk: „Nekünk azonban ma egészen másként kell kezelnünk az Írás és a hagyomány közötti feszültség kérdését, mint Luther idejében. El lehet-e különíteni a hagyományt, attól a Szentírástól, amelyet olvasunk? Egyáltalán el lehet-e választani a kettőt egymástól? És nem egy hosszú és fontos hagyományozási folyamat eredménye-e maga a Szentírás is? Soha sem maga a Biblia hat rám közvetlenül, hanem mindig magyarázatok, amelyek eljutottak hozzám, olykor félreértelmezések is, és olyan mércék, amelyeket valamikor valakik felállítottak. Ha ez világossá válik számomra, akkor arra is azonnal ráébredek, hogy közvetlen út a Bibliához nem létezik.” (Jörg Zink: *Egyetemes Egyház, de mikor?*, Kálvin kiadó, Budapest, 2003, 48–49. o.)

Evangelizációs erőfeszítéseinknek tehát mindenekelőtt arra kell irányulniuk, hogy magát a Bibliát emeljük magasra. Vezessük rá az embe-
reket arra, hogy a Biblia „valósággal Isten beszéde” (1Thess 2,13).

„*A világtörténelem legünnepélyesebb időszakában élünk. A Földön élő tömegek sorsa nemsokára eldől. Saját jövőnk és mások üdvössége múlik azon, hogy mi most hogyan élünk... Krisztus minden követőjének komolyan meg kell kérdeznie: »Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?« Meg kell magunkat aláznunk börtben és imában az Úr előtt, és sokat kell elmélkednünk Isten Igé-*

jén, különösen az ítélet jelenetein. Mély és élő tapasztalatokat kell szerez-nünk Istennel. Egy pillanatot sem vesztegethetünk el. Létfontosságú dolgok történnek körülöttünk. A Sátán által megígézzett területen élünk. Isten órá-lói, ne aludjatok! (..)

Nap mint nap szorgalmasan kell kutatnunk a Bibliát, minden gondola-tot mérlegelve, és ígét ígével összevetve. Isten segítségével nekünk kell kialakítanunk nézeteinket, mint ahogy életünkért is saját magunk vagyunk felelő-sek Isten előtt... Isten népének a Szentírásnál kell védelmet keresnie a hamis tanítók befolyása és a sötétség lelkeinek megtévesztő hatalma ellen. Sátán minden úton-módon igyekszik az embert elzárni a Biblia kínálta ismeret-től, mert a Biblia világos kijelentései leleplezik csalásait. Minden alkalom-mal, amikor Isten műve új életre kel, a gonoszság fejedelmének munkája is megélénkül. Most is összeszedi minden erejét a Krisztus és követői elleni végső küzdelemhez... Csak azok fognak az utolsó nagy küzdelemben végig kitartani, akik felvértezték értelmüket a Biblia igazságaival... Szilár-dan áll-e lábunk a sziklán, Isten változhatatlan Igéjén? Ki tudunk-e híven tartani Isten parancsolatai és Jézus hite mellett?” (Ellen G. White: A nagy küzdelem, 535., 532., 528. o.)

.....
*Az e heti adomány
az ingatlanalapot támogatja*
.....

Milyen áldások és örömök származnak a Biblia hűséges tanulmányozásából?

I *Mely igék utalnak arra, hogy az isteni kinyilatkoztatás kincs, és a Biblia kimeríthetetlen kincsesár?*

Zsolt 119, 96–97 • „Látom, minden tökéletes dolognak vége van, de a Te parancsolatodnak nincs határa. Mely igen szeretem a Te törvényedet, egész napestig arról gondolkodom!”

Zsolt 119,162 • „Gyönyörködöm a Te beszédedben, mint aki nagy nyereséget talált.”

Mt 13,44 • „Ismét hasonlatos a mennyeknek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet megtalálván az ember, elrejtette azt, és afelett való örömében elment és eladta mindenét amiye van, megvette azt a szántóföldet.”

Mt 13,52 • „Ő pedig mondta nékik: Annakokáért minden írástudó, aki a mennyeknek országa felől megtanított, hasonlatos az olyan gazdához, aki őt és újat hoz elő az ő éléstárából.”

„A kincset magában rejtő szántóföld a Szentírást jelképezi, maga a kincs pedig az evangélium. Az egész föld sem tartalmaz annyi valódi kincset, mint Isten Igéje... A Megváltó látta, hogy az emberek törekvése csak földi nyereségre irányul, és szem elől tévesztik az örökkévaló javakat. Megkísérelte, hogy ennek a lélekölő varázsát megtörje, amikor így szólt: »Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de a lelkében kárt vall? Avagy micsoda

váltságot adhat az ember a lelkéért?» (Mt 16,26) Így vezette az embereket az örökkévalóság küszöbére, hogy megmutassa nekik mindazt, ami becsesebb minden aranynál és ezüstről. Ezt a kincset a Szentírásban lehet megtalálni. A Biblia Istentől adott tankönyv és nevelőeszköz. Tartalmazza minden igaz tudomány alapját, az üdvösség ismeretét. A Biblia Krisztus végtelen gazdagságának kincseshányója... Akiket a Szentlélek megelevenített, azok felismerik az értékes kincset, és mindenüket kockára teszik megszerzése érdekében.

...Tanításaiban Krisztus régi igazságokat tárt fel (...), igazságokat, amelyeket régen jelentett ki a pátriárkák és próféták által. Tanításait most új megvilágításban nyújtotta, és ezek új jelentőséget nyertek... A régi igazságok mind-mind lényegesek, az újabb igazság is összefügg a régivel, azaz annak a kiteljesedése. Csak ha a régi igazságokat megértették az emberek, akkor foghatják fel az újat... A hű gazda személyében ábrázolódik ki, milyennek kell lennie az igazság minden egyes tanítójának. Ha Isten Igéjét tekinti tárházának, akkor állandóan új szépségeket és új igazságokat hoz elő onnan... Az örökkévalóságban értjük majd meg mindazt, amit, ha igazán kutatjuk, már itt e földön is felfoghattunk volna. A megváltottak megértik majd azokat az igazságokat, melyeket Krisztus vágyakozott feltárni tanítványai előtt, de amelyeket hit híján nem érthettek meg.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 62., 64., 81–82., 85., 87. o.)

2 *Hogyan alkalmazható Pál apostol alábbi kijelentése a Szentírásra is? Mit eredményez életünkben az Ige állandó kutatása és az iránta való engedelmség?*

Tit 2,11 • „Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek.”
2Tim 3,14–17 • „Te maradj meg azokban, amiket tanultál és amik reád bízottak, tudván kitől tanultad. Hogy gyermekeségedtől fogva tudod a szent írásokat, melyek téged bölcsé tehetnek az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által. A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített. ”

„Az olvasni nem tudó, a szegény és a gyermek éppúgy megérti az egyszerű és világos kijelentéseket, mint a szellemi óriás. A kivételes szellemi talentumokkal rendelkezők az igazság gyönyörű és értékes kincseit találhatják az isteni kijelentésekben. Nehézségekkel, titkokkal és meglepő dolgokkal találkozunk, amelyek tanulmányozása a legnagyobb meglepéssel tölthet el egész életünkön keresztül, Isten végtelenségét mégsem meríthetjük ki. Alázatos emberek, akiknek csak korlátozott képességeik és lehetőségeik vannak arra, hogy a Bibliát megismerjék, az élő kijelentésekben vigaszt, vezetést és tanácsot találnak. A megváltás terve olyan világos lesz számukra, mint a napsugár. Senkinek sem szükséges elvesznie az ismerethiány miatt, ha csak nem tudatosan választja a vakságot. Köszönjük meg Istennek, hogy a Szentírás éppúgy íródott a szegény, mint a tanult ember számára. A Szentírás minden kor és minden társadalmi réteg embereihez szól.” (Ellen G. White: *Selected Messages/ Szemelvények Ellen G. White írásaiból* I., 17–18. o.)

Néhány kérdés a Timótheushoz írt II. levél 3,14–17-ben foglalt igékkel kapcsolatban: Miért kiváltság az, ha valaki gyermekkorától fogva „tudja a szent írásokat”? Biztosítja-e ez önmagában az üdvösségre jutást? Vegyük számba, mi mindenre hasznos, alkalmas Isten Igéje! Milyen emberré válik az, aki Isten Igéjének állandó tanulója, aki alárendeli magát a Teremtő nevelőmunkájának?

3 *Hogyan segítenek minket a „bennünk lakozó” igék győzelmet aratni a bűn felett?*

Kol 3,16 • „A Krisztusnak beszéde lakozzék tibennetek gazdagon.”
Zsolt 119,9. 11. 104 • „Mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útját, ha nem a Te beszédednek megtartása által? (...) Szívembe rejtettem a Te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened... A Te határozataidból leszek értelmes, gyűlölöm azért a hamisság minden ösvényét.”

„Isten élete, amely életet ad a világnak, az Ő szavában van. Az Ő szava által gyógyított Jézus betegeteket, üzött ki ördögöket. Szava által csillapította le a vihart, támasztotta fel a halottakat, s a nép bizonyította, hogy beszé-

dében hatalom volt. Isten Igéjét szólta úgy, ahogyan azt az Ószövetség íróival közölte. Az egész Biblia Krisztus kinyilatkoztatása. Számunkra ez az erő egyedüli forrása.” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, 157. o.)

Azok az igék formálnak bennünket leginkább, amelyek örökre beépültek az emlékezetünkbe és a lelkivilágunkba, mert igazán megértettük és a szívünkbe rejtettük őket. Az Isten igéjével való folyamatos belső közösség megerősíti bennünk az igaz és hamis, a jó és rossz közötti különbségtétel képességét, s ami ennél is több, betölti szívünket az igazság szépségével, szeretetével, a bűn útja pedig idegenné, taszítóvá, gyűlöletessé válik számunkra. Ez még mindig nem ment meg önmagában a bűnbeeséstől, mert a természetünk romlott, és Sátán mesterien tudja gyenge pontjainkhoz alkalmazni kísértéseit. Csak a Megváltó tud „a kígyó fejére taposni” az életünkben (Rm 16,20). Őt kell segítségül hívniünk énünk legyőzéséhez. A bennünk lakozó igék azonban hatalmas segítséget jelennek az erkölcsi tisztánlátásban, belső döntéseink meghozatalában.

4 *Milyen eredménye lesz annak, ha egy egész közösség igazán az élő Isten szavaként kezdi tisztelni az Írásokat?*

Nehem 8,2–3. 8–9; 9,38 (lásd még:10,28–29) • „Előhozta azért Ezsdrás pap a törvényt a gyülekezet eleibe, melyben együtt voltak férfiak és asszonyok, és mindazok akik azt értelemmel hallgathatták, a hetedik hónap első napján. És olvasott abból a piacon, mely a vizek kapuja előtt volt, kora reggeltől fogva mind délig, a férfiak és az asszonyok előtt és mindazok előtt, akik azt érthetik, mivel az egész nép nagy figyelemmel hallgatta a törvényt... Olvastak pedig a könyvből, Isten törvényéből világosan, s azután magyarázták, és a nép megértette az olvasottakat.

Ekkor Nehémiás, a király helytartója és Ezsdrás, a pap, az írástudó, és a lévíták, akik magyarázták a népnek, így szóltak az egész néphez: »E nap szent az Úrnak, a ti Isteneteknek, ne keseregjete és ne sírjatek, mert sírt az egész nép, mikor a törvény beszédeit hallotta. (...) És (...) erős kötést szereztek, és azt aláírtuk, melyet megpecsételték a mi fejedelmeink, lévítáink és papjaink.»

„Napról napra hallgatva a törvény ígeit, a nép meggyőződött a maga és a letűnt nemzedékek bűnösségéről. Tudatára ébredt annak, hogy Isten elpártolásuk miatt vonta vissza általmazó gondviselését, és hogy Ábrahám fiai ezért szóródtak szét idegen országokban. Elhatározták, kegyelemért könyörögnek Istenhez, és elkötelezik magukat, hogy parancsolataiban járnak... Az Úr előtt leboruló, bűneit megvalló és bocsánatért esedező népet vezetői bátorították, hogy higgyenek az Úr ígéréteiben: meghallgatja imájukat, ahogyan megígérte. Nemcsak bánkódni és sírni kell, nemcsak bűnbánatot tartani, hanem hinni is, hogy Isten megbocsát. Jótéteményei számbavételével és jósága dicsőítésével mutathatjuk meg hitünket...

...Majd az egész gyülekezet elkötelezte magát Isten parancsolatainak megtartására... Hogy pedig »erős kötés« legyen, és állandó emléket állítsanak annak, amit vállaltak, írásba foglalták, s a papok, a lévíták és a fejedelmek aláírták. Ennek az volt a célja, hogy figyelmeztesse őket kötelelességükre, és korlátként szolgáljon a kísértések ellen. A nép ünnepélyesen megesküdött, »hogy Isten törvényében jár, amely Mózes által, Isten szolgálja által adatott ki; s megőrzik és cselekszik az Úrnak, a mi Urunknak minden parancsolatait, végzéseit és rendeléseit.« (...) Izráel visszatért az Úrhoz, és mélységesen bánta bűneit. (...)

Amikor őszintén az Úrhoz térünk, maradandó öröm tölti be szívünket. A Szentlélek befolyásának engedve a bűnös meglátja, milyen éles ellentét van a saját vétkes, szennyes volta és az emberi szív csodálatos Vizsgálójának szentsége között. Látja magát elítélt bűnősként. De nem kell kétségbeesnie, mert Krisztus megszerezte számára a bocsánatot! Örömmel töltheti el a tudat, hogy Isten megbocsátotta bűneit, és bűnbocsátó mennyei Atyja szereti. Isten magához öleli szeretetével a bűnbánó bűnöst, és körülveszi dicsőségével. Bekötözi sebeit, megtisztítja bűneitől, és az üdvösség ruhájába öltözteti.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 411–413. o.)

5 Milyen mélyreható változásokat képes elvégezni Isten ígéje az egyes emberek életében és a hívő közösségekben?

Ésa 55,10–13 • „Mert amint leszáll az eső és a hó az égből, és oda vissza nem tér, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi azt, és magot ad a magvetőnek és kenyert az éhezőknek: így lesz az én beszédem, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, ha-

nem megcselekszi amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem. Mert örömmel jöttök ki és békességben vezéreltetek, a hegyek és a halmok ujjongva énekelnek tielőttestek, és a mező minden fáitapsolnak. A tövis helyén ciprus növekedik, és a bogáncs helyett mirtusz növekedik, és lesz ez az Úrnak dicsőségül és örök jegyül, amely el nem töröltetik.”

„Kérve kérjük Krisztus evangéliumának hírnökeit, soha ne csüggedjenek el a munkában, s a legmegátalkodottabb bűnöst se tekintsek olyannak, mint aki kívül esik Isten kegyelmének hatáskörén. Isten szeretetétől indítatva az ilyen emberek is elfogadhatják az igazságot, és a Föld sójává változhatnak. Aki megfordítja az emberek szívét, ahogyan a víz folyását megfordítják, a legönzőbb, bűnbe csontosodott lelket is oda tudja vezetni, hogy adja át magát Krisztusnak. Van-e valami, ami túl nehéz lenne Istennek? »Igém nem tér hozzám vissza eredménytelenül, hanem végbeviszi akaratomat, és eléri, amiért küldtem.«”

„Krisztus kegyelme az egyetlen hatalom, amely képes békét teremteni és fenntartani. Amikor meggyökerezik a szívben, kiveti onnan a viszályt okozó gonosz szenvedélyt. »A tövis helyén ciprus növekedik, és bogáncs helyett mirtusz növekedik.«” (Ellen G. White: Bizonyágtételek IV., 537. o.; Jézus élete, 256. o.)

6 *Milyen elismerő és bátorító szavakkal szól Krisztus az Ige tanítóihoz és bizonyágtéveőihez?*

Dn 12,3 • „Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége, akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké.”

Mt 24,45–47 • „Kicsoda hát a hű és bölcs szolga, akit az ő ura gondviselővé tett az ő háza népén, hogy a maga idejében adjon azoknak eledelt? Boldog az a szolga, akit az ő ura, mikor haza jő, ily munkában talál. Bizony mondom néktek, hogy minden jószága fölött gondviselővé teszi őt.”

Milyen áldások és örömök származnak a Biblia hűséges tanulmányozásából? • 135

„Mennyei Atyánk gyakran azzal bátorítja gyermekeit, azzal erősíti hitüket, hogy megláthatják kegyelme hatalmának bizonyítékát azok szívében és életén, akikért fáradoznak... Eszközökké teszi gyermekeit a munkájában, és e munka eredményességében már ebben az életben is értékes jutalmat találhatnak... Mi ez azonban ahhoz az örömhöz képest, ami a végső megismerés dicső napján vár rájuk? (...) Munkásai ujjonganak majd, amikor megpillantják fáradozásuk gyümölcseit.

Pál apostol írja a thesszalonikai megtérteknek: »Ki volna a mi reményünk, örömünk és dicsekvésünk koronája Urunk, Jézus Krisztus előtt eljövetele napján, ha nem ti? Hiszen ti vagyok a mi dicsőségünk és örömünk.« (...) Csodálatos lesz az a fölfedezés, amikor föltárulnak az odaadó munka szertedgazó eredményei. Milyen is lesz azok hálája, akik a menny udvaraiban üdvözölni fognak minket, amikor megértik majd, hogy aggódva, szeretettel szívünkön viseltük a sorsukat, s azért imádkoztunk és dolgoztunk, hogy üdvözülhessenek! Istennek és a Bárányknak adnak majd hálát megmentésükért, Őt dicsöjtik. Mégsem csökkentik majd Isten dicsőségét, ha azoknak is kifejezik hálájukat, akiket Isten a halálba tartók megmentésére használt fel.

Az üdvözültek megismerik azokat, akik megismertették velük a megfeszített Megváltót. Mily boldogan beszélgetnek majd velük! »Bűnökben éltem – mondják majd. – Isten és remény nélkül éltem a világban, de te eljöttél, fölhívtad figyelmemet Üdvözítőnkre, egyedüli reményünkre. Attól kezdve én is hittem Benne. Megbántam bűneimet, és mennyei áldásban részesültem a többi szentekkel a Krisztus Jézus által.« Mások így szólnak: »Pogány országban pogányul éltem. Elhagytad barátaidat, kényelmes otthonodat, és eljöttél, megmutattad nekem a Jézushoz vezető utat... Most pedig szemtől szemben látom Őt. Megmentett, örökre megmentett vagyok, hogy soha el ne kelljen válnom Tőle, akit annyira szeretek! Akkor csak a hit szemével láttam Megváltónkat, most azonban már valóban látom Őt.« (...)

Mások majd azok iránt fejezik ki hálájukat, akik táplálták az éhezőket s fölruházták a mezteleneket. Így szólnak majd: »Amikor a sötét kétségbeesés hitetlenségbe kötözte lelkemet, az Úr elküldött hozzám téged, hogy reményiséget és megnyugvást hozz nekem. Élelmet hoztál nekem, és megnyitottad

előttem Isten Szavát. Ráébresztettél lelki szükségleteimre. Úgy bántál velem, mintha a testvéred lettem volna. Együtt éreztél velem bajaimban, meggyógyítottad megtört és sebzett lelkemet, hogy meg tudjam ragadni Krisztus megmentésemre kinyújtott kezét. Tudatlanságom ellenére is türelmesen arra tanítottál, hogy teremtő Atyám él a mennyben, aki aggódik értem. Fölolvas-tad nekem Isten becses ígéreteit. Hitet ébresztettél bennem Krisztus iránt, hogy meg szeretne menteni engem. Amikor az áldozatra gondoltam, amelyet Krisztus hozott értem, meglágyult, lecsillapodott és megtört a szívem. Ekkor már éheztem az élet kenyerét, értékes lett szememben az igazság. Itt vagyok üdvözülten, örökre megmentve, hogy örökké annak jelenlétében éljek, azt dicsérjem, aki az életét adta értem.»

Milyen hallatlan öröm lesz majd ott, amikor a megváltottak találkoznak, s üdvözlik azokat, akik felelősséget éreztek értük! A meglepetés öröme betölti majd mindazok szívét, akik nem a maguk kedvtelésére éltek, hanem az elesett emberek áldására!” (Ellen G. White: Bizonyásgátételek VI., 308–312. o.)

.....
*Az e heti adomány
az ingatlanalapot támogatja*
.....

Április

1.	vasárnap	1Kor 1,10	
2.	hétfő	Zsid 9,14	
3.	kedd	Jak 3,13	
4.	szerda	Jak 1,19	
5.	csütörtök	Ésa 50,4; Péld 12,17	
6.	péntek	2Kor 2,15–16	
7.	szombat	Rm 13,11	Napnyugta: 19.19
8.	vasárnap	Zsolt 90,17	
9.	hétfő	2Kor 9,10–11	
10.	kedd	1Thess 4,1	
11.	szerda	Zsolt 112,4–5	
12.	csütörtök	Lk 16,10	
13.	péntek	Zsolt 143,10	
14.	szombat	Rm 5,5	Napnyugta: 19.29
15.	vasárnap	Kol 3,17	
16.	hétfő	Fil 2,3–4	
17.	kedd	Mal 4,2	
18.	szerda	2Kor 8,9	
19.	csütörtök	1Jn 4,10	
20.	péntek	1Pt 2,21–22	
21.	szombat	Zsolt 28,7	Napnyugta: 19.38
22.	vasárnap	Ésa 42,1–2	
23.	hétfő	Jn 15,4	
24.	kedd	Zsolt 40,9	
25.	szerda	1Pt 5,8–9	
26.	csütörtök	Mt 9,37–38	
27.	péntek	Ezék 36,26–27	
28.	szombat	Jn 3,14–15	Napnyugta: 19.48
29.	vasárnap	Gal 5,25–26	
30.	hétfő	Jn 4,14	

Május

1. kedd	Jel 5,11–12	
2. szerda	Eféz 2,8–9	
3. csütörtök	Zsid 11,8–10	
4. péntek	Dn 12,10	
5. szombat	2Kor 5,19	Napnyugta: 19.58
6. vasárnap	Rm 8,32	
7. hétfő	Mt 10,37–38	
8. kedd	Ésa 53,5–6	
9. szerda	1Pt 2,19	
10. csütörtök	Zsolt 34,8–9	
11. péntek	Ap csel 4,33	
12. szombat	Zsolt 45,3. 8	Napnyugta: 20.07
13. vasárnap	Zsolt 16,11	
14. hétfő	Jn 17,18	
15. kedd	Rm 2,4	
16. szerda	Hós 14,5–6	
17. csütörtök	Zsid 4,13	
18. péntek	Péld 22,19	
19. szombat	2Kor 12,9	Napnyugta: 20.15
20. vasárnap	Péld 2,6–7	
21. hétfő	Zsolt 16,8–9	
22. kedd	Eféz 5,8–9	
23. szerda	Zsid 3,14–15	
24. csütörtök	Rm 6,12–13	
25. péntek	Zsolt 118,1. 5	
26. szombat	Péld 3,3–4	Napnyugta: 20.23
27. vasárnap	Kol 4,5–6	
28. hétfő	Zsolt 56,4–5	
29. kedd	Zsolt 27,8	
30. szerda	Mt 14,16–18	
31. csütörtök	Lk 6,38	

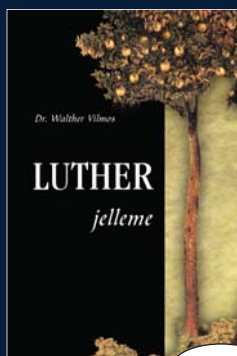
Junius

1.	péntek	Zsolt 119,71	
2.	szombat	Zsolt 126,5–6	Napnyugta: 20.29
3.	vasárnap	Fil 4,5–7	
4.	hétfő	Péld 29,25	
5.	kedd	1Thess 3,12	
6.	szerda	Mt 5,16	
7.	csütörtök	1Pt 2,9	
8.	péntek	Ap csel 10,38	
9.	szombat	2Kor 5,14–15	Napnyugta: 20.36
10.	vasárnap	Zsolt 19,13	
11.	hétfő	1Jn 5,3	
12.	kedd	Jer 17,14	
13.	szerda	Ésa 50,10	
14.	csütörtök	Ésa 55,6–7	
15.	péntek	Zak 8,16–17	
16.	szombat	Sof 3,13	Napnyugta: 20.40
17.	vasárnap	Péld 11,24	
18.	hétfő	Ésa 26,3–4	
19.	kedd	Gal 6,9	
20.	szerda	Zsolt 104,24	
21.	csütörtök	1Jn 3,1	
22.	péntek	Eféz 4,32	
23.	szombat	Jak 1,12	Napnyugta: 20.42
24.	vasárnap	Rm 14,10	
25.	hétfő	Péld 17,9	
26.	kedd	Zsolt 25,4–5	
27.	szerda	Eféz 6,13	
28.	csütörtök	Jak 1,25	
29.	péntek	Hós 6,6	
30.	szombat	Jn 14,1	Napnyugta: 20.42

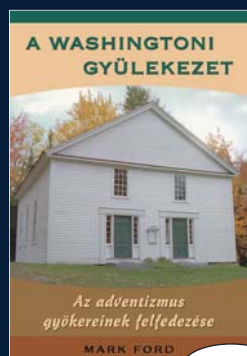
Könyvajánló

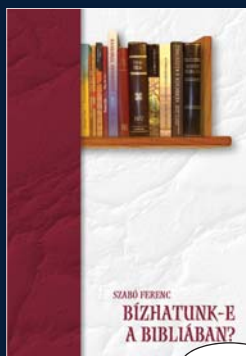
3900 Ft

1150 Ft

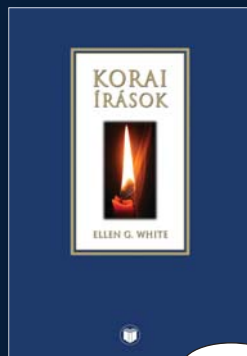
1100 Ft

700 Ft

350 Ft

1200 Ft

BIK Könyvkiadó

1121 Budapest, Remete u. 16/A. Telefon: 06-1/391-0181, 06-20/379-6020

E-mail: bik@bibliakiado.hu, <http://www.bibliakiado.hu>

ISBN 978-963-7493-27-0

9 789637 493270

eKÖNYV.HU
ONLINE KÖNYVÁRUHÁZ